

Accounting Associate

AA31

මූල්‍ය ගිණුම්කරණය හා වාර්තාකරණය
Financial Accounting & Reporting
(FAR)

T- 02

චන්දන ජගත් කුමාර

MBA (UK), CA Passed Finalist, MAAT,

AIPFM (UK), FICIA (Canada), ACPM

සමූහ සමාගම් සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන (Group Financial Statements)

අධ්‍යයන අරමුණු (Learning Objectives)

මෙම පරිච්ඡේදය අධ්‍යයන කිරීමෙන් ශිෂ්‍යයන් හට පහත දැක්වෙන කරුණු පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාදෙනු ඇත.

- 1) ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශණය පිළියෙල කිරීම
- 2) කීර්තිනාමය ගණනය කිරීම හා ඒ සඳහා ඇති විවිධ ක්‍රම
- 3) ඒකාබද්ධයේ දී කල යුතු ගැලපීම්
- 4) ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශණ පිළියෙල කිරීම සඳහා පාදක වන්නා වූ සිද්ධාන්තයන්, ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශණ පිළියෙල කිරීම සඳහා භාවිතා කිරීම

ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම, ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 10 (ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන) (SLFRS – 10 (Consolidated Financial Statements) අනුකූලව සිදු කල යුතුය.

නිර්වචනයන් (Definitions)

පාලනය - :

ආයෝජන සමග සහභාගීත්වය තුළින් ආයෝජනයකට ලැබෙන විචල්‍ය ප්‍රතිලාභ විවෘතව තිබෙන කල්හි හෝ එයට හිමිකම් තිබෙන විට ආයෝජකයකු විසින් ආයෝජන පාලනය කරනු ලබන අතර ආයෝජන ප්‍රතිලාභ මත බලපෑම් ඇති කිරීමට ආයෝජකයාට හැකිවීම.

පරිපාලනය -:

පරිපාලනය යනු පරිපාලනය යනුවෙන් හැඳින්වෙන ව්‍යවසායක් මගින් පාලනය වන ව්‍යාපාරයකි. (හවුල් ව්‍යාපාර වැනි සංස්ථාපිත නොවූ ව්‍යාපාර ද සහිතව)

පරිපාලකය (Parents Company)

පරිපාලකය යනු පරිපාලිතයන් එකක් හෝ කිහිපයක් ඇති ව්‍යවසායකි.

ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන (Consolidated Financial Statement)

ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන යනු සමූහයක් මූල්‍ය ප්‍රකාශණ එක් ආර්ථික ඒකකයක් සේ ඉදිරිපත් කෙරෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්ය.

පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම (Non-Controlling Interest)

පරිපාලිතයක ස්කන්ධයෙන් පරිපාලිත සමාගමකට සෘජුවම හෝ වක්‍රාකාරයෙන් අයත් නොවන කොටස්.

වෙන් වශයෙන් සකස් කරන මූල්‍ය ප්‍රකාශණ (Separate Financial Statements)

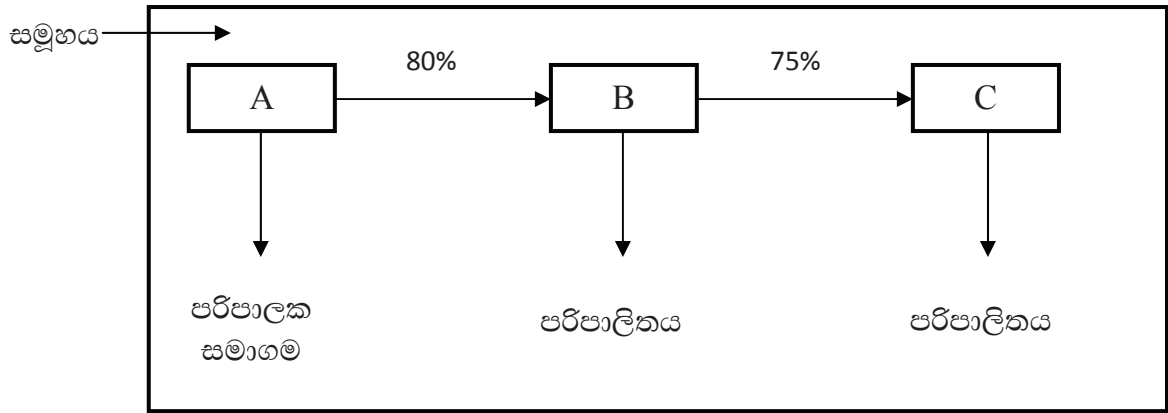
පරිපාලක සමාගමක් ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් නොකරන විට වෙන් වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශණ කට්ටලයක් සකස් කල හැකි ය. පරිපාලක සමාගමක් ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශණ සකස් කරන්නේ නැති වුව ද වෙනත් නෛතික හෝ රෙගුලාසිමය අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලීමට වෙන් වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කල හැකිය. උදාහරණ වශයෙන් ප්‍රායෝගිකව දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව වැනි අධිකාරීන් පරිපාලකයක ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වෙනුවට සමාගම සඳහා වෙන්ව සකස් කර ඇති මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව වැඩි ඇල්මක් දැක්විය හැකිය. මෙහි දී මතක තබා ගත යුතු කරුණක් වන්නේ පරිපාලිතයක්, ආශ්‍රිතයක් හෝ බද්ධව පාලනය කරන ව්‍යාපෘතියක ආයෝජනයක් නොකරන ලද එනම් එවැනි හිමිකමක් නැති ව්‍යාපාරයක් සකස් කරන මූල්‍ය ප්‍රකාශන වෙන් වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන නොවන බවයි.

වෙන්ව සකස් කරන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව පහත කරුණු අවබෝධ කරගන්න.

- (අ) වෙන්ව සකස් කරන මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට ඇමුණුමක් ලෙස හෝ ඒ හා සමාන්තරව ඉදිරිපත් කල යුතු නොවේ.
- (ආ) කිසියම් පරිපාලිතයක් ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමෙන් නිදහස් වන්නේ නම් වෙන්ව සකස් කෙරෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කල හැකිය.

පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම (Non – Controlling Interest)

පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම් යනු පරිපාලකයාට සෘජු ලෙස හෝ පරිපාලිතයක් හරහා වක්‍ර ලෙස හෝ අයත් නොවන පරිපාලිතයක ලාභ හෝ අලාභ සහ ශුද්ධ වත්කම් ප්‍රමාණයයි. එනම් පරිපාලිතයේ ශුද්ධ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵල සහ ශුද්ධ වත්කම් වල එකතුවෙන් පරිපාලකයට අයත් කොටස හැර ඉතිරියයි.

B සමාගමෙන් 20% හා C සමාගමෙන් 40% ක් පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම් ය.

ඉහත සටහනේ පරිදි B සමාගම A සමාගම මගින් ද, C සමාගම B සමාගම හරහා A මගින් ද පාලනය කෙරේ. මෙහි දී පාලනය යනු B හා C සමාගම් වල විවල ප්‍රතිලාභ කෙරෙහි A සමාගම නිරාවරණය වීම හෝ A සමාගම B සහ C සමාගම් සමග සහභාගීත්වය තුළින් එහි විවල ප්‍රතිලාභ කෙරෙහි බලපෑම් කිරීමට ඇති බලයයි.

ඉහත සටහනෙහි පරිදි A සමාගම විසින් A, B හා C සමාගම්, සමාගම් පනතේ අවශ්‍යතාවයන් ප්‍රකාරව හා මෙම ප්‍රමිතියෙහි නිර්දේශ ප්‍රකාරව වාර්ෂිකව සමූහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන කට්ටලයක් සකස් කල යුතු වේ. ගිණුම් ප්‍රකාශන කට්ටලයක් ස්වාධීනව සකස් කොට සමාගම් රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා වෙත වාර්ෂිකව ඉදිරිපත් කල යුතු වේ. තව ද B සමාගම විසින් B හා C සමාගම් ඒකාබද්ධ කොට සමූහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන කට්ටලයක් සකස් කල යුතු වේ. මෙලෙස සෑම පරිපාලක සමාගමක්ම ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කල යුතු බව මෙම ගිණුම් ප්‍රමිතියේ පැහැදිලි ලෙස සඳහන් කර ඇත. ඒකාබද්ධ ගිණුම් ප්‍රකාශන කට්ටලයක පහත දෑ අඩංගු ය.

- (අ) ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය (Consolidated Statement of Financial Position)
- (ආ) ඒකාබද්ධ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය (Consolidated Comprehensive income Statement)
- (ඇ) ඒකාබද්ධ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය (Consolidated Statement of Cash Flows)
- (ඈ) ඒකාබද්ධ ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය (Consolidated Statement of Changes in Equity)
- (ඉ) ඒකාබද්ධ ගිණුම් ප්‍රතිපත්තීන් හා ගිණුම් සටහන් (Consolidated Accounting Policies and notes to Accounts)

ඒකාබද්ධ කිරීමේ දී අනුගමනය කල යුතු පිළිවෙත (Consolidated Procedures)

ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේ දී පරිපාලක සමාගමේ සහ ඊට අයත් පරිපාලිත සමාගම්වල වත්කම්, වගකීම්, ආදායම්, වියදම් හා ස්කන්ධයන් පේලියෙන් පේලියට එකතු කිරීමේ පදනම මත සමුච්චිත කොට දක්වනු ලැබේ. එනම් පරිපාලක සමාගමේ සහ පරිපාලිත සමාගම්වලින් යුත් සමූහයේ මූල්‍ය තොරතුරු එක් ව්‍යාපාරයක/එක් ආර්ථික ඒකකයක පරිද්දෙන් ඉදිරිපත් කිරීම කරනු ලැබේ.

ඒ සඳහා පහත දැක්වෙන මූලික පියවරයන් අනුගමනය කල යුතු ය.

- 1) පරිපාලිත සමාගම් විසින් ඒ ඒ පරිපාලිතයේ කර ඇති ආයෝජනය ධාරණ අගය ඒ එක් එක් පරිපාලිතයෙන් හිමිකරගත් ස්කන්ධ කොටස ගැලපීම.

ප්‍රායෝගිකව මෙම සංසන්දනය පාලන පිරිවැය ගිණුමක් මගින් කරන අතර පහත දැක්වෙන පරිදි පරිපාලක සමාගම් විසින් පරිපාලිතයේ කර ඇති ප්‍රයෝජන වටිනාකම පාලන පිරිවැය ගිණුමට හර කොට, පරිපාලිතයේ ශුද්ධ වත්කම් පාලන පිරිවැය ගිණුමට බැර කෙරේ. පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් මිනුම්කරණය කරන පදනම අනුව පාලන පිරිවැය ගිණුම හර කොට, පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ ගිණුම බැර කෙරේ. (එනම් පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් සාධාරණ අගය මත මිනුම්කරණය කරන්නේ ද, හෝ පාලනයට යටත් නොවන

කොටස් හිමියන් ඔවුන්ට අයත් ආංශික ශුද්ධ වත්කම් වල පොත් අගය මත මිනුම්කරණය කරන්නේ ද යන්නයි.

පාලනයට අහිමි කොටස් හිමියන් සාධාරණ අගයට මිනුම්කරණය කොට කීර්තිනාමය ගණනය කිරීම. (මෙහි දී මුළු කීර්තිනාමය ගණනය වේ.)

පාලන පිරිවැය ගිණුම

ආයෝජනය	XXX	ශුද්ධ වත්කම් වටිනාකම (පරිපාලිතය)	XXX
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් (සා/අ)	XXX	කීර්තිනාමය	XXX
	XXX		XXX

පාලනයට අහිමි කොටස් හිමියන් ඔවුන්ට අයත් ආංශික ශුද්ධ වත්කම් වල පොත් අගය මත මිනුම්කරණය කොට කීර්තිනාමය ගණනය කිරීම

පාලන පිරිවැය ගිණුම

ආයෝජනය	XXX	ශුද්ධ වත්කම් (පරිපාලිතය) මුළු වටිනාකම	XXX
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ ආංශික ශුද්ධ වත්කම්වල (පොත් අගය මත)	XXX	කීර්තිනාමය	XXX
	XXX		XXX

- 2) ඒකාබද්ධකරණය කෙරෙන පරිපාලිතයන්හි වාර්තාකල කාලපරිච්ඡේදය සඳහා වන ශුද්ධ ලාභ අලාභවලින් පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම් කොටස හඳුනාගැනීම
- 3) පරිපාලිතයන්හි ශුද්ධ වත්කම් වලින් පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම් ප්‍රමාණය සහ පරිපාලක සමාගමේ කොටස් හිමියන්ට අයත් ප්‍රමාණය වෙන වෙනම හඳුනාගැනීම
- 4) සමූහයේ සමාගම් අතර සිදුවන අන්තර් සමාගම්, ආදායම් හා වියදම් සහ ගනුදෙනු මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් ඉවත් කල යුතු ය. එම ගනුදෙනු වල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඇති වූ උපලබ්ධි නොවූ ලාභ මුළුමනින්ම ඉවත් කල යුතු ය.
- 5) විකුණුම් වියදම් සහ ලාභාංශ ඇතුළු සමූහයේ සමාගම් අතර සිදු වූ ගනුදෙනු සහ ඒ තුළින් ඇති වූ ශේෂයන් මුළුමනින්ම ඉවත් කල යුතු ය. සමූහයේ සමාගම් අතර සිදු වී ඇති අන්තර් ගනුදෙනු වල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස එකිනෙක මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශන වල පෙන්වන අන්තර් සමාගම් ණයගැති හා ණයහිමි ශේෂයන් හිලවි කිරීම කරනු ලබන්නේ මේ සඳහා ය. අන්තර් සමාගම් ශේෂයන් ණය ගැති හා ණයහිමි ගිණුම්

මගින් දුන් හා ගත් ණය ගිණුම් මගින් මෙන්ම ලැබිය යුතු මෙන්ම ගෙවිය යුතු බිල්පත් ගිණුම් මගින් ඇති විය හැකිය.

- 6) ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට භාවිතා කරන පරිපාලකයේ සහ පරිපාලිතයන්හි මූල්‍ය ප්‍රකාශණ එකම දිනකට සකස් කළ යුතු ය. ඒකාබද්ධ කරණයේ දී භාවිතා කරන ගිණුම් ප්‍රකාශනවල දිනය අතර සැලකිය යුතු වෙනසක් ඇත්නම් එම දිනයන් හා පරිපාලකයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දිනය අතර සිදුවන සැලකිය යුතු ගණුදෙනු හා සිද්ධීන් වල බලපෑම් සඳහා ගැලපීම් කළ යුතු ය. පරිපාලක සමාගමේ සහ ඊට යටත් වන පරිපාලිත සමාගම්වල මූල්‍ය ප්‍රකාශන සාමාන්‍යයෙන් එකම දිනයකට සකස් කරනු ලැබේ. එකී වාර්තාකරණ දිනය වෙනස් වන විටෙක, අදාල පරිපාලිත සමාගම සමූහයේ සෙසු සමාගම් වාර්තාකරණ දිනයට අනුරූප වන ලෙස ගිණුම් සකස් කිරීම කළ යුතු ය. එසේ කිරීම ප්‍රායෝගික නොවන විටෙක දී වෙනස මාස 03 ට නොවැඩි වන විටෙක දී ප්‍රමිතියට අනුව ඒකාබද්ධ කිරීමට අවසර ඇත. නමුත් අනුරූප මූලධර්මයට අනුව වාර්තා කරණ කාල පරාසය සහ වාර්තාකරණ දිනයේ වෙනස්කම කාලපරිච්ඡේදයෙන් කාලපරිච්ඡේදයට සමාන විය යුතුය.
- 7) එකම ස්වභාවයේ ගණුදෙනු හා සිද්ධීන් සම්බන්ධව සමූහයේ සමාගම් ඒකාකාර ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති අනුගමනය කළ යුතු ය. සමූහයේ සමාගම් එකම අයිතමයක් සම්බන්ධව වෙනස් ගිණුම්කරණය ප්‍රතිපත්තීන් අනුගමනය කර ඇත්නම් ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශණ පිළියෙල කිරීමේ දී ඒවාට සුදුසු පරිදි ගැලපීම් කළ යුතුය.
- 8) යම් පරිපාලිත සමාගමක් අත්පත් කරගත් දින සිට ලැබූ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵල ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට ඇතුළත් කළ යුතු ය. මෙහි අත්පත්කරගත්දිනය යෙනුවෙන් අදහස් වන්නේ පරිපාලිතයේ පාලනය නිවැරදිව පරිපාලක සමාගමට මාරු වූ දිනය බව ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිත අංක 03 (SLFRS -03) හි සඳහන් වේ. ඉවත් කරන ලද පරිපාලිතයක මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵල, පරිපාලිතය මත ඇති පාලනය අවසන් වන තෙක් ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අන්තර්ගත කළ යුතු ය. එකී ඉවත් කිරීමෙන් ලද ප්‍රතිශ්ඨාව සහ බැහැර කළ වූ ලාභය හෝ අලාභය ලෙස ඒකාබද්ධ ආදායම් ප්‍රකාශණයේ දැක්විය යුතු ය.
- 9) පෙර පරිපාලිත සමාගමක් වශයෙන් පැවැති සමාගමක් පසුව එකී නිර්වචනයට යටත් නොවන තත්ත්වයක් ඇති වූ විට සහ ශ්‍රී.ල.ගි.ප්‍ර. අංක 28, ආශ්‍රිත සමාගම් වල ආයෝජන පිළිබඳ ගිණුම්කරණය යටතට ද අයත් නොවන විට, ශ්‍රී.ල.ගි.ප්‍ර. 39 අනුව ගිණුම්කරණය කළ යුතු ය.
- 10) ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ, පරිපාලකයේ ස්කන්ධ වටිනාකම සහ පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ ස්කන්ධ වටිනාකම් වෙන් වෙන් වශයෙන් පෙන්විය යුතුය.
- 11) පරිපාලිත සමාගම සතුව සමුච්චිත වරණීය කොටස් ඇති විට ඊට අදාල ලාභාංශ ප්‍රකාශ කර ඇතත්, නැතත් පරිපාලක සමාගම සිය ලාභය හෝ අලාභය ගණනය කිරීමට පෙර ඒ සඳහා ගැලපීම් කළ යුතුය.

හෙලි දරව් කිරීම් (Disclosures)

ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල පහත සඳහන් හෙලිදරව් කිරීම් කල යුතුය.

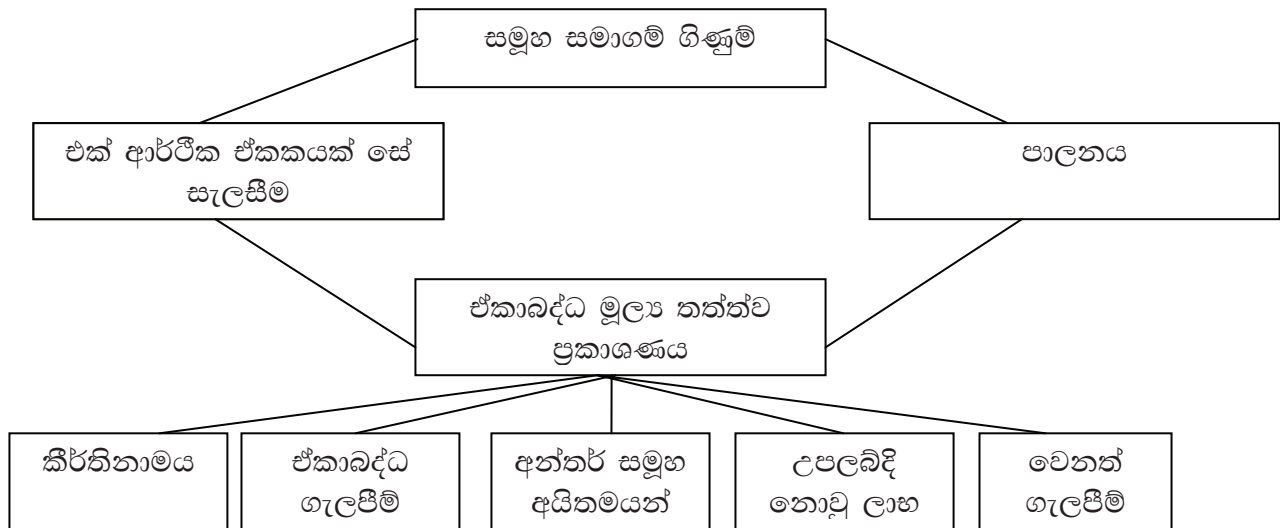
- 1) (අ) පරිපාලකය විසින් සෘජු හෝ පරිපාලිතයන් හරහා වක්‍ර ලෙස ඡන්ද අයිතියෙන් බාගයකට වඩා අත්පත්කර ගෙන ඇති පරිපාලිතයන් සහ පරිපාලිතයට ඒ සම්බන්ධයෙන් ඇති සම්බන්ධතාවයේ ස්වභාවය
  - (ආ) සෘජු හෝ පරිපාලිතයක් හරහා වක්‍ර ලෙස ඡන්ද බලයෙන් බාගයකට වඩා අයිතිව ඇතත් පාලනය නොලැබීමට හේතු
  - (ඇ) පරිපාලකයේ සහ පරිපාලිතයන්හි මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කරන දිනයන් වෙනස් වේ නම් ඒ බ ව හා වෙනස් දිනයන් භාවිතයට හේතු
  - (ඈ) පරිපාලිතයකට ලාභාංශ ගෙවීම, ණය ආපසු ගෙවීම අත්තිකාරම් ආපසු ගෙවීම් යනා දී දෑ සඳහා පරිපාලකයකට අරමුදල් මාරු කිරීමට බාධාවක් ඇත්නම් බාධාවේ ස්වභාවය හා ප්‍රමාණය

පරිපාලකයක් වෙන් වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කොට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් නොකිරීමට තීරණය කරන්නේ නම්,

- (අ) පරිපාලකයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වෙන් වශයෙන් වූ ප්‍රකාශන බව අනාවරණය කල යුතු ය. තව ද පරිපාලකය ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමෙන් බැහැර වූ බව හා එම පරිපාලකය සහිතව ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කර ඇති ව්‍යාපාරයේ නම සහ ලිපිනය
- (ආ) පරිපාලිතයන්හි බද්ධ පාලනය කෙරෙන ව්‍යාපාරයන්හි ආශ්‍රිතයන්හි ආයෝජන ලැයිස්තුවක් (නම, අයිතිවාසිකම් ප්‍රමාණය සහිතව)
- (ඇ) ඉහත ලැයිස්තුගත කරන ලද ආයෝජන ගිණුම්කරණය සඳහා භාවිතා කල ක්‍රමය

මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශන ඒකාබද්ධය (Consolidation of Statement of Financial Position)

ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේ පදනම ලෙස සලකෙනුයේ පාලනයයි. කිසියම් සමාගමක් තවත් සමාගමක පාලනය අත්පත් කරගතහොත් එහි දී සමූහ සමාගමක් ඇති වී, සමූහ සමාගම වෙනුවෙන් ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම අවශ්‍ය වනු ඇත. ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේ මූලික සිද්ධාන්ත මත මෙම පරිච්ඡේදය ගොඩනැගෙන අතර ඒවා විස්තරාත්මකව සාකච්ඡා කරමින් ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයක් පිළියෙල කිරීම සඳහා භාවිතා කෙරෙන ආකාරය විස්තර කෙරේ. එහි දී සාකච්ඡා වන ප්‍රධාන කරුණු සම්බන්ධයෙන් දල විශ්ලේෂණයක් පහත දැක්වෙන රූප සටහනෙන් දැක්වෙන අතර, සමූහයක සමාගම් එක් ආර්ථික ඒකකයක් සේ සලකා පාලනය පදනම් කරගෙන ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයක් ඇතිවීම අවසාන ප්‍රතිඵලය වේ.

කීර්තිනාමය (Goodwill)

මව් සමාගම විසින් පරිපාලනයේ පාලනය අත්පත් කර ගැනීමේ දී මව් සමාගම විසින් කරනු ලබන ආයෝජන වටිනාකම් බොහෝ විට පරිපාලිත සමාගමෙහි ශුද්ධ වත්කම් වල පොත්වල අගය ඉක්මවා යනු ඇත. මෙසේ කරනු ලබන අතිරික්ත ගෙවීම් ඒකාබද්ධයේදී කීර්තිනාමය ලෙස හඳුනාගනු ඇත. කීර්තිනාමය යන්නෙන් අදහස් කරනුයේ මව් සමාගම විසින් අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ අපේක්ෂා වෙන් පරිපාලිත සමාගමෙහි, මෙතෙක් ගිණුම් ගත වී නොමැති වෙන් වෙන් වශයෙන් හඳුනාගෙන ගිණුම්ගත කළ නොහැකි අස්පාශ්‍ය වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම වෙනුවෙන් කරනු ලබන ආයෝජන වටිනාකමයි.

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් ආගණනය කරන්නා වූ ක්‍රමවේදය අනුව, ගණනය වන කීර්තිනාමය වෙනස් වනු ඇත. ශ්‍රී.ල.මු. වාර්තාකරණ ප්‍රමිත අංක 3 හි ප්‍රතිපාදන වලට අනුකූලව පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් අකාර 02ට ආගණනය කළ යුතු ය.

- පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් සාධාරණ අගය මත ආගණනය කිරීම
- පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් ඔවුන්ට අයත් ආංශික ශුද්ධ වත්කම් වල පොත් අගය මත මිනුම්කරණය කිරීම පාලනය අහිමි කොටස් හිමියන් සාධාරණ අගයට මැනීම

උදාහරණ අංක : 1

සීමිත 'P' සමාගම සීමිත 'S' සමාගමෙහි සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙන් 75% ක් අත්පත් කර ගැනීම සඳහා රු. 10,000 ක ආයෝජනයක් සිදුකර ඇත. අත්පත් කර ගත් දිනට සීමිත 'S' සමාගමෙහි මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය පහත පරිදි දක්වා ඇත.

	රු.
මුළු වත්කම්	<u>16,000</u>
කොටස් ප්‍රාග්ධනය	1,000
රඳවාගත් ලාභ	<u>11,000</u>
	12,000
වගකීම්	<u>4,000</u>
	<u><u>16,000</u></u>

අත්පත් කරගත් දිනයට පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ සාධාරණ අගය රු. 4,000 කි.

මෙහි දී මූල කීර්තිනාමය ගණනය වේ. එනම් මව් සමාගමට සහ පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් යන දෙපාර්ශවයටම අයත් වන කීර්තිනාමයයි.

	පාලන පිරිවැය ගිණුම		රු.
ආයෝජන	10,000	කොටස් ප්‍රාග්ධනය	1,000
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්	4,000	රඳවාගත් ලාභ	11,000
	14,000	කීර්තිනාමය	14,000

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් ඔවුන්ට අයත් ආංශික ශුද්ධ වත්කම් වල පොත් අගය මත ආගණනය කිරීම

මෙහි දී ගණනය වනුයේ ආංශික කීර්තිනාමයයි. එනම් මව් සමාගමට පමණක් අයත් වන කීර්තිනාම කොටස වේ. එනම් පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ කීර්තිනාමය ගණනය වීමක් මෙහි දී සිදුනොවේ.

	පාලන පිරිවැය ගිණුම		රු.
ආයෝජන	10,000	කොටස් ප්‍රාග්ධනය	1,000
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්	3,000	රඳවාගත් ලාභ	11,000
			1,000
	13,000	කීර්තිනාමය	13,000

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ ආංශික ශුද්ධ වත්කම් වල පොත් අගය

කොටස් ප්‍රාග්ධනය	රු. 1000
රඳවාගත් ලාභ	රු. 11,000
මුළු ශුද්ධ වත්කම්	<u>රු. 12,000</u>

$$\begin{aligned} \text{පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්} &= \text{රු. } 12,000 \times 25\% \\ &= \text{රු. } 3,000 \end{aligned}$$

ඉහත ආකාරයෙන් ගණනය කරන කීර්තිනාමය ජංගම නොවන අස්පාශ්‍ය වත්කමක් ලෙස මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය තුළ නිරූපණය කෙරේ. කීර්තිනාමය ක්‍රමක්ෂය කිරීමක් නොකරන අතර, වාර්ෂිකව හානිකරන පරීක්ෂණයකට ලක් කොට, හානිකරණ අලාභයක් ඇති වී ඇත්නම් එය ඇති වූ වර්ෂයේ ම අලාභයක් සේ හඳුනාගත යුතු ය.

උදාහරණ අංක : 02

පහත දැක්වෙන මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයන් 2014.12.31 දිනට සීමිත 'P' සහ 'S' සමාගම්වල පොත් වලින් උපුටා ගෙන ඇත.

	P	S
	රු. 000	රු. 000
ජංගම නොවන වත්කම්	60	50
'S' සමාගම තුළ කල ආයෝජන	50	-
ජංගම වත්කම්	<u>40</u>	<u>40</u>
	<u>150</u>	<u>90</u>
රු. 1/- බැගින් වූ සාමාන්‍ය කොටස්	100	40
රඳවාගත් ලාභ	30	10
ජංගම වගකීම්	<u>20</u>	<u>40</u>
	<u>150</u>	<u>90</u>

2013 ජනවාරි 1 වැනි දින සීමිත 'P' සමාගම විසින් සීමිත 'S' සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් සියල්ලම අත්පත් කර ගන්නා ලදී. 2014 දෙසැම්බර් 31 වන දිනයට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය පිලියෙල කරන්න.

පිළිතුර
පැහැදිලි කිරීම

- 1) ඉහත සපයා ඇති මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශන සීමිත 'P' සමාගමේ සහ 'S' සමාගමේ පොත්වලින් වෙන වෙනම උපුටාගන්නා ලද මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයන් ය.
- 2) ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සමූහ සමාගම සඳහා පිලියෙල කරන අතර සමූහ සමාගම යනු මව් සමාගම සහ පරිපාලිත සමාගම එක්ව එක් සමාගමක් ලෙස හඳුනාගැනීමයි.
- 3) පාලනය මත පදනම් ව පිලියෙල කරනු ලබන ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය තුළින් නිරූපනය කරනුයේ, සමූහය විසින් අයිති කර ගන්නා වූ වත්කම් හා වගකීම් නොව සමූහය විසින් පාලනය කරන්නා වූ වත්කම් සහ වගකීම් වේ. මේ අනුව, මව් සමාගමේ සහ පරිපාලිතයේ වත්කම් හා වගකීම් රේඛීය ක්‍රමයට සමාන අයිතමයන් එකතු කරමින් සමූහයේ වත්කම් වගකීම් නිර්නය කරනු ලැබේ.
- 4) සමූහ සමාගම වෙනුවෙන් සිහිවටන පදනම මත ගිණුම් සකස් කළ හැකි ය. ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිලියෙල කිරීමේ දී අවශ්‍ය වටිනාකම් ගණනය කිරීම සඳහා වෙනත් විකල්ප ක්‍රමයන් ද භාවිතා කළ හැකි ය.

ගණනය කිරීම්

ඒකාබද්ධ ලෙජරය

ජංගම නොවන වත්කම් 'P' සමාගම			රු.
ඉ/ගෙ/ශේ	60	ශේ/ප/ගෙ	
	60		60

ජංගම වත්කම් 'P' සමාගම			රු.
ඉ/ගෙ/ශේ	40	ශේ/ප/ගෙ	
	40		40

සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනය 'P' සමාගම			රු.
ශේ/ප/ගෙ		ඉ/ගෙ/ශේ	100
	100		
	100		100

රඳවාගත් ලාභ 'P' සමාගම			රු.
ශේ/ප/ගෙ		ඉ/ගෙ/ශේ	30
	30		
	30		30

ජංගම වගකීම් 'P' සමාගම			රු.
ශේ/ප/ගෙ		ඉ/ගෙ/ශේ	20
	20		
	20		20

'S' සමාගමේ කල ආයෝජන			රු.
ඉ/ගෙ/ශේ	50	ශේ/ප/ගෙ	
	50		50

ජංගම නොවන වත්කම් 'S' සමාගම		රු.
ඉ/ගෙ/ශේ	50	
		ශේ/ප/ගෙ 50
	50	50

ජංගම වත්කම් 'S' සමාගම		රු.
ඉ/ගෙ/ශේ	40	
		ශේ/ප/ගෙ 40
	40	40

සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනය 'S' සමාගම		රු.
පාලන පිරිවැය ගිණුම	40	ඉ/ගෙ/ශේ 40
	40	40

රඳවාගත් ලාභ 'S' සමාගම		රු.
පාලන පිරිවැය ගිණුම	10	ඉ/ගෙ/ශේ 10
	10	10

ජංගම වගකීම් 'S' සමාගම		රු.
		ඉ/ගෙ/ශේ 40
ශේ/ප/ගෙ	40	
	40	40

පාලන පිරිවැය ගිණුම		රු.
ආයෝජන	50	S සමාගමේ සා/කො/ප්‍රා රඳවාගත් ලාභ 40
		10
	50	50

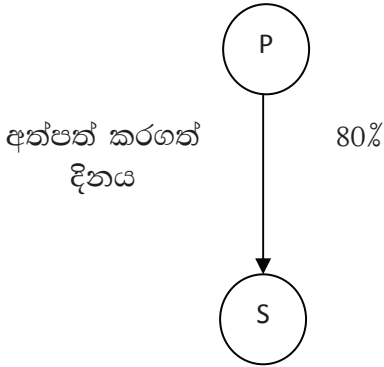
සීමිත 'P' සමූහ සමාගම
 2014.12.31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය

	රු.000
ජංගම නොවන වත්කම් (60,000 +50,000)	110
ජංගම වත්කම් (40,000 +40,000)	80
	<hr/>
	190
	<hr/>
සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනය (රු. 1/- බැගින්)	100
රඳවාගත් ලාභ	30
ජංගම වගකීම් (20,000 +40,000)	60
	<hr/>
	190
	<hr/>

ඒකාබද්ධ ලෙජරය තුළ විවෘත කරන ලද ගිණුම් අතරින් ආයෝජන ගිණුමේ ශේෂයන් පරිපාලිත සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධන ගිණුමේ හා රඳවාගත් ලාභ ගිණුමේ ශේෂයන් පාලන පිරිවැය ගිණුමට මාරු කල නිසා සමූහ සමාගමේ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශණය තුළ මේවා නිරූපණය නොවේ.

ඒකාබද්ධ කිරීමේ යාන්ත්‍රණය (The Mechanism of Consolidation)

- 1) ඒකාබද්ධ කිරීම සඳහා විභාග අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් ලැබෙනුයේ මව් හා පරිපාලිත සමාගම් සඳහා වෙන් වෙන් වශයෙන් පිළියෙල කලා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශණ වේ. ප්‍රථමයෙන් සමූහ සමාගමේ ව්‍යුහය හඳුනාගත යුතු ය.

මෙයින් අදහස් කරනුයේ සීමිත 'P' සමාගම හට සීමිත 'S' සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙන් හා ශුද්ධ වත්කම් වල සියයට සියයක පාලනයක් හා 80% ක අයිතියක් පවතින බවයි.

- 2) අත්පත්කරගත් හා වාර්තාකරණ දිනයන්හි ශුද්ධ වත්කම් නිර්නය කිරීම

	අත්පත් කරගත් දිනය	වාර්තාකරණ දිනය
කොටස් ප්‍රාග්ධනය	XX	XX
සංචිත - පොදු සංචිත	XX	XX
රඳවාගත් ලාභ	XX	XX
ශුද්ධ වත්කම්	<hr/>	<hr/>
	XX	XX
	<hr/>	<hr/>

3) කීර්තිනාමය ගණනය කිරීම

මව් සමාගම විසින් කල ආයෝජනයේ වටිනාකම	XXX
අත්පත් කරගත් දිනට පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්	XXX
	XXX
අඩුකලා : අත්පත් කරගත් දිනට පරිපාලිත සමාගමේ ශුද්ධ වත්කම්	(XXX)
කීර්තිනාමය	XX
කීර්තිනාමයේ හානිකරණය	(XX)
කීර්තිනාමයේ ධාරන අගය	XX

උදාහරණ අංක : 03

සීමිත D සමාගම, සීමිත C සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙන් 80% ක් 2014 දෙසැම්බර් 31 වන දින අත්පත් කරගන්නා ලදී. ඒ සඳහා D සමාගම කල ආයෝජන වටිනාකම රු.78,000 කි. මෙදිනට සීමිත C සමාගමේ ශුද්ධ වත්කම් වල වටිනාකම රු. 85,000 ක් විය.

පහත එක් එක් අවස්ථාවන්හි දී ඇතිවන කීර්තිනාමය ගණනය කරන්න.

- 1) පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් ඔවුන්ගේ සාධාරණ අගය මත ආගණනය කරයි නම් සහ එය රු. 19,000 ක් නම්
- 2) පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් ඔවුන්ගේ ආංශික ශුද්ධ වත්කම් වල පොත් අගය මත ආගණනය කරයි නම්

1) පිළිතුර

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් සාධාරණ අගය මත ආගණනය කරමින් කීර්තිනාමය ගණනය කිරීම

පාලන පිරිවැය ගිණුම		රු.	
ආයෝජන	78,000	ශුද්ධ වත්කම්	85,000
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්	19,000	කීර්තිනාමය	12,000
	97,000		97,000

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්		රු.	
		පාලන පිරිවැය ගිණුම	19,000
ශේ/ප/ගෙ	19,000		
	19,000		19,000

2) පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්, ඔවුන්ගේ ආංශික ශුද්ධ වත්කම් වල පොත් අගය මත ආගණනය කිරීම

පාලන පිරිවැය ගිණුම		රු.	
ආයෝජන	78,000	ශුද්ධ වත්කම්	85,000
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්	17,000	කීර්තිනාමය	10,000
	95,000		95,000

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්		රු.	
		පාලන පිරිවැය ගිණුම	17,000
ශේ/ප/ගෙ	17,000		
	17,000		17,000

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් = (රු. 85,000x20%) = රු. 17,000

පැහැදිලි කිරීම් (Clarifications)

පාලනයට අහිමි කොටස් හිමියන් සාධාරණ අගය මත ආගණනය කිරීමේ දී ගණනය වන කීර්තිනාමය රු. 12,000 කි. මෙය මව් සමාගමට සහ පාලනය අහිමි කොටස් හිමියන් යන දෙපාර්ශවයටම අයත්වන්නා වූ කීර්තිනාම කොටස වේ. දෙවැනි ක්‍රමයේ දී ගණනය වන කීර්තිනාමය රු. 10,000 ක් වන අතර එය මව් සමාගමට පමණක් අයත් වන්නා වූ කොටස වේ.

උදාහරණ අංක : 04

සීමිත A සමාගම විසින් 2014 දෙසැම්බර් 31 වන දින සීමිත B සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනය සියල්ලම අත්පත් කරගන්නා ලදී. පහත දැක්වෙන මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශන 2014 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට පිළියෙල කොට ඇත.

	A රු.	B රු.
ජංගම නොවන වත්කම්		
ස්පෘෂ්‍ය වත්කම්	80,000	8,000
B සමාගමේ ආයෝජන	17,000	
ජංගම වත්කම්	198,000	24,000
	<u>295,000</u>	<u>32,000</u>
ප්‍රාග්ධනය හා සංචිත		
කොටස් ප්‍රාග්ධනය	100,000	10,000
රඳවාගත් ලාභ	30,000	5,000
ජංගම වගකීම්	165,000	17,000
	<u>295,000</u>	<u>32,000</u>

2014 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය පිළියෙල කරන්න.

පාලන පිරිවැය ගිණුම		රු.	
ආයෝජන	17,000	කො.ප්‍රාග්ධනය	10,000
		රඳවාගත් ලාභ	5,000
		කීර්තිනාමය	2,000
	17,000		17,000

කීර්තිනාම ගිණුම		රු.	
පාලන පිරිවැය ගිණුම	2,000		
		ශේ/ප/ගෙ	2,000
	2,000		2,000

සීමිත A සමූහ සමාගම
2014.12.31 වන දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය

	රු.
ජංගම නොවන වත්කම්	
අස්පෘෂ්‍ය වත්කම් (80,000+8000)	88,000
කීර්තිනාමය	2,000
ජංගම වත්කම් (198,000+24,000)	222,000
	<u>312,000</u>
ප්‍රාග්ධනය හා සංචිත	
කොටස් ප්‍රාග්ධනය	100,000
රඳවාගත් ලාභ	30,000
ජංගම වගකීම් (165,000+17,000)	182,000
	<u>312,000</u>

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්
(Non – Controlling Interest)

මෙම පරිච්ඡේදයේ ආරම්භයේ සාකච්ඡා කළ ආකාරයට, ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශණ පිලියෙල කිරීමේ පදනම වනුයේ පාලනයයි. මව් පරිපාලිත සම්බන්ධතාවය පාලනය මත ඇතිවන අතර, එය පරිපාලිතයේ නිකුත් කළ සාමාන්‍ය කොටස් වලින් 50% කට වඩා වැඩියෙන් අත්පත් කරගත් ඕනෑම අවස්ථාවක ඇති විය හැකි ය. මේ අනුව මව් සමාගම පරිපාලිතයේ සාමාන්‍ය කොටස් වලින් 100% කට අඩු ප්‍රමාණයක් අත්පත් කරගනිමින් පාලනය අත්පත් කර ගැනීමක දී, පරිපාලිතයේ සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙන් ඉතිරි ප්‍රමාණය මිල දී ගත් කොටස් හිමියන් කාණ්ඩයක් ඇත. එම කොටස් හිමියන් පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් ලෙස හඳුනාගනී.

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් ගිණුම් තැබීම (Accounting for non – Controlling interest)

- (අ) අත්පත්කර ගැනීමේ ප්‍රතිශතය නොතකා මවි සමාගමේ වත්කම් සහ වගකීම් සමග පරිපාලිත සමාගමේ මුළු වත්කම් සහ මුද්‍ර වගකීම් සම්පූර්ණ වටිනාකම් රේඛීය ක්‍රමයට ඒකාබද්ධ කරනු ඇත. සමූහය සඳහා පිළියෙල කරන මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශණයේ නිරූපණය වනුයේ සමූහය හිමිකර ගත් වත්කම් වගකීම් නොව සමූහය විසින් පාලනය කරන්නාවූ වත්කම් සහ වගකීම් ය.
- (ආ) සමූහය විසින් පාලනය කරන එහෙත් සමූහයට අයිති නොවන, පාලනය අහිමි කොටස් හිමියන්ට අයිති ශුද්ධ වත්කම් කොටස සමූහයේ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශණයේ හිමිකම් වල කොටසක් ලෙස නිරූපණය කල යුතු වේ.

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් මැනීම (Measurement of Non – Controlling Interest)

- සෑම ව්‍යාපාර සංයෝජන අවස්ථාවකදීම, පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් මැනීම
- (අ) සාධාරණ අගය මත හෝ
  - (ආ) පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ ආංශික ශුද්ධ වත්කම් වල පොත් අගය මත හෝ කල හැකි ය.

මෙම තෝරාගැනීම, සෑම ව්‍යාපාර සංයෝජන අවස්ථාවකටම භාවිත කල හැකිය. එහි දී එකම සමූහය තුළ එක් පරිපාලිතයක පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් සාධාරණ අගය මත ද, තවත් පරිපාලිතයක පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් ආංශික ශුද්ධ වත්කම් වල පොත් අගය මත ද ආගණනය කිරීමට ද අවකාශ ඇත.

උදාහරණ අංක: 05

පහත දැක්වෙන මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශණ සිමිත A සහ B සමාගම් වලින් 2014 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට උපුටාගෙන ඇත.

	A රු.	B රු.
ජංගම නොවන වත්කම්		
ස්පාෂ්‍ය වත්කම්	85,000	18,000
B සමාගමේ ආයෝජන පිරිවැයට	60,000	-
ජංගම වත්කම්	<u>160,000</u>	<u>84,000</u>
	<u>305,000</u>	<u>102,000</u>
හිමිකම් හා වගකීම්		
කොටස් ප්‍රාග්ධනය	65,000	20,000
රඳවාගත් ලාභ	105,000	35,000
ජංගම වගකීම්	<u>135,000</u>	<u>47,000</u>
	<u>305,000</u>	<u>102,000</u>

සීමිත A සමාගම විසින් සීමිත B සමාගම් සාමාන්‍ය කොටස් වලින් 80% ක් 2014 දෙසැම්බර් 31 වන දින අත්පත් කර ගන්නා ලදී. අත්පත් කරගත් දිනට සීමිත B සමාගමේ පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ සාධාරණ අගය රු. 15,000/- ක් විය. 2014 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය පිලියෙල කරන්න.

පිළිතුරු

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් සාධාරණ අගය මත ආගණනය කිරීම

පාලන පිරිවැය ගිණුම		රු.	
ආයෝජන	60,000	කො.ප්‍රාග්ධනය	20,000
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් සා/අ	15,000	රඳවාගත් ලාභ	35,000
		කීර්තිනාමය	20,000
	75,000		75,000

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්		රු.	
ශේ/ප/ගෙ	15,000	පාලන පිරිවැය ගිණුම	15,000
	15,000		15,000

කීර්තිනාමය		රු.	
පාලන පිරිවැය ගිණුම	20,000		
		ශේ/ප/ගෙ	20,000
	20,000		20,000

සීමිත A සමූහ සමාගම
2014.12.31 වන දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය
රු.

ජංගම නොවන වත්කම්		
ස්පෘෂ්‍ය වත්කම් (85,000+18000)		103,000
කීර්තිනාමය		20,000
ජංගම වත්කම් (160,000+84,000)		244,000
		367,000
කොටස් ප්‍රාග්ධනය	65,000	
රඳවාගත් ලාභ	105,000	170,000
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්		15,000
		185,000
ජංගම වගකීම්		182,000
		367,000

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් ඔවුන්ගේ ආංශික ශුද්ධ වත්කම් වල පොත් අගය මත අගය කිරීම

පාලන පිරිවැය ගිණුම		රු.	
ආයෝජන	60,000	කො.ප්‍රාග්ධනය	20,000
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්	11,000	රඳවාගත් ලාභ	35,000
		කීර්තිනාමය	16,000
	71,000		71,000

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්		රු.	
		පාලන පිරිවැය ගිණුම	11,000
ශේ/ප/ගෙ	11,000		
	11,000		11,000

කීර්තිනාමය		රු.	
පාලන පිරිවැය ගිණුම	16,000		
		ශේ/ප/ගෙ	16,000
	16,000		16,000

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්

කොටස් ප්‍රාග්ධනය	=	රු. 20,000
රඳවාගත් ලාභ	=	රු. 35,000
		රු. 55,000 x 20%
	=	රු. 11,000

උදාහරණ අංක: 06

2014/12/31 දිනට සීමිත A සමාගමෙන් සහ B සමාගමෙන් උපුටාගත් දත්තයන් පහත සපයා ඇත.

	සීමිත A සමාගම	සීමිත B සමාගම
B සමාගම තුළ කරන ලද ආයෝජන	50,000	-
හිමිකම් හා වගකීම්		
සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනය	30,000	20,000
අයහාර සංචිත	15,000	28,000

2012 ජනවාරි 1 වැනි දින සීමිත A සමාගම විසින් සීමිත B සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙන් 80% ක් අත්පත් කර ගන්නා ලදී. අත්පත් කරගත් දිනට B සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ රු. 25,000 ක් වූ අතර එදිනට පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ සාධාරණ අගය රු. 15,000/- ක් විය.

පිරිවැය පාලන ගිණුම සහ පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ ගිණුම පිලියෙල කරන්න.

පාලන පිරිවැය ගිණුම			
ආයෝජන	50,000	සා/කොටස් ප්‍රාග්ධනය	20,000
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් සාධාරණ අගය	15,000	අයහාර සංචිත	28,000
		කීර්තිනාමය	17,000
	65,000		65,000

කීර්තිනාමය			
පාලන පිරිවැය ගිණුම	17,000		
		ශේ/ප/ගෙ	17,000
	17,000		17,000

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්			
		පාලන පිරිවැය ගිණුම	15,000
		B සමාගමේ පසු ඉපැයු ලාභ	6,000
ශේ/ප/ගෙ	15,600		
	15,600		15,600

ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ලාභ

ශේ/ප/ගෙ		A සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ	15,000
		B සමාගමේ පසු ඉ/ලාභ	2,400
	17,400		
	17,400		17,400

පැහැදිලි කිරීම් (Clarification)

	2008/1/1 අත්පත් කරගත් දිනය රු.	2008/1/1 වාර්තාකරන දිනය රු.
කොටස් ප්‍රාග්ධනය	20,000	20,000
අයහාර සංචිත	25,000	28,000
ශුද්ධ වත්කම්	<u>45,000</u>	<u>48,000</u>
	3,000	

අත්පත් කරගත් දිනයේ සිට වාර්තාකරණ දිනය තෙක් පරිපාලිතය ඉපැයූ ලාභය

රු. $3,000 \times 80\% = 2,400$ - ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ලාභය

රු. $3,000 \times 20\% = 6,00$ පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්

සාධාරණ අගය පිළිබඳ ගැලපීම (Adjustments for fair values of the assets acquired and liabilities assumed of the subsidiary company as at the acquisition date)

පහත දැක්වෙන්නා වූ හේතූන් මත පරිපාලිත සමාගමේ වත්කම් හා වගකීම් අත්පත් කරගන්නා දිනයට සාධාරණ අගයට හඳුනා ගැනීම කළ යුතු ය.

1. ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශණ පිලියෙල කරනු ලබනුයේ මව් හෝ පරිපාලිත සමාගම් සඳහා නොව සමූහ සමාගම සඳහා ය. අත්පත් කරගන්නා දිනයට පරිපාලිත සමාගමේ පොත් වලින් නිරූපණය කෙරෙන වත්කම් හා වගකීම් වල ධාරණ අගයන් සමූහ සමාගම සම්බන්ධයෙන් අදාළ නොවන අතර එදිනට පරිපාලිතයේ වත්කම් හා වගකීම්වල සත්‍ය පිරිවැය ලෙස සැලකිය හැකිවනුයේ එදිනට ඒවායෙහි සාධාරණ අගයයි. මේ අනුව සාධාරණ අගයන් පදනම් කරගනිමින් වත්කම් හා වගකීම් මිනුම් කරණය කිරීමෙන් අත්පත් කරගැනීම මත දැරීමට සිදුවන සත්‍ය වර්තමාන වටිනාකම් නිරූපණය වේ.
2. මේ අනුව කීර්තිනාමයේ වටිනාකම යනු අත්පත් කරගන්නා දිනයට පරිපාලිතයේ ශුද්ධ වත්කම් වල සාධාරණ අගය සහ කල ආයෝජනයේ සාධාරණ අගයෙහි වෙනස

වේ. මෙම සාධාරණ අගයන් පදනම් කර ගැනීමකින් තොර වූ පරිපාලිතයේ ශුද්ධ වත්කම් මනිනු ලබයිනම්, එහි දී ගණනය වන කීර්තිනාමය අර්ථ ශූන්‍ය වේ.

- අත්පත් කරගත් දිනයට හඳුනාගත් වත්කම් සහ වගකීම් යන්නෙන් අදහස් කරනුයේ, අත්පත් කර ගන්නා දිනයට පරිපාලිතයේ පැවතියා වූ වත්කම් සහ වගකීම් ය. අත්පත් කරගන්නා දිනයට පවතින්නා වූ තත්ත්වයන් නිරූපණය වන ආකාරයෙන් අත්පත් කරගන්නා දිනයට පරිපාලිතයේ වත්කම් හා වගකීම්වල සාධාරණ අගයන් නිර්ණය කල යුතු වේ.

සමූහය තුළ සාධාරණ අගය වාර්තා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කරන ගිණුම් සටහන් (Accounting entries required to record, the fair values of the assets and liabilities)

ක්ෂය වන වත්කම් වලට අදාළව සාධාරණ අගයන් හඳුනාගැනීම (Recognition of fair values of depreciable assets)

අත්පත් කරගන්නා දිනයට පරිපාලිතයේ පවත්නා වූ ක්ෂය වන වත්කම් වල සාධාරණ අගය හඳුනාගැනීම සහ ගිණුම් තැබීම සඳහා පහත පියවරයන් අනුගමනය කරමින් අදාළ ගිණුම් සටහන් සම්පූර්ණ කරන්න.

- 1) අත්පත් කරගන්නා දිනයට ක්ෂය වන වත්කම් වල පොත්වල අගය නිර්ණය කිරීම පිණිස අත්පත් කරගත් දිනයේ සිට වාර්තාකරණ දිනය දක්වා ක්ෂයවීම් ප්‍රතිවර්තය කරන්න.

ක්ෂය වෙන් කිරීම් ගිණුම	හර
පරිපාලිතයේ රඳවාගත් ලාභ	බැර

(අත්පත් කරගත් දිනයේ සිට වාර්තාකරණ දිනය තෙක් ගිණුම් ගත වී ඇති ක්ෂය ආපසු හැරවීම)

- 2) අත්පත් කරගන්නා දිනයට පරිපාලිතයේ වත්කම් වල පොත්වල අගය මැන ගැනීම සඳහා ක්ෂය වෙන් කිරීමේ ගිණුමේ ශේෂය වත්කම් ගිණුමට මාරු කරන්න.

ක්ෂය වෙන් කිරීම් ගිණුම	හර
වත්කම් ගිණුම	බැර

(අත්පත් කරගත් දිනයට පරිපාලිතයේ වත්කම් වලට අදාළ සමුච්චිත ක්ෂය වත්කම් වටිනාකමෙන් අඩු කොට වත්කම් වල ධාරණ අගයන් නිර්ණය කිරීම)

- 3) වත්කම් ගිණුම
හර	බැර
ප්‍රත්‍යාගණන සංචිත ගිණුම	

(අත්පත් කරගත් දිනයට වත්කම් වල ධාරණ අගයට වඩා සාධාරණ අගය වැඩි නම් වත්කම් වල වටිනාකම වැඩි කර ප්‍රත්‍යාගණන කිරීම)

දේපල පිරිසක හා උපකරණ ගිණුම

ඉ/ගෙ/ශේ	20,000		
ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතය	2,000		
(පාලන පිරිවැය ගිණුම)		ශේ/ප/ගෙ	22,000
	22,000		22,000

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්

		පාලන පිරිවැය ගිණුම	10,000
ශේ/ප/ගෙ	10,000		
	10,000		10,000

B සමාගම සතු ආයෝජන ගිණුම

ඉ/ගෙ/ශේ	5,000		
ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතය	1,000		
(පාලන පිරිවැය ගිණුම)		ශේ/ප/ගෙ	6,000
	6,000		6,000

කීර්තිනාම ගිණුම

පාලන පිරිවැය ගිණුම	17,000		
		ශේ/ප/ගෙ	17,000
	17,000		17,000

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් ඔවුන්ගේ ආංශික ශුද්ධ වත්කම් වල පොත් අගය වටිනාකම මත තක්සේරු කරන්නේ නම් පාලන පිරිවැය ගිණුම සහ පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ ගිණුම පහත පරිදි විය යුතු ය.

පාලන පිරිවැය ගිණුම

ආයෝජන	35,000	සාමාන්‍ය/කොටස් ප්‍රාග්ධනය	15,000
පාලනයට යටත් නොවන	5,600	රඳවාගත් ලාභ	10,000
කොටස් හිමියන්		ප්‍රත්‍යාගණන ලාභ දේ/පි/උ	2,000
		ප්‍රත්‍යාගණන ලාභ- ආයෝජන	1,000
		කීර්තිනාමය	12,600
	40,600		40,600

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්

		පාලන පිරිවැය ගිණුම	5,000
ශේ/ප/ගෙ	5,000		
	5,000		5,000

කීර්තිනාම ගිණුම

පාලන පිරිවැය ගිණුම	12,600		
		ශේ/ප/ගෙ	12,600
	12,600		12,600

පැහැදිලි කිරීම (Clarification)

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් ගණනය කිරීම

	රු.
සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනය	15,000
රඳවාගත් ලාභ	10,000
ප්‍රත්‍යාගණන ලාභ (2,000 + 1,000)	3,000
ශුද්ධ වත්කම් වල වටිනාකම	28,000

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් රු. 28,000 + 20% ගණනය කිරීම = 5,600

උදා: පහත දැක්වෙන මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශණ සීමිත A හා B සමාගම් වලින් 2014.12.31 වැනි දිනට උපුටාගෙන ඇත.

	සීමිත A	සීමිත B
	රු. '000	රු. '000
ජංගම නොවන වත්කම්		
දේපල පිරියත හා උපකරණ	3,800	3,000
අඩුකලා : ක්ෂය වෙන් කිරීම්	(500)	(1,200)
ධාරණ අගය	3,300	1,800
ආයෝජන	3,000	1,500
ජංගම වත්කම්	2,700	1,200
	9,000	4,500
සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනය	4,000	2,500
රඳවාගත් ලාභ	3,500	1,700
ජංගම නොවන වගකීම්	1,000	-
ජංගම වගකීම්	500	300
	9,000	4,500

පහත දැක්වෙන අතිරේක තොරතුරු සපයා ඇත.

- 2013 ජනවාරි 1 වැනි දින සීමිත A හා සීමිත B සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් වලින් 60%ක් අත්පත් කරගන්නා ලදී.
- අත්පත් කරගන්නා දිනයට සීමිත B සමාගමේ දේපල පිරිසත හා උපකරණ වල සාධාරණ අගය රු. 3,200,000 ක් ද ආයෝජන වල සාධාරණ අගය රු. 2,000 000 ක් ද විය. අත්පත් කරගන්නා දිනයට B සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ රු. 1,000,000 කි. අත්පත් කරගන්නා දිනයට පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ සාධාරණ අගය රු. 2,500,000/- ක් විය.
- සීමිත 'A' හා සීමිත 'B' සමාගම් දේපල, පිරිසත හා උපකරණ වාර්ෂිකව පිරිවැය මත 10% බැගින් ක්ෂය කරයි.

2014.12.31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශණය පිලියෙල කරන්න.

පිළිතුරු

පාලන පිරිවැය ගිණුම			
ආයෝජන	3,000	රඳවාගත් ලාභ	1,000
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්	2,500	ප්‍රත්‍යාගණන ලාභ දේ/පි/උ	800
		ප්‍රත්‍යාගණන ලාභ- ආයෝජන	500
		සා/කො/ප්‍රාග්ධනය	2,500
		කීර්තිනාමය	700
	5,500		5,500

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්			
		පාලන පිරිවැය ගිණුම	2,500
		B සමාගමේ පසු ඉපැයූ ලාභ	200
ශේ/ප/ගෙ	2,700		
	2,700		2,700

ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ලාභ			
		A සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ	3,500
		B සමාගමේ පසු ඉපැයූ ලාභ	300
ශේ/ප/ගෙ	3,800		
	3,800		3,800

දේපල පිරිසත හා උපකරණ			
ඉ/ගෙ/ශේ	3,000		600
ප්‍රත්‍යාගණන ලාභ (පාලන පිරිවැය ගිණුම)	800		
		ශේ/ප/ගෙ	3200
	3,800		3,800

ක්ෂය වෙන් කිරීම් ගිණුම

පසු ඉපයු ලාභ	600	ඉ/ගෙ/ශේ	1,200
දේපල පිරියත හා උපකරණ ශේ/ප/ගෙ	600	පසු ඉ/ලාභ	800
	800	ශේ/ප/ගෙ	
	2,000		2,000

B සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ

පාලන පිරිවැය ගිණුම	1,000	ඉ/ගෙ/ශේ	1,700
ක්ෂය වෙන් කිරීම්		ක්ෂය වෙන් කිරීම්	600
300 මව් සමාගම → 60% >	800		
200 පා/ය/ ← 40% <	500		
නො/කො/ගි			
	2,300		2,300

ආයෝජන ගිණුම

ඉ/ගෙ/ශේ	1,500		
ප්‍රත්‍යාගතන ලාභ (පාලන පිරිවැය ගිණුම)	500	ශේ/ප/ගෙ	
	2,000		2,000

සීමිත A සමූහ සමාගම
2014.12.31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශණය

		රු. 000
ජංගම නොවන වත්කම්		
දේපල පිරියත හා උපකරණ (3,800+3200)		7,000
(-) ක්ෂය වෙන් කිරීම් (500+800)		(1,300)
ලියා හල අගය		5,700
කීර්තිනාමය		700
ආයෝජන		2,000
ජංගම වත්කම් (2,700+1,200)		3,900
මුළු වත්කම්		12,300
හිමිකම් හා වගකීම්		
සා/කොටස් ප්‍රාග්ධනය	4,000	
ඒකාබද්ධ රඳවා ගත් ලාභය	3,800	7,800
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්		2,700
		10,500
ජංගම නොවන වගකීම්		1,000
ජංගම වගකීම්(500+300)		800
මුළු හිමිකම් හා වගකීම්		12,300

පැහැදිලි කිරීම (Clarification)

අත්පත් කරගන්නා දිනයට පාරිපාලනයේ දේපල පිරිසත හා උපකරණ සාධාරණ අගය මත අගය කිරීම

	2013/1/1 අත්පත් කරගන්නා දිනය	2014/12/31 වාර්තාකරන දිනය
දේපල පිරිසත හා උපකරණ (පිරිවැය)	3,000	3,000
(-) ක්ෂය වෙන්කිරීම්	(600) ← අඩු 2 ක ක්ෂය ආපසු හැරවීම	(1,200)
	<hr/> 2400	<hr/> 1,800
	800	
	<hr/> 3200	

B සමාගමේ දේපල පිරිසත හා උපකරණ 2013/1/1 අත්පත් කරගන්නා දිනය වන විට ක්ෂයකර අවසන් වී ඇත්තේ වර්ෂ 2 කි. එහි මුළු ජීවිත කාලය වර්ෂ 10 කි. (ක්ෂය ප්‍රතිශතය 10% ක් බැවින් ජීවිත කාලය වර්ෂ 10 ක් ලෙස සැලකිය යුතුය.) මේ අනුව ‘B’ සමාගමෙහි දේපල පිරිසත හා උපකරණ සමූහ සමාගම තුළ රු. 3,200 සාධාරණ අගය ඉතිරි වර්ෂ 8 ක කාලය පුරාවට ක්ෂය කළ යුතු ය. වාර්තාකරණ දිනය වන විට ඉන් වර්ෂ 8 න් වර්ෂ 2 ක ක්ෂය ප්‍රමාණය ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශණය තුළ නිරූපණය කළ යුතු ය.

$$\text{රු. } \frac{3,200}{8} \times 2 = \text{රු.}800/-$$

අත්පත් කරගන්නා දිනයට පරිපාලනයේ අස්පාශ්‍ය වත්කම් හඳුනාගැනීම (Recognition of intangible assets of the subsidiary company as at the acquisition date)

අත්පත් කරගන්නා දිනයට පරිපාලිත සමාගමෙහි පැවතියා වූ අස්පාශ්‍ය වත්කම්, එහි කීර්තිනාමයෙන්වෙන් කරගනිමින් හඳුනාගත යුතුය. ශ්‍රී.ල.ගි.ප්‍ර. අංක 38 හි දක්වා ඇති හඳුනාගැනීමේ නිර්ණායක වලට අනුකූල වන්නා වූ වත්කම් හඳුනාගත හැකි අස්පාශ්‍ය වත්කම් ලෙස සැලකේ.

1. හඳුනාගත හැකි බව :-කිසියම් අස්පාශ්‍ය වත්කමක් වෙනත් වත්කම් වලින් වෙන්කර විකිණිය හැකිනම් හෝ වෙනත් වත්කම්වලින් වෙන්කර කුලියට බද්දට දිය හැකි නම් හෝ වෙනත් වත්කම් වලින් වෙන් කර හුවමාරු කළ හැකි නම් හඳුනාගත හැකි බව නැමැති නිර්ණායකය සම්පූර්ණ වේ.
2. පාලනය කළ හැකි බව :- අදාළ අස්පාශ්‍ය වත්කමෙන් ලැබෙන්නා වූ ආර්ථික ප්‍රතිලාභ තෙවැනි පාර්ශවයන් විසින් භුක්ති විඳීමෙන් වැලැක්වීමේ හැකියාව පවතින්නේ නම් පාලනය කළ හැකි බව නැමැති නිර්ණායකය සම්පූර්ණ වනු ඇත.
3. ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලැබීම:- අදාළ අස්පාශ්‍ය වත්කමෙන් ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලැබිය යුතු අතර එය කොපමණ වටිනාකම් වලින් කොපමණ කාලයක් පුරාවට නිශ්චිතව ලැබෙන්නේ ද යන්න පිළිබඳව නිශ්චිත භාවයන් පැවතිය යුතු ය.

නොපානු ඇත. වෙනත් ලෙසකින් කිවහොත් මව් සමාගම හා පරිපාලිත සමාගම සමූහය තුළ එක් සමාගමකි. පරිපාලිතය ලාභාංශ මව් සමාගමට ගෙවීමක් මව් සමාගම ලාභාංශ පරිපාලිතයෙන් ලබා ගැනීමත් සමූහය විසින් සමූහයටම ලාභාංශ ගෙවීම හා සමූහය විසින් සමූහයෙන්ම ලාභාංශ ලබාගැනීම හා සමාන බැවින් අතුරු ලාභාංශ සඳහා ඒකාබද්ධ ගිණුම් වල ගැලපීමක් අවශ්‍ය නොකරයි.

පරිපාලිතය විසින් පසු ඉපැයූ ලාභ වලින් ප්‍රකාශ කර ඇති යෝජිත ලාභාංශ.

(අ) පරිපාලිතය විසින් පසු ඉපැයූ ලාභවලින් ලාභාංශ යෝජනා කර ඇති ලාභාංශ මව් සමාගම විසින් අදාළ ගිණුම් කාල පරිච්ඡේදය තුළ දී ලැබිය යුතු ලාභාංශ ලෙස ගිණුම් ගත කර තිබීම.

	මව් සමාගම	පරිපාලිත සමාගම	සමූහ සමාගම
බදු පසු ලාභය	500,000	700,000	1,200,000
ලැබිය යුතු ලාභාංශ	400,000		-
යෝජිත ලාභාංශ		(400,000)	-
	900,000	300,000	1,200,00
<u>මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශණය උපුටාගැනීම</u> <u>ජංගම වත්කම්</u>			
ලැබිය යුතු ලාභාංශ	400,000		
<u>ජංගම වගකීම්</u> යෝජිත ලාභාංශ		400,000	

මෙහි දී ද පරිපාලිතය ලාභාංශ ලාභයෙන් අඩු කිරීමට පෙර හා පසු මව් සමාගම ලාභාංශ ලාභයට එකතු කිරීමට පෙර හා පසු සමූහ සමාගමේ ලාභයන් සමාන වේ. පරිපාලිතය මව් සමාගමට ලාභාංශ ගෙවීම, මව් සමාගම පරිපාලිතයෙන් ලාභාංශ ලැබීම, සමූහ සමාගම සමූහයටම ලාභාංශ ගෙවීම හා සමූහයෙන්ම ලාබාංශ ලැබීමට සමාන බැවින් සමූහ සමාගමේ ලාභයට ලාභාංශ වලින් කිසිදු බලපෑමක් නොමැත.

මව් සමාගමේ දක්වා ඇති ලැබිය යුතු ලාභාංශ පරිපාලිතයෙන් ලැබිය යුතු ලාභාංශ වන අතර පරිපාලිතයේ දක්වා ඇති ගෙවිය යුතු ලාභාංශ මව් සමාගමට ගෙවිය යුතු ඒවාය. මෙම ලැබිය යුතු ලාභාංශ සහ ගෙවිය යුතු ලාභාංශ එකිනෙකට හිලව් කෙරෙන අතර සමූහ සමාගමේ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශණය තුළ වත්කම් හා වගකීම් ලෙස නිරූපණය නොකරයි. (පරිපාලිතය මව් සමාගමට ලාභාංශ ගෙවිය යුතු යනු සමූහය සමූහයට ලාභාංශ ගෙවිය යුතු යන්නයි. මව් සමාගම පරිපාලිතයෙන් ලාභාංශ ලැබිය යුතු යන සමූහය සමූහයෙන්ම ලාබාංශ ලැබිය යුතු යන්නයි.)

පරිපාලිතය විසින් පසු ඉපැයූ ලාභ වලින් ප්‍රකාශ කර ඇති ලාභාංශ මව් සමාගම විසින් ලැබිය යුතු ලාභාංශ ලෙස ගිණුම් ගත කර නොතිබීම.

හිමිකම් හා වගකීම්

ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය	600	300
රඳවාගත් ලාභ	900	350
වෙනත් සංචිත	600	200
ජංගම නොවන වගකීම්	125	275
ජංගම වගකීම්		
ගෙවිය යුතු වෙළඳ ණය	549	179
යෝජිත ලාභාංශ	126	96
	<u>2,900</u>	<u>1,400</u>

පහත සඳහන් අතිරේක තොරතුරු ඔබ වෙත සපයා ඇත.

- 1) සීමිත A සමාගම විසින් 2013 ජනවාරි 1 වැනි දින සීමිත B සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් වලින් 80% ක් අත්පත් කර ගන්නා ලදී. එදිනට නිර්ණය කරන ලද ශේෂයන් පහත දක්වා ඇත.

	අත්පත් කර ගත් දිනයට පරිපාලිතයෙහි තිබූ සංචිත ශේෂයන්
	රු. මිලිය
රඳවාගත් ලාභ	300
වෙනත් සංචිත	100
ශුද්ධ වත්කම් වල සාධාරණ අගය	1,000

අත්පත් කරගත් දිනයට පරිපාලිතයෙහි ශුද්ධ වත්කම් වල පොත්වල අගය ඉක්මවා යන සාධාරණ අගය පිරිසක වලට අදාළ බව උපකල්පනය කළ යුතු අතර අත්පත් කරගත් දිනට තක්සේරුව අනුව එම පිරිසක වල ඉතිරි ජීවිත කාලය වර්ෂ 8 ක් ලෙස තක්සේරු විය.

- 2) ඉහත දක්වා ඇති ශුද්ධවත්කම් වල සාධාරණ අගය තුළ අත්පත් කරගත් දිනට රු. මිලියන 50 ක සාධාරණ අගයන් සහිත සන්නම් නාමයක් අන්තර් ගත වී නොමැත. මෙම අස්පාශ්‍ය වත්කමෙහි අත්පත් කරගත් දිනට මෙම අස්පාශ්‍ය වත්කමෙහි ඉතිරි ජීවිත කාලය වර්ෂ 05 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කරන ලදී.
- 3) සමාගම් දෙකෙහි යෝජනා කර ඇති ලාභාංශ 2014 වර්ෂයේ ලාභ වලින් වේ.

2008.12.31 වන දිනයට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශණය පිළියෙල කරන්න.

රු. මිලියන

පාලන පිරිවැය ගිණුම

ආයෝජන ගිණුම	1,000	රඳවාගත් ලාභ	300
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්	210	සා/කොටස් ප්‍රාග්ධනය	300
		වෙනත් සංචිත	100
		ප්‍ර/සංචිතය	300
		අ/වත්කම්	50
			160
	<u>1,210</u>		<u>1,210</u>

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්

B සමාගමේ පසු ඉ/ලාභ	9	පාලන පිරිවැය ගිණුම	210
		B සමාගමේ පසු ඉපැයු	20
ශේ/ප/ගෙ	221	වෙනත් සංචිත	
	230		230

ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ලාභ

B සමාගමේ පසු ඉ/ලාභ	36	A සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ	900
		ලැබිය යුතු ලාභාංශ	76.8
ශේ/ප/ගෙ	940.80		
	976.80		976.80

B සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ

පිරිවැය පාලන ගිණුම (පෙර ඉ/ලාභ)	300	ඉ/ගෙ/ශේ/ර/ලාභ	350
අස්පාශ්‍ය වත්කම් ක්‍රම ක්ෂය	20	ඒකාබද්ධ රඳවා	36
දේ/ප/උ අමතර ක්ෂය	75	ගත් ලාභ	9
	395	පාලනයට යටත්	
		නොවන කො/හිමියන්	
			395

B සමාගමේ වෙනත් සංචිත

පිරිවැය පාලන ගිණුම	100	ඉ/ගෙ/ශේ	200
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්	20		
ඒකාබද්ධ වෙනත් සංචිත	80		
	200		200

අස්පාශ්‍ය වත්කම්

පාලන පිරිවැය ගිණුම	50	ක්‍රම ක්ෂය	50
		ශේ/ප/ගෙ	30
	50		50

වෙනත් සංචිත

		A සමාගමේ වෙනත් සංචිත	600
		B සමාගමේ පසු ඉපැයූ වෙනත් සංචිත	80
ශේ/ප/ගෙ	680	ශේ/ප/ගෙ	
	680		680

කීර්තිනාම ගිණුම

පාලන පිරිවැය ගිණුම	160		
		ශේ/ප/ගෙ	160
	160		160

සීමිත A සමූහ සමාගම
2014.12.31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශණය

දේපල පිරිසත හා උපකරණ (ස 1)	2925	
කීර්තිනාමය	160	
අස්පාශ්‍ය වත්කම්	30	3115
ජංගම වත්කම්		
තොගය (150+100)	250	
ලැබිය යුතු ලාභාංශ (19.2-19.2)		
ලැබිය යුතු වෙළඳ ණය (200+70)	270	
මුදල් හා මුදලට සමාන දෑ (50+30)	80	600
		3715
සා/කොටස් ප්‍රාග්ධනය	600	
ඒකාබද්ධ රඳවා ගත් ලාභය	940.80	
වෙනත් සංචිත	680	
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්		2220.80
ජංගම නොවන වගකීම් (125+275)		221
ජංගම වගකීම්		
ගෙවිය යුතු වෙළඳ ණය (549+179)	728	
යෝජිත ලාභාංශ	126	
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ට	19.20	873.20
ගෙවිය යුතු ලාභාංශ		3715.00

සටහන් අංක 01

දේපල පිරියත හා උපකරණ	රු. මිලියන
A සමාගමේ දේපල පිරියත හා උපකරණ	1,500
B සමාගමේ දේපල පිරියත හා උපකරණ	1,200
එකතු කලා: ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතය	300
අඩු කලා. ප්‍රත්‍යාගණන මත ඇතිවන අමතර ක්ෂය	<u>(75)</u>
	<u>2925</u>

අස්පාශ්‍ය වත්කම් ක්‍රම ක්ෂය

අස්පාශ්‍ය වත්කම් වල සාධාරණ අගය
ජීවිත කාලය $\frac{50}{5} \times 2 = \underline{\underline{20}}$

සාධාරණ අගය මත ඇතිවන අමතර ක්ෂය

පොත් අගය ඉක්මවා යන සාධාරණ අගය
මෙය අදාල වන පිරියතයේ ජීවිත කාලය වර්ෂ $\frac{300}{8} \times 2$
 $= \underline{\underline{75}}$

අන්තර් සමාගම් වෙළඳාම් සහ උපලබ්ධි නොවූ ලාභ සඳහා වෙන් කිරීම්

මව් පරිපාලිත සම්බන්ධතාවය ගොඩනැගීමෙන් පසු මව් සමාගම සහ පරිපාලිත සමාගම අතර වෙළඳාම් සිදු විය හැකිය. මෙම අන්තර් සමාගම් වෙළඳාම් හේතුවෙන් ඒකාබද්ධ ගිණුම් පිළියෙල කිරීමේ දී ඇතිවිය හැකි ගැටළුකාරී තත්වයන් කිහිපයක් පහතින් සාකච්ඡා වේ.

- 1) අන්තර් සමාගම් වෙළඳාම් තුළින් ඇතිවන තොග තුළ අන්තර්ගතව ඇති උපලබ්ධි නොවූ ලාභ ඉවත් කිරීම
- 2) මාර්ගස්ථ තොග පවතින්නේ නම්, මාර්ගස්ථ තොග සඳහා ගිණුම් තැබීම සහ ඒ මත ඇතිවන උපලබ්ධි නොවූ ලාභ ඉවත් කිරීම
- 3) අන්තර් සමාගම් ලැබීම් ගෙවීම් සහ ලැබිය යුතු ගෙවිය යුතු වටිනාකම් සඳහා ගිණුම් තැබීම වෙනුවෙන් විවෘත කරන අන්තර් සමාගම් ජංගම ගිණුම් ශේෂ ගැලපීම්

උපලබ්ධි නොවූ ලාභ සඳහා වෙන් කිරීම

මව් පරිපාලිත සමාගම් අතර සිදුවන කුමන හෝ වෙළඳාමක් සමූහ සමාගමේ වෙළඳාමක් සේ සැලකිය නොහැක. මව් සමාගම පරිපාලිතයට වෙළඳාම කිරීම හෝ පරිපාලිතය මව් සමාගමට වෙළඳාම් කිරීම යනු සමූහය විසින් සමූහයටම වෙළඳාම් කිරීම හා සමාන වේ. ඒ අනුව සමූහය සමූහයටම වෙළඳාම් කිරීමෙන් ලාභ උපයා ගත නොහැකි ය. කෙසේ වෙතත් සමූහය තුළ කුමන හෝ සමාගමක් සමූහයේ කුමන හෝ සමාගමකට හාණ්ඩ විකිණීමෙන් උපයන ලාභ සමූහ සමාගම තුළ උපලබ්ධි වූ ලාභයක් සේ සැලකීමට නම් හාණ්ඩ මිල දී ගත්

සමාගම අදාළ ගිණුම්කාල පරිච්ඡේදය තුළ එකී භාණ්ඩ භාහිර ගනුදෙනුකරුවන්ට විකුණා තිබිය යුතුය. සමූහය තුළ සිදු වූ මෙවැනි ගනුදෙනුවක් තුළින් ඇතිවන අවසාන තොගයක් තුළ අන්තර්ගතවන ලාභයක් උපලබ්ධි නොවූ ලාභයක් සේ හඳුනාගෙන එය සමූහයේ ලාභය නිර්ණය කිරීමේ දී නොසලකා හැරිය යුතුය.

උපලබ්ධි නොවූ ලාභ සඳහා ගැලපීම් කිරීමේ දී පහත දැක්වෙන පියවරයන් අනුගමනය කරන්න.

- 1) සමූහයේ අන්තර් සමාගම් වෙළඳාම් තුළින් ඇති වූ තොගය නිර්ණය කරන්න.
- 2) එකී තොගය තුළ අන්තර්ගත ලාභය ගණනය කරන්න.

$$\text{උදා : } \frac{\text{තොගය}}{\text{විකුණුම් මිල}} \times \text{ලාභය}$$

- 3) ඉහත පරිදි ගණනය කල ලාභය සමූහයේ ගිණුම් වලින් ඉවත් කිරීමට පහත ගිණුම් සටහන් යොදන්න.
- 4) (අ) මව් සමාගම විසින් පරිපාලිත සමාගමට තොග විකිණීම

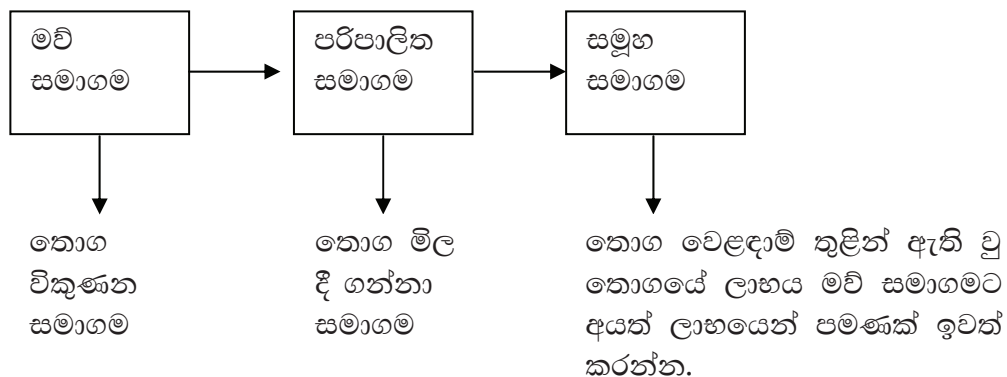
මව් සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ/ උපලබ්ධි නොවූ ලාභ ගිණුම	හර බැර
---	-----------

(ආ) පරිපාලිත සමාගම විසින් මව් සමාගම වෙත තොග විකිණීම

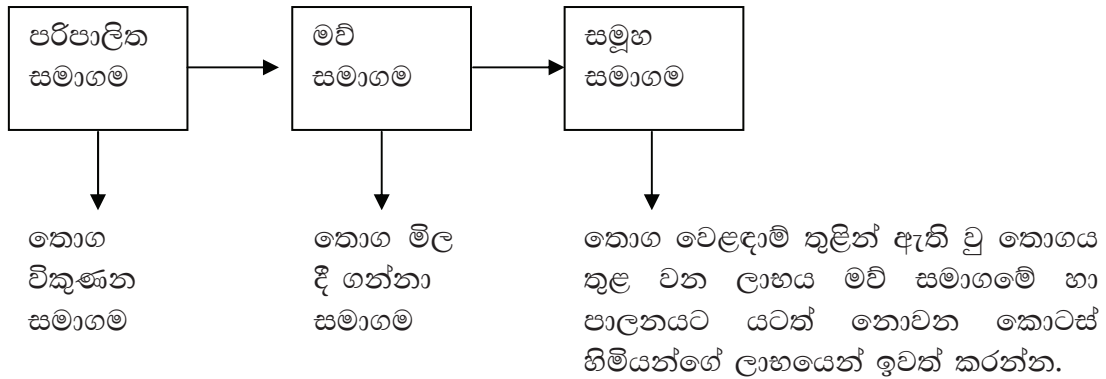
පරිපාලිත සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ උපලබ්ධි නොවූ ලාභ ගිණුම	හර බැර
---	-----------

පසු ඉපැයූ ලාභ ගිණුම හර කිරීම වෙනුවට මුළු උපලබ්ධි නොවූ ලාභයෙන් මව් සමාගමට අදාළ වටිනාකම ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ලාභ ගිණුමමත් පාලයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ට අදාළ වන ලාභ කොටස පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ ගිණුමටත් වෙන වෙනම හර කල හැකිය. උපලබ්ධි නොවූ ලාභ ගිණුමේ ශේෂය සමූහයේ තොගයෙන් අඩු කොට පෙන්විය යුතුය.

මව් සමාගම පරිපාලිත සමාගමට තොග විකිණීම

පරිපාලිත සමාගම මව් සමාගමට තොග විකිණීම

උදා:

පහත දැක්වෙන මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශණ සීමිත A හා B සමාගම් වලින් 2014 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට උපුටා ගෙන ඇත.

	සීමිත A රු.මි.	සීමිත B රු.මි.
ජංගම නොවන වත්කම්		
දේපල පිරිසිදු හා උපකරණ	100	30
B සමාගමේ ආයෝජන	34	-
	<u>134</u>	<u>30</u>
ජංගම වත්කම්		
තොගය	90	20
ලැබිය යුතු වෙළඳ ණය	110	25
මුදල් හා මුදලට සමාන දෑ	10	5
	<u>210</u>	<u>50</u>
	<u>344</u>	<u>80</u>
හිමිකම් හා වගකීම්		
හිමිකම්		
කොටස් ප්‍රාග්ධනය	15	5
රඳවාගත් ලාභ	159	31
	<u>174</u>	<u>36</u>
ජංගම නොවන වගකීම්	120	28
ජංගම වගකීම්	50	16
ගෙවිය යුතු වෙළඳ ණය	<u>344</u>	<u>80</u>

පහත දැක්වෙන අතිරේක තොරතුරු සපයා ඇත.

- 1) සීමිත A සමාගම 2013 ජනවාරි 1 වැනි දින සීමිත B සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනයේ 90% ක් අත්පත් කර ගන්නා ලදී.
- 2) අත්පත් කර ගන්නා දිනයට B සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ රු. මි. 20 ක් වූ අතර පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ සාධාරණ අගය රු.මි. 4 ක් විය.
- 3) 2009 වර්ෂය තුළ දී සීමිත A සමාගම විසින් රු. මිලියන 18ක විකුණුම් වටිනාකමකට වෙළඳ භාණ්ඩ තොගයක් B සමාගමට විකුණන ලදී. භාණ්ඩ මිල කිරීමේ දී A සමාගම විසින් පිරිවැය මත 50% ක ලාභයක් තබාගෙන ඇත. සීමිත B සමාගම මිල දී ගත් භාණ්ඩ වලින් 1/3 ක ප්‍රමාණයක් 2014/12/31 දිනට ඉතිරි වී ඇත.
- 4) 2014.12.31 වන දිනට සීමිත A සමූහ සමාගම සඳහා ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය පිළියෙල කරන්න.

පිළිතුරු

පාලන පිරිවැය ගිණුම

ආයෝජන ගිණුම	34	‘B’ සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ (හෝ ඉපැයු ලාභ) සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනය කීර්තිනාමය	20
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්	4		5
			13
	38		38

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්

		පාලන පිරිවැය ගිණුම	4
		B සමාගමේ පසු ඉපැයුලාභ	1.1
ශේ/ප/ගෙ	5.1		
	5.1		5.1

ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ලාභ

උපලබ්ධි නොවූ ලාභ	2	A සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ	159
		B සමාගමේ පසු ඉ/ලාභ	9.9
ශේ/ප/ගෙ	166.9		
	168.9		168.9

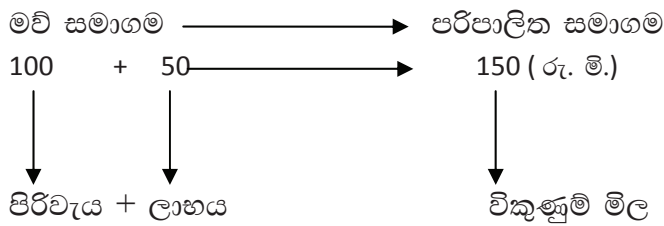
උපලබ්ධි නොවූ ලාභ

		ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ලාභ	2
ශේ/ප/ගෙ	2		
	2		2

B සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ

පාලන පිරිවැය ගිණුම	20	ඉ/ගෙ/ශේ	31
ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ලාභ	9.9		
පාලනයට යටත් නොවන කො/හි	1.1		
	31		31

උපලබ්ධි නොවූ ලාභ ගණනය කිරීම

ඉතිරි වී ඇති තොගයේ මිල $= \frac{18}{3} = 6$

(පරිපාලිත සමාගමට පිරිවැය/
මව් සමාගමට විකුණුම් මිල)

මෙම තොගය තුළ අන්තර්ගත
උපලබ්ධි නොවූ ලාභය $= \frac{6}{150} \times 50 = 2$

සීමිත A සමූහ සමාගම
2014.12.31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශණය

ජංගම නොවන වත්කම්

දේපල පිරිසත හා උපකරණ	130	
කීර්තිනාමය	13	143

ජංගම වත්කම්

තොගය (90+20-2) (සටහන්)	108	
ලැබිය යුතු වෙළඳ ණය (110+25)	135	
මුදල් බැංකු (10+5)	15	258
		401

හිමිකම් හා වගකීම්

හිමිකම්

සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනය	15	
ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ලාභ	166.9	181.9
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්		5.1
		187.0
ජංගම නොවන වගකීම් (120+28)		148
ජංගම වගකීම් (50+16)		66
		401

සටහන් (1) තොගය	රු. මි
A සමාගමේ තොගය	90
B සමාගමේ තොගය	20
(-) උපලබ්ධි නොවූ ලාභ	(2)
	108

මෙහි දී තොග විකිණීම මව් සමාගමක් තොග මිල දී ගැනීම පරිපාලිත සමාගමක් සිදු කරන බැවින් තොග විකිණීමෙන් උපදින ලාභ අන්තර්ගතව ඇත්තේ මව් සමාගමේ ලාභය තුළය. එම නිසා උපලබ්ධි නොවූ ලාභ ඉවත් කිරීම කල යුතු වන්නේ මව් සමාගමේ ලාභයෙනි. පරිපාලිත සමාගමේ තොගය ගිණුම් ගතවී ඇත්තේ පරිපාලිත සමාගමෙහි පිරිවැයට නමුදු එය මව් සමාගමේ ද සමූහයේ ද විකුණුම් මිල වේ. එබැවින් පරිපාලිත සමාගමෙහි තොගය සමූහයේ පිරිවැයට නිරූපණය කිරීමට නම් ඒ තුළ අන්තර් ගත වී ඇති ලාභය ඉවත් කල යුතු ය. මේ නිසා උපලබ්ධි නොවූ ලාභ ගිණුමේ ශේෂය තොගයෙන් අඩු කොට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශණයෙහි නිරූපණය කෙරේ.

අන්තර් සමාගම් ලැබිය යුතු ගෙවිය යුතු වටිනාකම් හිලව් කිරීම සහ මාර්ගස්ථ තොග ගිණුම් තැබීම

සමූහ සමාගම් සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශණ පිළියෙල කිරීමේ දී බොහෝ විට මුණ ගැසෙන තවත් ගැලපීමක් වනුයේ මාර්ගස්ථ තොග සහ ඒ මත කල යුතු උපලබ්ධි නොවූ ලාභ වෙන් කිරීමේ ගැලපීමයි.

අන්තර් සමාගම් විකුණුම් තොග වටිනාකමක්, වාර්තා කරන දිනට මිල දී ගනු ලබන සමාගම වෙත නොලැබී මග පවතින තත්ත්වයක් මාර්ගස්ථ තොග ලෙස හඳුනාගනී. වාර්තා කරණ දිනට අදාළ තොග වටිනාකම මව් සහ පරිපාලිත සමාගම් දෙකෙහිම භෞතිකව නොපවතින බැවින් ගිණුම් ගත වී ඇති මව් සහ පරිපාලිත සමාගම් වල අවසාන තොගයක් තුළ මෙම මාර්ගස්ථව පවතින තොගය අන්තර්ගතව නොමැත. මේ අනුව මව් සහ පරිපාලිත සමාගම් දෙකෙහි තොගවල ඓක්‍යය සමූහයේ තොගයට සමාන නොවන බැවින් සමූහයේ තොගය ගණනය කිරීම සඳහා මව් හා පරිපාලිත සමාගම් දෙකෙහි තොගවල එකතුවට අමතරව මාර්ගස්ථව පවතින තොගයේ වටිනාකම් ද අන්තර්ගත කල යුතුය.

	මව් සමාගම		පරිපාලිත සමාගම		සමූහ සමාගම	
වෙළඳ තොග විකිණීම	රු. මි.		රු. මි.		රු. මි.	
	විකිණුම්		ගැණුම්		මාර්ගස්ථ තොග	
	ශේ/ප/ගෙ 150	B ලැ/යුතු 150	A ගෙ/යුතු 100	වෙළඳ ගිණුම් 100	B 50	ශේ/ප/ගෙ 50
	150	150	100	100	50	50
	B සමාගම මෙන් ලැ/යුතු		A සමාගම මෙන් ලැ/යුතු		මා B ඊරස්ථ තොග	
	විකිණුම් 150	ශේ/ප/ගෙ 150	ගැණුම් 100		B සමාගම මෙන් ලැ/යුතු	
මව් සමාගම තොග විකිණීමේ දී පිරිවැය මත 25% ක ලාභයක් තබා ගනී.	150	150	ශේ/ප/ගෙ 100	100	ඉ/ගෙ/ශේ 150	මාර්ගස්ථ තොග ශේ/ප/ගෙ 100
			100	100	150	150
	මව් සමාගම		පරිපාලිත සමාගම		සමූහ සමාගම	
	රු.මි.		රු.මි.		රු.මි.	
ජංගම වත්කම් තොග	-	-	-	-	-	50
(-) උපලබ්ධි නොවූ ලාභ	-	-	-	-	-	(10)
B සමාගම මෙන් ලැ/යුතු	150	-	-	-	-	40
හිමිකම් හා වගකීම්	-	-	-	-	-	(10)
රඳවාගත් ලාභ (-) උපලබ්ධි නොවූ ලාභ						(10)
ජංගම වගකීම්						
A සමාගමට ගෙවිය යුතු	-		100		-	

උදාහරණ : සීමිත A සමාගම විසින් සීමිත B සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් වලින් 80% ක් 2013 ජනවාරි 1 වැනි දින අත්පත් කර ගන්නා ලදී. පහත දැක්වෙන මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශණ 2014 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට පිළියෙල කොට ඇත.

	සීමිත A රු.මි.	සීමිත B රු.මි.
ජංගම නොවන වත්කම්		
දේපල පිරිසක හා උපකරණ	75,000	60,000
අඩු කලා: ක්ෂය වෙන් කිරීම්	(30,000)	(30,000)
ධාරණ අගය	45,000	30,000
B සමාගමේ ආයෝජන	30,000	
ජංගම වත්කම්		
තොගය	6,500	5,500
ලැබිය යුතු වෙළඳ ණය	3,900	14,200
මුදල් බැංකු	2,100	9,300
	87,500	59,000
හිමිකම් හා වගකීම්		
සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනය	30,000	18,500
රඳවාගත් ලාභ	15,000	10,000
ජංගම නොවන වගකීම්		
10% ණයකර	14,000	10,000
ජංගම වගකීම්		
ගෙවිය යුතු වෙළඳ ණය	18,000	7,500
යෝජිත ලාභාංශ	3,500	5,000
උපචිත වියදම්	7,000	8,000
	87,500	59,000

පහත සඳහන් අතිරේක තොරතුරු සපයා ඇත.

- 1) අත්පත් කර ගත් දිනයට සීමිත B සමාගමේ දත්තයන් පහත දැක්වෙන පරිදි විය.

	රු. මි
රඳවාගත් ලාභ	6,000
B සමාගමේ ගිණුම් ගත වී නොමැති සන්නම් නාමය	4,000
අත්පත් කරගන්නා දිනයට රු. මි. 10,000 ක පොත්	

අගයක් සහිත ඉඩමක සාධාරණ අගය රු.මි. 15,000 ක් වූ අතර, අත්පත් කරගන්නා දිනයට අනෙක් වත්කම් හා වගකීම් වල පොත් අගයන් හා සාධාරණ අගයන් එකිනෙකට සමාන විය.

- 2) සමූහය විසින් පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් සාධාරණ අගය මත ආගණනය කරන අතර අත්පත් කරගන්නා දිනයට සීමිත B සමාගමේ පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ සාධාරණ අගය රු. මි. 5,800/- විය.
- 3) 2014 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට B සමාගමේ තොගය තුළ A සීමිත සමාගමෙන් මිල දී ගත් රු. මි. 1,200 ක තොගයක් අන්තර්ගතව ඇත. තොග විකිණීමේ දී සීමිත A සමාගම විසින් පිරිවැය මත 50% ක ලාභයක් තබා ගනී.
- 4) 2008 දෙසැම්බර් 31 වන දිනය වන විට, සීමිත A සමාගම විසින් සීමිත B සමාගම වෙත යවා ඵදින B සමාගමට නොලැබුණු තොගයේ වටිනාකම රු.මි.900
- 5) සීමිත B සමාගමේ පොත් වලට අනුව 2014 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට සීමිත A සමාගමට ගෙවිය යුතු වටිනාකම රු. මි.800 ක වටිනාකමක් B සමාගමේ ගෙවිය යුතු වෙළඳ ණය තුළ අන්තර්ගතව තිබුණි.
- 6) අත්පත් කරගන්නා දිනයට සීමිත B සමාගමේ පොත්වල සටහන්ව නොතිබුණු සන්නම් නාමයෙහි ජීවිත කාලය වර්ෂ 5 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කොට තිබුණි.
- 7) සීමිත A සහ සීමිත B සමාගම් වල මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයන්හි නිරූපණය කරන යෝජිත ලාභාංශ 2014 වර්ෂයේ ලාභ වලින් ප්‍රකාශයට පත් කොට ඇත.
- 8) 2008 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශණය පිළියෙල කරන්න.

පාලන පිරිවැය ගිණුම			
ආයෝජන ගිණුම	30,000	කොටස් ප්‍රාග්ධනය	18,500
		රඳවාගත් ලාභ (පෙර ඉපැයූ)	6000
		අස්පාශ්‍ය වත්කම්	4000
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්	5,800	ප්‍රත්‍යාගණන අතිරික්තය	5000
		කීර්තිනාමය	2300
	35,800		35,800

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්			
		පාලන පිරිවැය ගිණුම	5800
		B සමාගමේ පසු ඉපැයූ ලාභ	480
ශේ/ප/ගෙ	6,280		
	6,280		6,280

ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ලාභ

උපලබ්ධි නොවූ ලාභ	700	A සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ	15,000
		ලැබිය යුතු ලාභාංශ	4,000
		B සමාගමේ පසු ඉපැයූ ලාභ	1,920
ශේ/ප/ගෙ	20,220		
	20,920		20,920

B සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ

පාලන පිරිවැය ගිණුම (පෙර ඉපැයූ ලාභ)	6,000	ඉ/ගෙ/ශේ	10,000
අස්පාශ්‍ය වත්කම් ක්‍රම ක්ෂය	1,600		
ඒකාබද්ධ ර/ලාභ	1,920		
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්	480		
	10,000		10,000

අස්පාශ්‍ය වත්කම්

පාලන පිරිවැය ගිණුම	4,000	ක්‍රම ක්ෂය (පසු ඉ/ලාභ)	1,600
		ශේ/ප/ගෙ	2,400
	4,000		4,000

කීර්තිනාම ගිණුම

පාලන පිරිවැය ගිණුම	2,300		
		ශේ/ප/ගෙ	2,300
	2,300		2,300

උපලබ්ධි නොවූ ලාභ ගණනය කිරීම

සීමිත A සමාගම විකුණා B සමාගමේ තොගය තුළ අන්තර්ගතව ඇති තොගයේ වටිනාකම	රු. 1,200
මාර්ගස්ථ තොගය	රු. 900
	<u>2100</u>

මේ අනුව උපලබ්ධි නොවූ ලාභ වනුයේ රු.මි. $\frac{2100}{150} \times 50 = 700$ තොග විකිණීම මචි සමාගම විසින් සිදුකරන බැවින් මුළු උපලබ්ධි නොවූ ලාභ රු.මි.700/- ඒකාබද්ධ ලාභයෙන් ඉවත් කල යුතු ය.

උපලබ්ධි නොවූ ලාභ වෙන්කිරීමේ ගිණුම

		ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ලාභ	700
ශේ/ප/ගෙ	700		
	700		700

මාර්ගස්ථ කොග ගිණුම

A සමාගමේ ලැබිය යුතු වෙ.ණය	900		
		ශේ/ප/ගෙ	900
	900		900

A සමාගමේ ණයගැතියන්

ඉ/ගෙ/ශේ	3,900	මාර්ගස්ථ කොග	900
		B සමාගමේ ණය හිමියන්	800
		(අන්තර් සමාගම් ණයගැති හිලව්)	
		ශේ/ප/ගෙ	2,200
	3,900		3,900

B සමාගමේ ණය හිමියන්

A සමාගමේ ණය ගැතියන් (අන්තර් සමාගම් ණයගැතියන් හිලව් කිරීම)	800	ඉ/ගෙ/ශේ	7,500
--	-----	---------	-------

සීමිත A සමූහ සමාගම රු. මිලියන
2014.12.31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශණය

ජංගම නොවන වත්කම්		
දේපල පිරියත හා උපකරණ (75,000+5000+60,000)	140,000	
අඩුකලා:- ක්ෂය වෙන් කිරීම් (30,000+30,000)	(60,000)	
පොත් වල අගය	80,000	
කීර්තිනාමය	2,300	
අස්පාෂ්‍ය වත්කම්	2,400	84,700
ජංගම වත්කම්		
තොගය (-700+900+6500+5500)	12,200	
ලැබිය යුතු වෙළඳ ණය (1/0+25)	16,400	
ලැබිය යුතු ලාභාංශය (4,000-4000)	-	
මුදල් බැංකු (2100+9300)	11,400	40,000
		124,700
හිමිකම් හා වගකීම්		
සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනය	30,000	
ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ලාභ	20,220	50,220
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්		6,280
ජංගම නොවන වගකීම්		
10% ණයකර (14,000+10,000)		24,000
ජංගම වගකීම්		
ගෙවිය යුතු වෙළඳ ණය (6,700+18,000)	24,700	
යෝජිත ලාභාංශ (3500+5,000-4000-1000)	3,500	
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ට	1,000	
ගෙවිය යුතු ලාභාංශ		
උපචිත වියදම් (7,000+8,000)	15,000	
		44,200
		124,700

අස්පාශ්‍ය වත්කම් වල ක්‍රමක්ෂය ගණනය කිරීම

රු. මි

අස්පාශ්‍ය වත්කම් වල වටිනාකම	4000
2013 ජනවාරි 1 දින සිට	$\frac{4000}{5} \times 2 = 1600$
2014/12/31 වන දින දක්වා වසර	
2 ක් සඳහා ක්‍රමක්ෂය	

දේපල පිරිසක උපකරණ

රු. මි

සීමිත A සමාගම	75,000
සීමිත B සමාගම	60,000
ප්‍රත්‍යාගණන අතිරික්තය	5,000
	<u>140,000</u>

තොගය

රු. මි

සීමිත A සමාගම	6,500
සීමිත B සමාගම	5,500
මාර්ගස්ථ තොග	300
අඩු කලා උපලබ්ධි නොවූ ලාභ	(700)
	<u>12,200</u>

**කීර්තිනාමයේ හානිකර අලාභ ගිණුම් තැබීම
(Accounting for Goodwill impairment)**

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 36 (වත්කම් හානිකරණය) හි දක්වා ඇති ප්‍රතිපාදන වලට අනුකූලව ව්‍යාපාර සංයෝජන තුළින් පැන නගින කීර්තිනාමය හානිකරණය වී ඇති බවට සංඥාවක් ලැබුණ ද නොලැබුණ ද වාර්ෂිකව හානිකරණ පරීක්ෂණයකට ලක් කල යුතු වේ. මෙවැනි පරීක්ෂණයක දී කීර්තිනාමය හානිකරණය වී ඇති බවට තහවුරු වන්නේ නම් එය ඇති වූ වර්ෂයේ දී ම අලාභයක් ලෙස හඳුනාගත යුතුය.

කීර්තිනාමයේ හානිකරණය සඳහා ගිණුම් තැබීම තිරණය වනුයේ කීර්තිනාමය ගණනය වන ආකාරය මත වේ. එනම් පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් සාධාරණ අගය මත ආගණනය කොට මිලි සමාගම හා පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් යන දෙපාර්ශවයටම අදාළ කීර්තිනාමය ගණනය කෙරෙන්නේද එසේ නැතිනම්, පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් ඔවුන්ට අයත් ආංශික ශුද්ධ වත්කම් වල පොත් අගය මත ආගණනය කොට මිලි සමාගමට අදාළ කීර්තිනාමය පමණක් ගණනය කරන්නේ ද යන්න මත වන බවයි. පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් ඔවුන්ගේ සාධාරණ අගය මත අගාණනය කරන්නේ නම් මිලි සමාගමට හා පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් යන දෙපාර්ශවයටම අදාළ කීර්තිනාමය ගණනය වන බැවින් කීර්තිනාමයේ හානිකරණය මිලි සමාගම හා පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් යන දෙපාර්ශවයටම විඳ දරා ගතයුතු ය. පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් ආගණනය කරනුයේ ඔවුන්ට අයත් ශුද්ධ වත්කම් වල පොත් අගය මත නම් මිලි සමාගමට අයත් කීර්තිනාමය පමණක් ගණනය වන බැවින් කීර්තිනාමයේ හානිකරණය විඳදරා ගත යුත්තේ ද මිලි සමාගම පමණි.

පහත උදාහරණය අධ්‍යයනය කිරීමෙන් කීර්තිනාමයේ භානිකරණය ගිණුම් ගත කිරීම අවබෝධ කරගත හැකි වනු ඇත.

උදාහරණ

පහත මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශන සීමිත A හා B සමාගම් වලින් 2014/12/31 වන දිනට උපුටා ගෙන ඇත.

	සීමිත A රු.මි.	සීමිත B රු.මි.
ජංගම නොවන වත්කම්		
දේපල පිරිසත හා උපකරණ	85,000	33,000
සීමිත B සමාගමේ ආයෝජන	60,000	
ජංගම වත්කම්	<u>160,000</u>	<u>84,000</u>
	<u>305,000</u>	<u>117,000</u>

හිමිකම් හා වගකීම්

සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනය	100,000	45,000
රඳවාගත් ලාභ	70,000	25,000
ජංගම වගකීම්	<u>135,000</u>	<u>47,000</u>
	<u>305,000</u>	<u>117,000</u>

2013 ජනවාරි 01 වැනි දින සීමිත A සමාගම විසින් සීමිත B සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් වලින් 80% ක් අත්පත් කරගන්නා ලදී.

2014 දෙසැම්බර් 31 වන විට කීර්තිනාමය රු. 8,500,000 න් භානිකරණය වී ඇති බවට ඇස්තමේන්තු විය. පහත එක් එක් අවස්ථාවන් හි දී ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශණය පිළියෙල කරන්න.

- 1) පාලනය අහිමි කොටස් හිමියන් ඔවුන්ගේ සාධාරණ අගය මත ආගණනය කරයි නම් අත්පත් කරගත් දිනට පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ සාධාරණ අගය රු. 14,500,000 කි.
- 2) පාලනය අහිමි කොටස් හිමියන් ඔවුන්ගේ ආංශික ශුද්ධ වත්කම් වල පොත් අගය මත ආගණනය කරයි නම්

පිළිතුරු

	පාලන පිරිවැය ගිණුම		
ආයෝජන	60,000	කොටස් ප්‍රාග්ධනය	45,000
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ/ප/ගෙ	14,500	B සමාගමේ රඳවා ගත් ලාභ	20,000
		කීර්තිනාමය	9,500
	<u>74,500</u>		<u>74,500</u>

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්

කීර්තිනාමයේ හානිකරණ අලාභ ශේ/ප/ගෙ	1,000 14,500	පාලන පිරිවැය ගිණුම B සමාගමේ රඳවා ගත් ලාභ	14,500 1,000
	74,500		74,500

ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ලාභ

කීර්තිනාමයේ හානිකරණ අලාභ ශේ/ප/ගෙ	4000 70,000	A සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ B සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ (පසු ඉපැයූ)	70,000 4,000
	74,000		74,000

B සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ

පාලන පිරිවැය ගිණුම (පෙරඉපැයූ) ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ලාභ පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්	20,000 4,000 1,000	ඉ/ගෙ/ශේ	25,000
	25,000		25,000

කීර්තිනාම ගිණුම

පාලන පිරිවැය ගිණුම	9,500	කීර්තිනාමයේ හානිකරණය ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ලාභ පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්	4,000 1,000
		ශේ/ප/ගෙ	4,500
	9,500		9,500

සීමිත A සමූහ සමාගම්
2014.12.31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශණය

රු.000

ජංගම නොවන වත්කම්		
දේපල පිරියත හා උපකරණ (85,000+33,000)		118,000
කීර්තිනාමය		4,500
ජංගම වත්කම් (160,000+84,000)		244,000
		366,500
සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනය	100,000	
ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ලාභ	70,000	170,000
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්		14,500
		184,500
ජංගම වගකීම් (135,000+47,000)		182,000
		366,500

පැහැදිලි කිරීම් (Clarification)

මෙහි දී පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් සාධාරණ අගයමත ආගණනය කරන බැවින් මුළු කීර්තිනාමය ගණනය වේ. එනම් මව් සමාගමට හා පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් යන දෙපාර්ශවයටම අයත් කීර්තිනාමය වේ. කීර්තිනාමයේ හානිකරණය රු. 5,000,000 ක වටිනාකම මව් සමාගම සහ පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් යන දෙපාර්ශවයටම අදාල කල යුතුය. එය ගිණුම් ගත කිරීම පහත දැක්වෙන පරිදි වේ.

ඒකාබද්ධ රඳවා ගත් ලාභ හර (5000x80%)	4,000
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් හර (5000x 20%)	1,000
කීර්තිනාමය	බැර 5,000

2) පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් ඔවුන්ගේ ශුද්ධ වත්කම් වල පොත් අගය මත ආගණනය කිරීම

	පාලන පිරිවැය ගිණුම		
ආයෝජන	60,000	සාමාන්‍යකොටස් ප්‍රාග්ධනය	45,000
පාලනයට අහිමි කොටස් හිමියන්	13,000	B සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ (පෙර ඉපැයු ලාභ)	20,000
		කීර්තිනාමය	8,000
	73,000		73,000

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්

ශේ/ප/ගෙ	14,000	පාලන පිරිවැය ගිණුම B සමාගමේ පසු ඉපැයූ ලාභ	13,000 1,000
	14,000		14,000

ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ලාභ

කීර්තිනාමයේ භානිකරන අලාභ	5000	A සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ B සමාගමේ පසු ඉපැයූ ලාභ	70,000 4,000
ශේ/ප/ගෙ	69,000		
	74,000		74,000

B සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ

පාලන පිරිවැය ගිණුම (පෙරඉපැයූ ලාභ)	20,000	ඉ/ගෙ/ශේ	25,000
ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ලාභ	4,000		
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්	1,000		
	25,000		25,000

කීර්තිනාම ගිණුම

පාලන පිරිවැය ගිණුම	8,000	කීර්තිනාමයේ භානිකරණය (ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ලාභ)	5,000
		ශේ/ප/ගෙ	3,000
	8,000		8,000

සීමිත A සමූහ සමාගම
2014.12.31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශණය

ජංගම නොවන වත්කම්

දේපල පිරියත හා උපකරණ (85,000+33,000)	118,000	
කීර්තිනාමය	3,000	121,000
ජංගම වත්කම් (160,000+84,000)	<u> </u>	<u>244,000</u>
		<u>365,000</u>
සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනය	100,000	
ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ලාභ	69,000	169,000
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්		<u>14,000</u>
		183,000
ජංගම වගකීම් (135000+47,000)		<u>182,000</u>
		<u>365,000</u>

පැහැදිලි කිරීම් (Clarification)

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් ඔවුන්ට අයත් ශුද්ධ වත්කම් වල පොත් අගය මත ආගණනය කර ඇති බැවින් ගණනය වනුයේ මව් සමාගමට අයත්වන්නා වූ කීර්තිනාමය පමණි. එබැවින් කීර්තිනාමයේ භානිකරණය විඳදරා ගත යුත්තේ ද මව් සමාගම පමණි. එය ගිණුම් ගත කිරීම පහත දැක්වෙන පරිදි වේ.

ඒකාබද්ධ රඳවා ගත් ලාභ	හර රු. 5,000,000
කීර්තිනාමය ගිණුම බැර	රු.5,000,000

(කීර්තිනාමයේ භානිකරණ අලාභ හඳුනාගැනීම)

අන්තර් සමාගම් ජංගම නොවන වත්කම් හුවමාරුව සහ උපලබ්ධි නොවූ ලාභ සඳහා වෙන් කිරීම් (Non – Current asset transfers within the group)

මව් පරිපාලිත සම්බන්ධතාවය ගොඩනැගීමෙන් පසු මව් සමාගම හා පරිපාලිත සමාගම අතර වත්කම් හුවමාරු වීම් සිදුවිය හැකිය. එවැනි අවස්ථාවක දී හුවමාරුව තුළින් ඇති වූ ලාභ ඉවත් කිරීම් සහ ක්ෂය වීම් සම්බන්ධයෙන් කල යුතු ගැලපීම් මෙහි දී සාකච්ඡා කෙරේ.

මව් සමාගමෙන් පරිපාලිතයට හෝ පරිපාලිතයෙන් මව් සමාගමට වත්කමක් හුවමාරු වීම සමූහය තුළ සත්‍ය වශයෙන් වත්කම් විකිණීමක් සේ සැලකිය නොහැකිය. එබැවින් වත්කම් හුවමාරුවක් සිදු නොවූනම් අදාළ වත්කම නිරූපණය වීමට තිබූ ආකාරය නැවත නිරූපණය වන පරිදි අදාළ ගැලපීම් සමූහය තුළ සිදු කල යුතුය. මෙහි දී වත්කම හුවමාරුව

	සීමිත K සමාගම රු.	සීමිත S සමාගම රු.
ජංගම නොවන වත්කම්		
දේපල පිරියත හා උපකරණ	138,000	115,000
ආයෝජන	98,000	-
ජංගම වත්කම්		
තොගය	15,000	17,000
ලැබිය යුතු වෙළඳ ණය	19,000	20,000
මුදල්	2,000	-
	<u>272,000</u>	<u>152,000</u>
සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනය	50,000	40,000
රඳවාගත් ලාභය	189,000	69,000
ජංගම නොවන වගකීම්		
8% ණය පත්‍ර	-	20,000
ජංගම වගකීම්	33,000	23,000
	<u>272,000</u>	<u>152,000</u>

පහත දැක්වෙන අතිරේක තොරතුරු අදාළ වේ.

- 1) S සමාගමේ තොගය තුළ K සමාගමෙන් මිල දී ගත් රු. 8,000 ක තොගයක් ඇතුළත් කොට ඇත. S සමාගම විසින් තබාගන්නා ලාභ ප්‍රතිශතය පිරිවැය මත 25% කි.
- 2) 2014 ජූලි 1 වැනි දින S සමාගම විසින් රු. 15,000 ක වටිනාකමකට වත්කමක් K සමාගම වෙත මාරු කර ඇත. එහි එදිනට පොත් වල අගය රු. 10,000 ක් විය. එදිනට එම වත්කමේ ඉතිරි ආර්ථික ජීවිත කාලය වර්ෂ 5 කි.
- 3) සීමිත K සමූහ සමාගම පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් ඔවුන්ගේ සාධාරණ අගය මත ආගණනය කරයි. අත්පත් කර ගත් දිනයට පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ සාධාරණ අගය රු. 50,000 ක් වූ අතර 2014 දෙසැම්බර් 31 න් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා S සමාගම විසින් ඉපැයූ ලාභය රු. 9,000 ක් විය.
- 4) සීමිත S සමාගමේ ණය පත්‍ර වලින් නිරූපණය කරනුයේ සීමිත S සමාගම විසින් සීමිත K සමාගමෙන් ලබාගත් ණය මුදල් ප්‍රමාණයයි. එම ණය සඳහා අදාළ පොළී වර්ෂය තුළ දී S සමාගම මුදලින් ගෙවා ඇති අතර අදාළ වර්ෂය තුළ දී ම K සමාගම විසින් එම පොළී මුදල් ලබා ගෙන ඇත.
- 5) K සමාගමේ ලැබිය යුතු වෙළඳ ණය වටිනාකම S සමාගමට තොග විකිණීමට අදාළව රු. 4,000 ක මුදලක් S සමාගමෙන් ලැබිය යුතු ලෙසට ඇතුළත් කොට ඇත. S සමාගම විසින් රු. 2,500 ක වෙක්පතක් මේ සඳහා එවා ඇති නමුත් එය 2014 දෙසැම්බර් 31 වන දින තෙක් K සමාගමට ලැබී නොතිබිණි.

2014 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට සීමිත K සමූහ සමාගම සඳහා ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශණය පිළියෙල කරන්න.

පිළිතුරු

පාලන පිරිවැය ගිණුම

ආයෝජන ගිණුම	76,000	සාමාන්‍යකොටස් ප්‍රාග්ධනය	40,000
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්	50,000	රඳවාගත් ලාභ (පෙර ඉපයු)	60,000
		කීර්තිනාමය	26,000
	126,000		126,000

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්

		පාලන පිරිවැය ගිණුම	50,000
ශේ/ප/ගෙ	51,600	S සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ	1,600
	51,600		51,600

ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ලාභ

උපලබ්ධි නොවූ ලාභ	1,600	K සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ	189,000
ශේ/ප/ගෙ	190,300	දේපල පිරිසක හා උපකරණ S සමාගමේ පසු ඉපයූ ලාභ	500
	191,900		2,400
	191,900		191,900

B සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ

පාලන පිරිවැය ගිණුම	60,000	ඉ/ගෙ/ශේ	69,000
වත්කම් විකිණීමේ උපලබ්ධි නොවූ ලාභ	5,000		
ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ලාභ	2,400		
පාලනයට යටත් නොවන කො/හිමියන්	1,600		
	69,000		69,000

උපලබ්ධි නොවූ ලාභ ගණනය කිරීම

(K) සමාගම (මව්) → (J) සමාගම (පරිපාලිත)

අන්තර් සමාගම් වෙළඳාම් තුළින් ශේෂ වූ $\frac{8000}{125} \times 25 = 1,600$

තොග විකිණීම මච් සමාගම විසින් සිදුකරන බැවින් උපලබ්ධි නොවූ ලාභ ඉවත්කිරීම මච් සමාගමේ ලාභයෙන් (ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ලාභ වලින් සිදු කල යුතු ය.)

උපලබ්ධි නොවූ ලාභ ගිණුම			
		ඒකාබද්ධ රඳවා ගත් ලාභ	1,600
ශේ/ප/ගෙ			
	1,600		1,600

අන්තර් සමාගම වත්කම් හුවමාරුව

(S) සමාගම (පරිපාලිත) → (K) සමාගම මච් සමාගම

විකුණන වත්කමේ විකුණුම් මිල	15,000
විකුණන වත්කමේ පොත් වල අගය	(10,000)
වත්කම විකිණීමේ ලාභ	<u>5,000</u>

මෙම ලාභය සමූහ සමාගමට උපලබ්ධි වූ ලාභයක් නොවන බැවින් වත්කම විකුණන පරිපාලිත සමාගමේ ලාභයෙන් ද මෙය ඉවත් කල යුතු ය. වත්කම මච් සමාගමේ වත්කම් වලින් ද ඉවත් කල යුතු ය.

මෙම ලාභය මත අධිගණනය වූ ක්ෂය ප්‍රමාණය මච් සමාගමේ ලාභයට ද දේපල පිරියත හා උපකරණ වලට ද ගැලපිය යුතු වේ.

$$\text{අධිගණනය වූ ක්ෂය} = \frac{5,000}{5/2} = \frac{1,000}{12} \times 6 = 500$$

(මාස 6 ක් සඳහා)

K සමාගමේ දේපල හා පිරියත උපකරණ			
ඉ/ගෙ/ශේ	138,000	උපලබ්ධි නොවූ ලාභ	5,000
ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ලාභ	500	ශේ/ප/ගෙ	133,500
	138,500		138,500

K සමාගමේ ණයගැතියන්			
ඉ/ගෙ/ශේ	19,000	මාර්ගස්ථ මුදල්	2,500
		අන්තර් සමාගම ණය ගැති හි. කිරීම	1,500
		ශේ/ප/ගෙ	15,000
	19,000		19,000

S සමාගමේ ණය හිමියන්

අන්තර් සමාගමේ ණය හිමි ඉ. කිරීම්	1500 21,500	ඉ/ගෙ/ශේ	23,000
ශේ/ප/ගෙ			
	23,000		23,000

මාර්ගස්ථ මුදල්

K සමාගමේ ණය ගැතියන්	2,500	ශේ/ප/ගෙ	2,500
	2,500		2,500

සීමිත K සමූහ සමාගම

2014 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශණය

ජංගම නොවන වත්කම්			
දේපල පිරියත හා උපකරණ (133,500+115,000)	248,000		
කීර්තිනාමය	26,000		
ආයෝජන	2,000	276,500	
ජංගම වත්කම්			
තොගය (15,000+17,000-1,600)	30,400		
ලැබිය යුතු වෙළඳ ණය (15,000+20,000)	35,000		
මුදල් (2000+2,500)	4,500	69,900	
මුළු වත්කම්		346,400	
හිමිකම් හා වගකීම්			
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය -සාමාන්‍ය කොටස්	50,000		
ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ලාභය	190,300	240,000	
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්		51,000	
මුළු හිමිකම්		291,900	
ජංගම නොවන වගකීම්			
8% ණය පත්‍ර (20,000-20,000)			
ජංගම වගකීම් (33,000-21,500)		54,500	
		346,400	

ඒකාබද්ධ ආදායම් ප්‍රකාශ (Consolidated Statement of Financial Position)

අධ්‍යයන අරමුණු:

මෙම පරිච්ඡේදය අධ්‍යයනය කිරීමෙන් අනතුරුව ශිෂ්‍යයින් හට පහත දැක්වෙන කරුණු පිළිබඳව අවබෝධයක් ලැබෙනු ඇත.

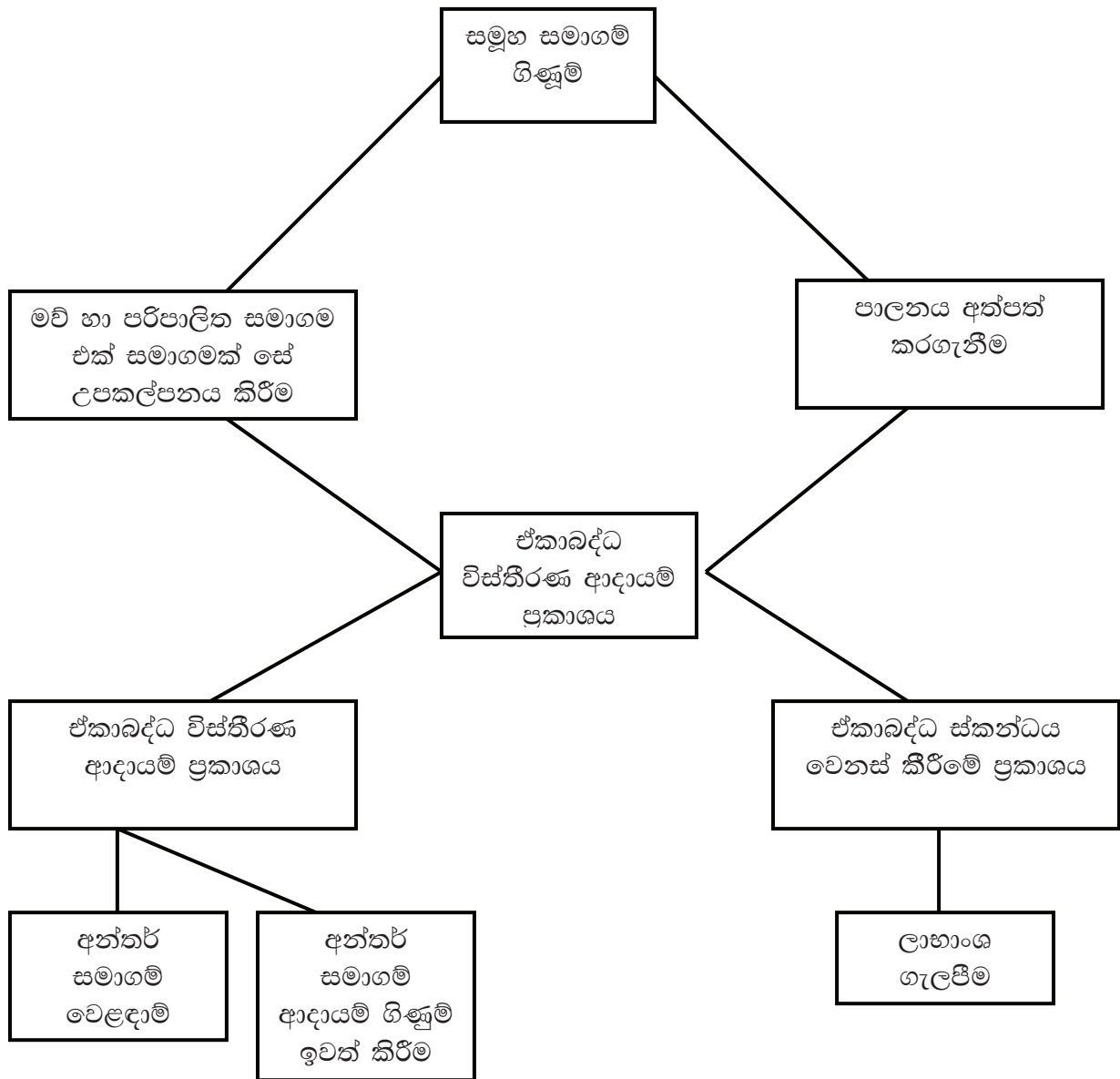
- කීර්තිනාමය
- අන්තර් සමාගම් වෙළඳාම් හා උපලබ්ධි නොවූ ලාභ වෙන්කිරීම්
- සාමාන්‍ය කොටස්, සඳහා පරිපාලනය විසින් අතුරු අවසාන ලාභාංශ ගෙවීම් හෝ ලාභාංශ යෝජනා කිරීම
- අන්තර් සමාගම් ආදායම් හා වියදම් හිලච් කිරීම
- අත්පත් කරගන්නා දිනයට වත්කම් වල සාධාරණ අගය හඳුනා ගැනීම හා ඒ මත ඇතිවන අමතර ක්ෂය වීම් හෝ ගැලපීම් සහිතව සමූහ සමාගම් විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශයක් පිළියෙල කිරීම

ඒකාබද්ධ විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශ පිළියෙල කිරීමේ දී ඉහත ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශණ පිළියෙල කිරීමේදී ලබාගත් මූලික සිද්ධාන්ත හා අවබෝධය ද අදාළ කරගත යුතුව ඇත. එනම් මව් පරිපාලිත සම්බන්ධතාවය ගොඩගැනීමට සඳහා පාලන බලතල අත්පත් කරගෙන තිබිය යුතු බව යි.

විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශණ ඒකාබද්ධ කිරීම ද පාලනය මත පදනම් ව සිදු කෙරේ. එනම් සමූහය විසින් පාලනය කරන වත්කම් වලින් උපයන ආදායම් ද පාලනය මත සමූහය බැඳෙන වගකීම් මත බිහිවන වියදම් ද සමූහ සමාගම් විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශයක් මඟින් නිරූපණය කෙරේ.

මව් සමාගම සහ පරිපාලිත සමාගම එක් ආර්ථික ඒකකයක් ලෙස සළකමින් විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශණ රේඛීය ක්‍රමයට ඒකාබද්ධ කරමින් සමූහය සඳහා විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශණ පිළියෙල කෙරේ.

පහත දැක්වෙන දළ විශ්ලේෂණය තුළින් සමූහ සමාගම් විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශයක් පිළියෙල කිරීම පිළිබඳව පෙර අවබෝධයක් ලබා ගත හැකිය.

උදාහරණ :

පහත දැක්වෙන ආදායම් ප්‍රකාශණ සීමිත A හා B සමාගම් වලින් 2014.12.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා පිළියෙල කර ඇත.

	A සමාගම රු.000	B සමාගම රු.000
විකිණුම්	60,000	50,000
විකිණුම් පිරිවැය	(30,000)	(10,000)
දළ ලාභය	30,000	40,000
බෙදාහැරීමේ වැය	(5,000)	(8,000)
පරිපාලන වැය	(6,000)	(10,000)
මූල්‍ය වැය	(5,000)	(10,000)
බදු වලට පෙර ලාභය	14,000	(12,000)
බදු	(4,000)	(2,000)
බදු වලට පසු ලාභය	10,000	10,000
ඉ/ගෙ/රඳවාගත් ලාභය	15,000	20,000
ඉ/රු/රඳවාගත් ලාභය	25,000	30,000

පහත දැක්වෙන අතිරේක තොරතුරු සපයා ඇත.

- සීමිත A සමාගම 2011 ජනවාරි 1 වැනිදින සීමිත B සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් වලින් 75% ක් අත්පත් කරගන්නා ලදී.
- අත්පත් කරගන්නා දිනයට සීමිත B සමාගමේ රඳවාගත් ලාභය රු.10,000
- 2014 දෙසැම්බර් 31 වන දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ඒකාබද්ධ ආදායම් ප්‍රකාශණ පිළියෙල කරන්න.

පිළිතුරු

සීමිත A සමූහ සමාගම
2014 දෙසැම්බර් 31 වන දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා
ඒකාබද්ධ විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශණ

	A	B	ගැලපීම්	රු.'000 ඒකාබද්ධ
විකුණුම්	60,000	50,000	60,000 + 50,000	110,000
විකුණුම් පිරිවැය	30,000	10,000	30,000+10,000	(40,000)
දළ ලාභය				(13,000)
බෙදාහැරීමේ වැය	5,000	8,000	5,000+8,000	(16,000)
පරිපාලන වැය	6,000	10,000	6,000+10,000	(15,000)
මූල්‍ය වැය	5,000	10,000	5,000+10,000	26,000
බදු වලට පෙර ලාභය				6,000
බදු	4,000	2,000	4,000+2,000	20,000
බදු වලට පසු ලාභය				
මව් සමාගමේ කොටස් හිමියන්ට අදාළ ලාභය				17,500
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ට අදාළ ලාභය				2,500

පැහැදිලි කිරීම් (Clarification)

ඒකාබද්ධ ආදායම් ප්‍රකාශය මගින් නිරූපණය කරනුයේ සමූහය විසින් පාලනය කරන්නා වූ සම්පත්වලින් උත්පාදනය කරන්නා වූ ලාභයයි. සමූහය විසින් පරිපාලනයේ සියළුම සම්පත් පාලනය කරන බැවින් පරිපාලනයේ මුළු ලාභයම මව් සමාගමේ ලාභය සමඟ ඒකාබද්ධ කළ යුතු වේ.

ඒකාබද්ධ බදු පසු ලාභය වනුයේ රු.20,000 000 කි. එනම් මව් සමාගමේ හා පරිපාලනයේ බදු පසු ලාභවල එකතුව වේ.

මව් සමාගමේ බදු පසු ලාභය රු. 10,000,000 කි
 පරිපාලනයේ බදු පසු ලාභය රු. 10,000,000 කි
 ඒකාබද්ධ බදු පසු ලාභය රු. 20,000,000 කි

එසේ වුව ද මව් සමාගමට අයිති කරගත හැකි වනුයේ පරිපාලනයේ බදු පසු ලාභයෙන් 75% ක් පමණි. ඉතිරි 25% අයිති විය යුත්තේ පරිපාලන සමාගමේ පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ට වේ. එම නිසා පරිපාලනයේ බදු පසු ලාභය රු.10,000,000 මත 25% ක ලාභයක් පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ට අනියුක්ත කළ යුතු වේ.

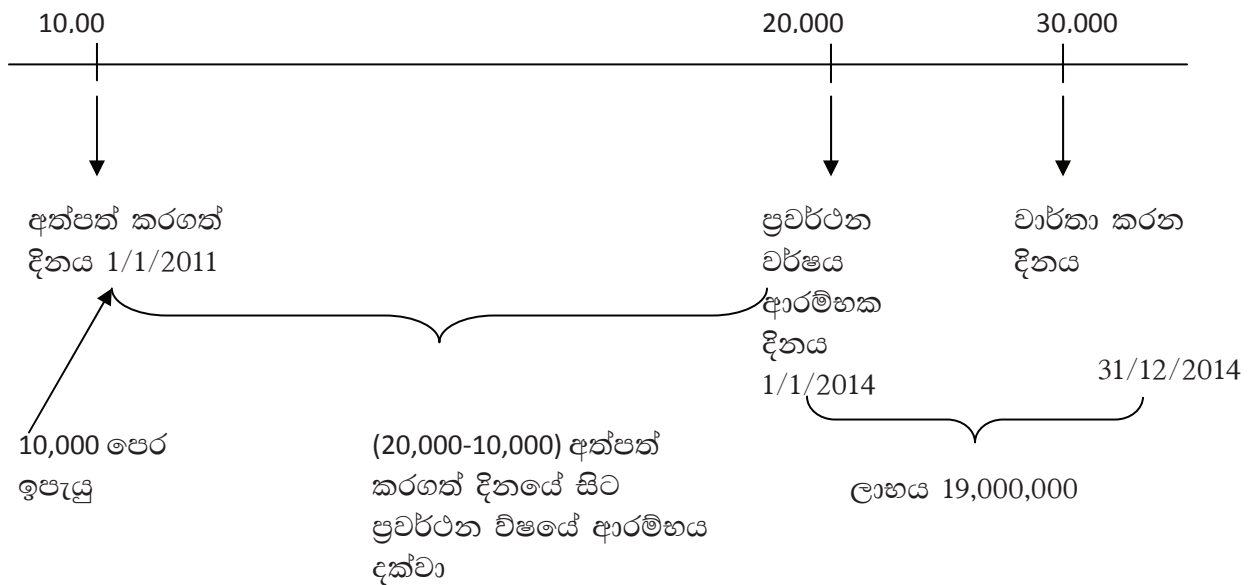
සමූහ සමාගමේ ආරම්භක හා අවසාන රඳවාගත් ලාභ නිරූපණය කිරීම ඒකාබද්ධ ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශණය තුළ නිරූපණය කළ යුතු වේ.

සීමිත A සමූහ සමාගම
 2014/12/31 වන දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා
 ස්කන්ධ වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය (උපුටා ගැනීම)
 රු.'000

	රඳවාගත් ලාභ	පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්
2014/1/1 දිනට ආරම්භක ශේෂය		
15,000 + (20,000-10,000)x75%	22,500	
වර්ෂයේ රඳවාගත් ලාභ	17,500	2,500
2014/12/31 දිනට ශේෂය	40,000	2,500

පැහැදිලි කිරීම (Clarification)

මව් සමාගම විසින් පරිපාලිතය අත්පත් කරගත් දිනයේ සිට වාර්තාකරණ දිනය තෙක් පරිපාලිතය විසින් උපයන්තා වූ ලාභ වලින් 75% ක් මව් සමාගමට (සමූහ සමාගමට අයිති විය යුතු ය.) ඉහත ආදායම් ප්‍රකාශය මගින් ඒකාබද්ධ කිරීම සිදු කර ඇත්තේ, 2014.12.31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ලාභය පමණි. එනම් 2014.01.01 දින සිට 2014.12.31 දින දක්වා වූ වර්ෂයේ ලාභයකින් 75% ක් පමණි. අත්පත් කරගැනීම 2011.1.1 දින සිදු වූ බැවින් 2011.1.1 දින සිට 2014.1.1 දින දක්වා වසර 3 ක ලාභය ඒකාබද්ධ වීම ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය තුළ නිරූපණය කළ යුතු වේ.

අන්තර් සමාගම් වෙළඳාම් සහ උපලබ්ධි නොවූ ලාභ සඳහා වෙන් කිරීම (Inter – Company trading and provision for unrealized profits)

ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශණ පිළියෙල කිරීමේ දී මෙය සමූහය තුළ ගිණුම්ගත කළ යුතු ආකාරය නැවතත් සිහිපත් කරමින් මෙය සමූහයේ ආදායම් ප්‍රකාශය තුළ ගිණුම් ගත කරන ආකාරය පිළිබඳව හැදෑරිය යුතු ය.

අන්තර් සමාගම් තොග වෙළඳාමේ දී මව් සමාගම පරිපාලිතයට විකිණීම සිදු වුවත් පරිපාලිතය මව් සමාගමට විකිණීම සිදුකලත් සමූහය තුළ විකිණීමක් සිදු වූ බව සැලකිය නොහැකි ය. මව් සමාගමට පරිපාලිතයට තොග විකිණීම හෝ පරිපාලිතය මව් සමාගමට තොග විකිණීම යනු සමූහය විසින් සමූහයට තොග විකිණීම හා සමාන වන බැවින් මෙවැනි අන්තර් සමාගම් වෙළඳාම් සිදු වී ඇත්නම් ඒවා සමූහ සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශණ තුළින් ඉවත් කළ යුතු වේ.

මිලග වැදගත් කාරණය වනුයේ එවැනි අන්තර් සමාගම් වෙළඳාම් තුළින් ඇතිවන ලාභයක් සමූහය තුළ කුමන ආකාරයකට ගිණුම් ගත කළ යුතු ද යන්නයි. ලාභයක් සහිතව තොග විකිණීමක් සිදු වී ඇත්නම් සමූහයේ තොග විකිණු සමාගම තුළ එම ලාභය ගිණුම් ගත වී ඇත. සමූහයේ තොග මිල දී ගත් සමාගම තුළ එම තොගය වාර්තාකරණ දිනය වන විට ඉතිරි

වී ඇතිනම් සැබැවින්ම සමූහය තුළ වෙළඳාමක් සිදු වී නොමැති හෙයින් තොග විකුණු සමාගමේ ගණනය වූ ලාභය සමූහය තුළ ලාභයක් සේ සැලකිය නොහැකි බැවින් එය සමූහ සමාගම උපලබ්ධි නොවූ ලාභයක් සේ ගිණුම් ගත කරනු ඇත.

$$\text{ඒකාබද්ධ විකුණුම්} = \text{මව් සමාගමේ විකුණුම්} + \text{පරිපාලිත සමාගම විකුණුම්} - \text{අන්තර් සමාගම් විකුණුම්}$$

$$\text{ඒකාබද්ධ විකුණුම් පිරිවැය} = \text{මව් සමාගමේ විකුණුම් පිරිවැය} + \text{පරිපාලිත සමාගමේ විකුණුම් පිරිවැය} - \text{අන්තර් සමාගම් ගැණුම්}$$

	මව් සමාගම	පරිපාලිත සමාගම	ගැලපීම්	සමූහය
විකුණුම්	500,000	600,000	500,000+ 600,000-200,000	900,000
විකුණුම් පිරිවැය	250,000	400,000	250,000+ 400,000-200,000	450,000
දළ ලාභය				450,000
(-) උපලබ්ධි නොවූ ලාභ				(20,000)
				430,000

$$\text{උපලබ්ධි නොවූ ලාභ ගණනය කිරීම} \frac{100,000}{125} \times 25 = 20,000$$

තොග විකිණීම මව් සමාගම විසින් සිදුකරන බැවින් උපලබ්ධි නොවූ ලාභය ඉවත් කළ යුතු වන්නේ මව් සමාගමේ ලාභයෙනි. උපලබ්ධි නොවූ ලාභ ගැලපීම බොහෝ විට විකුණුම් පිරිවැයට ගැලපීම් කරනු ඇත.

සමූහය තුළ තොග විකිණීම පරිපාලිත සමාගම විසින් සිදු කරයි නම් උපලබ්ධි නොවූ ලාභ පරිපාලිත සමාගමේ ලාභයෙන් ඉවත් කළ යුතු අතර එහි දී පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ වර්ෂයේ ලාභය ගණනය කිරීම පහත පරිදි සිදු විය යුතුය.

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ ලාභ ගණනය කිරීම

පරිපාලිතයේ බදු පසු ලාභය	XXX
(-) උපලබ්ධි නොවූ ලාභ	(XX)
	XXX
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ ප්‍රතිශතය	%
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ට අදාළ වර්ෂයේ ලාභය	<u>XXX</u>

උදාහරණ:

පහත දැක්වෙන ආදායම් ප්‍රකාශ සීමිත A සහ B සමාගම් වලින් 2014.12.31 වන දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ඉදිරිපත් කර ඇත.

	සීමිත A	සීමිත B
විකුණුම්	300,000	250,000
විකුණුම් පිරිවැය	(100,000)	(100,000)
දළ ලාභය	200,000	150,000
වෙනත් ආදායම්	25,000	10,000
බෙදාහැරීමේ වැය	(45,000)	(30,000)
පරිපාලන වැය	(30,000)	(60,000)
මූල්‍ය වැය	(20,000)	(10,000)
බදු වලට පෙර ලාභය	130,000	(60,000)
බදු	(30,000)	(20,000)
බදු වලට පසු ලාභය	100,000	40,000
ඉ/ගෙ/රඳවාගත් ලාභය	120,000	90,000
ඉ/ද/රඳවාගත් ලාභය	220,000	130,000

පහත සඳහන් අතිරේක තොරතුරු සපයා ඇත.

1. 2011 ජනවාරි 1 වැනි දින සීමිත A සමාගම විසින් සීමිත B සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් වලින් 80% ක් අත්පත් කරගන්නා ලදී. අත්පත් කරගත් දිනයට සීමිත B සමාගමේ රඳවාගත් ලාභය රු. 40,000/- කි.
2. සීමිත A සමාගම විසින් 2014 වර්ෂය තුළ දී රු.80,000ක් වටිනා තොගයක් සීමිත B සමාගමට විකුණා ඇත. ඉන් 1/4 ක තොග වටිනාකමක් 2014 දෙසැම්බර් 31 වන දින සීමිත B සමාගමේ තොගයෙහි ඉතිරි කිවුණි. A සමාගම, B සමාගම වෙත තොග මිල කිරීමේ දී පිරිවැය මත 25% ක ලාභයක් තබා ගනී.

2014 දෙසැම්බර් 31 වන දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ඒකාබද්ධ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය පිළියෙල කරන්න.

සීමිත A සමූහ සමාගම
2014/12/31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා
ඒකාබද්ධ ආදායම් ප්‍රකාශය

	A සමාගම	B සමාගම	ගැලපීම්	සමූහ සමාගම
විකුණුම්	300,000	250,000	300,000+ 1250,000-80,000	470,000
විකුණුම් පිරිවැය	100,000	100,000	100,000+ 100,000-80,000-4,000	(124,000)
දළ ලාභය				346,000
වෙනත් ආදායම්	25,000	10,000	25,000+10,000	35,000
බෙදාහැරීමේ වැය	45,000	30,000	45,000+30,000	(75,000)
පරිපාලන වැය	30,000	60,000	30,000+60,000	(90,000)
මූල්‍ය වැය	20,000	10,000	20,000+10,000	(30,000)
බදු වලට පෙර ලාභය				186,000
බදු				50,000
බදු වලට පසු ලාභය				136,000
මව් සමාගමේ කොටස් හිමියන්ට අදාළ ලාභය				128,000
පාලනය අහිමි කොටස් හිමියන්ට අදාළ ලාභය				8,000s

සීමිත A සමූහ සමාගම
2014/12/31 වන දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා
ස්කන්ධ වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය

රු.'000

	රඳවාගත් ලාභ	පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්
2014/1/1 දිනට ශේෂය		
120,000 +(90,000-40,000)x80%	160,000	
වර්ෂයේ විස්තීරණ ආදායම	128,000	8,000
2010/12/31 දිනට ශේෂය	288,000	

**සාමාන්‍ය කොටස් හිමියන් සඳහා පරිපාලිතය අතුරු ලාභාංශ ගෙවීම
(Payment of interim dividend by the subsidiary company share holders during the period)**

අතුරු ලාභාංශ පරිපාලිතය විසින් මුදලින් ගෙවා ඇති අතර මව් සමාගම සහ පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ද අදාළ ලාභාංශ වර්ෂය තුළ දී මුදලින් ලබා ගෙන ඇත.

පරිපාලිතය විසින් මව් සමාගමට ලාභාංශ ගෙවීම යනු සමූහය විසින් සමූහයටම ලාභාංශ ගෙවීම හා සමාන වන අතර මව් සමාගම විසින් පරිපාලිතයෙන් ලාභාංශ ලැබීම යනු සමූහය විසින් සමූහයෙන්ම ලාභාංශ ලැබීම හා සමාන වේ. එබැවින් මව් සමාගමේ ලාභාංශ

ආදායමක් පරිපාලනයේ ලාභාංශ ගෙවීමක් සමූහය තුළ ලාභාංශ ආදායමක් හෝ වියදමක් හෝ ලෙස පෙන්විය නොහැක නිසා ඒවා සමූහ සමාගමේ ඒකාබද්ධ ආදායම් ප්‍රකාශය තුළ නිරූපණය නොකරයි. එහෙත් පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ට අදාළ වන ලාභාංශ ප්‍රමාණය වෙනම නිරූපණය කළ යුතු ය. බොහෝ විට පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ට අදාළ වර්ෂයේ ලාභය බදු වලට පසු ලාභයෙන් (ලාභාංශ අඩු වීමට පෙර ලාභයෙන්) ගණනය කරන බැවින්, පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ට අදාළ ලාභාංශ ප්‍රමාණය වෙනම නිරූපණය කිරීමක් අවශ්‍ය නොකරයි.

උදාහරණ

සීමිත A සමාගම විසින් සීමිත B සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් වලින් 75% ක් 2012 ජනවාරි 1 වැනි දින අත්පත් කරගන්නා ලදී. පහත දැක්වෙන විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශ 2014.12.31 වන දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සීමිත A හා B සමාගම් වලින් උපුටා ගන්නා ලදී.

	සීමිත A	සීමිත B
විකිණුම්	70,000	50,000
විකිණුම් පිරිවැය	(30,000)	(20,000)
දළ ලාභය	40,000	30,000
වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම්	4,000	1,200
බෙදාහැරීමේ වැය	(15,000)	(8,000)
පරිපාලන වැය	(12,000)	(7,000)
මූල්‍ය වැය	(5,000)	(1,200)
බදු වලට පෙර ලාභය	12,000	15,000
බදු	(2,400)	(3,000)
බදු වලට පසු ලාභය	9,600	12,000
ලාභාංශ	(3,000)	(2,000)
ඉ/ගෙ/රඳවාගත් ලාභය	12,000	10,000
ඉ/ද./රඳවාගත් ලාභය	18,000	20,000

පහත දැක්වෙන අතිරේක තොරතුරු සපයා ඇත.

සීමිත A සමාගමේ වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම් තුළ සීමිත B සමාගමෙන් ලද ලාභාංශ ආදායම අන්තර්ගතව ඇත.

- 1) 2012 වර්ෂය තුළ සීමිත B සමාගම රු. 20,000 ක වෙළඳ භාණ්ඩ තොගයක් සීමිත A සමාගමට විකුණා ඇත. මෙම තොගයෙන් රු. 15,000 ක භාණ්ඩ තොගයක් සීමිත A සමාගම තුළ 2014.12.31 වන දිනට ඉතිරිව පැවතුණි. සීමිත B සමාගම භාණ්ඩ විකිණීමේ දී පිරිවැය මත 33 1/3 % ලාභයක් රඳවා ගනී.
- 2) අත්පත් කරගත් දිනට B සමාගමේ රඳවාගත් ලාභය රු. 4,000 ක් විය.
- 3) 2014. 12.31 වන දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ඒකාබද්ධ ආදායම් ප්‍රකාශය පිළියෙල කරන්න.

සීමිත A සමූහ සමාගම
2014/12/31 වන දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා
ඒකාබද්ධ ආදායම් ප්‍රකාශය

	A සමාගම	B සමාගම	ගැලපීම්	ඒකාබද්ධ රු.
විකුණුම්	10,000	50,000	70,000+ 50,000-20,000	100,000
විකුණුම් පිරිවැය	30,000	20,000	30,000+ 20,000-20,000+3750	(33,750)
දළ ලාභය				66,250
වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම්	4,000	1,200	4000+1200-1,500	3,700
බෙදාහැරීමේ වැය	15,000	8,000	15,000+8,000	(23,000)
පරිපාලන වැය	12,000	7,000	12,000+7,000	(19,000)
මූල්‍ය වැය	5,000	1,200	5,000+1,200	(6,200)
බදු වලට පෙර ලාභය				21,750
බදු	2400	3000	2400+3000	(5,400)
බදු වලට පසු ලාභය				16,350
මව් සමාගමේ කොටස් හිමියන්ට අදාළ ලාභය				14,287.5
පාලනය යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ට අදාළ ලාභය				2,062.5

සීමිත A සමූහ සමාගම
2014/12/31 වන දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා
ඒකාබද්ධ ස්කන්ධ වෙනස්වීම් ප්‍රකාශය

රු.'000

	රඳවාගත් ලාභ	පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්
ඉ/ගෙ/ර/ලාභ		
12,000 +(10,000-4,000)x75%	14,500	
වර්ෂයේ විස්තීරණ ආදායම	14,287.50	2,062.50
ලාභාංශ (3000+)	(3000)	
2010/12/31 දිනට ශේෂය	27,787.50	2,062.50

පැහැදිලි කිරීම

උපලබ්ධි නොවූ ලාභ ගණනය කිරීම

(B) සමාගම (පරිපාලනය) → (A) සමාගම (මව් සමාගම)
විකුණන සමාගම මිල දී ගන්නා සමාගම

පරිපාලනයෙන් මිල දී ගෙන මව් සමාගම තුළ

ඉතිරි වී ඇති කොටස = 15,000

උපලබ්ධි නොවූ ලාභය = $\frac{15,000}{133} \times \frac{1}{\frac{1}{3}} \times 33 \frac{1}{3} = \text{රු. } 3,750$

=

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ට අදාළ ලාභාංශ නිරූපණය කිරීමක් (පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ට ලබා දීමක්) බැලූ බැල්මට සිදු වී නොමැත. පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ වර්ෂයට අදාළ ලාභය ගණනය කර ඇත්තේ ලාභාංශ අඩු වීමට පෙර ලාභයෙන් වන බැවින් පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ට නැවත ලාභාංශ ලබාදීමක් හෝ අනියුක්ත කිරීමක් කලහොත් ඔවුන්ගේ ලාභාංශ ද්වි ගණනයකට ලක් වනු ඇත.

අත්පත් කරගන්නා දිනයට පරිපාලිතයේ හඳුනාගන්නා වූ අස්පාශ්‍ය වත්කම් වලට අදාළ ක්‍රමක්ෂය සඳහා ගිණුම් තැබීම

(Amortisation of Intangibles recognized on the acquisition date)

අත්පත් කරගන්නා දිනයට පරිපාලිත සමාගමෙහි හඳුනාගත හැකි අස්පාශ්‍ය වත්කම් අත්පත් කරගන්නා දිනය වන විට පරිපාලිතයෙහි හඳුනාගෙන නොමැති නම් කීර්තිනාමය ගණනය කිරීම පිණිස ගණනය වන්නා වූ ශුද්ධ වත්කම් තුළ එකී අස්පාශ්‍ය වත්කම් අන්තර්ගත කල යුතු බව මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශණ ඒකාබද්ධ කිරීමේ දී පැහැදිලි කරන ලදී. එලෙසින් සමූහය තුළ හඳුනා ගනු ලබන අස්පාශ්‍ය වත්කම් සමූහය තුළ ක්‍රමක්ෂය කිරීම ද කල යුතු අතර එමඟින් ඒකාබද්ධ ආදායම් ප්‍රකාශයට සිදු වන්නා බලපෑම මෙහි දී සාකච්ඡා කල යුතුය.

අත්පත් කරගන්නා දිනයට හඳුනාගනු ලබන අස්පාශ්‍ය වත්කම්වල ජීවිත කාලය අත්පත් කරගන්නා දිනයටම තක්සේරු කල යුතු අතර එදින සිට වාර්තාකරණ දිනය තෙක් අදාළ ක්‍රමක්ෂය වියදමක් සේ විස්තීර්ණ ඒකාබද්ධ ආදායම් ප්‍රකාශයට හඳුනාගත යුතු වේ. ප්‍රචර්ථන වර්ෂයට අදාළ ක්‍රමක්ෂය වර්ෂයේ සමූහ සමාගමේ ලාභය ගණනය කිරීමේ දී ද ප්‍රචර්ථන වර්ෂයට පෙර වර්ෂ සඳහා අදාළ ක්‍රමක්ෂය ආරම්භක ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ලාභ ශේෂය ගණනය කිරීමේ දී ද අඩු කල යුතු වේ. පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ ලාභ ගණනය කිරීමේ දී අස්පාශ්‍ය වත්කම් වලට අදාළ ක්‍රමක්ෂය අඩු කිරීමෙන් පසු ලාභයෙන් පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ ප්‍රචර්ථන හා පෙර වර්ෂවලට අදාළ ලාභ ගණනය කිරීම සිදුකල යුතුය.

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ ප්‍රචර්ථන වර්ෂ අදාළ ලාභය ගණනය කිරීම

පරිපාලිතයේ බදු පසු ලාභය	XXX
(-) අස්පාශ්‍ය වත්කම් වල ක්‍රම ක්ෂය	<u>(XX)</u>
	XXX
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් ප්‍රතිශතය	1%
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ ප්‍රචර්ථන වර්ෂයේ ලාභය	XXX

උදාහරණ

පහත දැක්වෙන ආදායම් ප්‍රකාශ සීමිත A හා B සමාගම් වලින් 2009.12.31 වන දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා පිළියෙල කොට ඇත.

	සීමිත A	සීමිත B
විකිණුම්	65,000	48,000
විකිණුම් පිරිවැය	(28,000)	(13,000)
දළ ලාභය	37,000	35,000
වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම්	1500	10,000
බෙදාහැරීමේ වැය	(8,500)	(5700)
පරිපාලන වැය	(9,000)	(8000)
මූල්‍ය වැය	(3,500)	(4,000)
බදු වලට පෙර ලාභය	17,500	27,300
බදු	(2500)	(3100)
බදු වලට පසු ලාභය	15000	24,200
ලාභාංශ	(7,000)	(2,000)
ඉ/ගෙ/රඳවාගත් ලාභය	32,000	42,800
ඉ/ඳ/රඳවාගත් ලාභය	40,000	65,000

පහත දැක්වෙන අතිරේක තොරතුරු සපයා ඇත.

- 1) සීමිත A සමාගම විසින් 2012 ජනවාරි 1 වැනි දින සීමිත B සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් වලින් 75% අත්පත් කරගන්නා ලදී. එදිනට B සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ රු. 18000/- කි.
- 2) අත්පත් කරගත් දිනය වන විට පරිපාලන සමාගමෙහි සටහන්ව නොතිබුණු අස්පාශ්‍ය වත්කමක් වූ ප්‍රකාශන හිමිකමෙහි සාධාරණ අගය රු.6000 ක් වූ අතර එහි ජීවිත කාලය අත්පත් කරගත් දිනයේ සිට වර්ෂ 6 ක් විය.
- 3) සීමිත A සමාගමේ වෙනත් ආදායම් තුළ සීමිත B සමාගමෙන් ලද ලාභාංශ ආදායම අන්තර්ගතව ඇත.
- 4) ප්‍රචර්ථන වර්ෂය තුළ දී සීමිත B සමාගම විසින් සීමිත A සමාගම වෙත රු. 18000/- ක තොගයක් විකුණූ අතර ඉන් රු. 6000 ක තොගයක් සීමිත A සමාගම තුළ ඉතිරි වී ඇත. සීමිත A සමාගම විසින් තොග විකිණීමේ දී පිරිවැය මත 50%ක ලාභයක් පවත්වා ගනී.
- 5) 2014/12/31 වන දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ඒකාබද්ධ ආදායම් ප්‍රකාශය පිළියෙල කරන්න.

සීමිත A සමූහ සමාගම
 2014/12/31 වන දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා
 ඒකාබද්ධ ආදායම් ප්‍රකාශය

	A	B	ගැලපීම්	ඒකාබද්ධ
විකුණුම්	65,000	48,000	65,000+ 48,000-18,000	95,000
විකුණුම් පිරිවැය	28,000	13,000	28,000+ 1300-180,000+2000	(25,000)
දළ ලාභය				70000
වෙනත් ආදායම්	1,500	10,000	1500+1000-1,500	10,000
බෙදාහැරීමේ වැය	8,500	5700	8500+5700	(14,200)
පරිපාලන වැය	9,000	8,000	9,000+8,000+1000	(14,000)
මූල්‍ය වැය	3,500	4000	3500+4000	(7,500)
බදු වලට පෙර ලාභය				44,300
බදු	2500	3100	2400+3100	(5,600)
බදු වලට පසු ලාභය				38700
මව් සමාගමේ කොටස් හිමියන්ට අදාළ ලාභය				33,400
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ට අදාළ ලාභය				5,300

සීමිත A සමූහ සමාගම
 2014/12/31 වන දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා
 ස්කන්ධ වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය

උපුටාගැනීම
රු.'000

	රඳවාගත් ලාභ	පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්
1/1/2014	49,100	
2014 වර්ෂයේ රඳවාගත් ලාභ	33,400	5,300
(-) ලාභාංශ	(7,000)	
2014/12/31 දිනට ශේෂය	75,500	

2014/1/1 දිනට ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ලාභ ශේෂය ගණනය කිරීම

	A	B	
2014/1/1 දිනට ශේෂය	32,000	42,800	-
(-) පෙර ඉපැයූ ලාභ	-	(18,000)	-
(-) 2012/2013 වර්ෂ සඳහා අස්පාශ්‍ය වත්කම් ක්‍රම ක්ෂය		(2,000)	
		22,800 x 75%	
	32,000	17,100	49,100

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ට 2014 වර්ෂය සඳහා අදාළ ලාභය ගණනය කිරීම රු.

2014/12/31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා පරිපාලිත සමාගමේ බදු පසු ලාභය	24,200
(-) 2009 වර්ෂය සඳහා අස්පාශ්‍ය වත්කම් ක්‍රම ක්ෂය	(1,000)
(-) අන්තර් සමාගම් වෙළඳාම් තුලින් ඇතිවන උපලබ්ධි නොවූ ලාභ වෙන් කිරීම්	(2,000)
	21,200 x 25%
	<u>5,300</u>

පැහැදිලි කිරීම් (Clarification)

අස්පාශ්‍ය වත්කම් වල ජීවිත කාලය වර්ෂ 6 ක් වන බැවින් 2012 ජනවාරි 1 වැනි දින සිට 2014/12/31 දක්වා වර්ෂ 3 ක කාලයක් පුරාවට පරිපාලිතයේ හඳුනාගත් අස්පාශ්‍ය වත්කම් ක්‍රම ක්ෂය කල යුතුය. ඒ අනුව වාර්ෂික ක්‍රම ක්ෂය = $\frac{6000}{6} = 1000$

ප්‍රවර්ථන වර්ෂයට අදාළ වන්නා වූ ක්‍රම ක්ෂය ඒකාබද්ධ ආදායම් ප්‍රකාශයේ පරිපාලිත වියදම් වලට ගලපා ඇති අතර, ප්‍රවර්ථන වර්ෂයට පෙර වර්ෂ 2 සඳහා (2012 සහ 2013) ක්‍රම ක්ෂය ඉදිරියට රැගෙන ආ රඳවා ගත් ලාභ ශේෂය ගණනය කිරීමේ දී අඩු කොට ඇත.

උපලබ්ධි නොවූ ලාභ

තොග විකිණීම පරිපාලිත සමාගම විසින් සිදු කරන බැවින් උපලබ්ධි නොවූ ලාභ අඩුවීම පරිපාලිත සමාගමේ ලාභයෙන් විය යුතුය. එබැවින් පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ ලාභ ගණනය කිරීමේ දී, උපලබ්ධි නොවූ ලාභ අඩු වූ ලාභයෙන් ගණනය කල යුතු වේ.

**අත්පත් කරගත් දිනයට පරිපාලිතයේ වත්කම් සාධාරණ අගයමත හඳුනා ගැනීම
(Recognition of fair values of the net assets of the subsidiary company as at the acquisition date)**

අත්පත් කරගන්නා දිනයට පරිපාලිත සමාගමේ ශුද්ධ වත්කම් එහි අත්පත් කර ගන්නා දිනයට සාධාරණ අගය මත හඳුනාගත යුතු වේ. පරිපාලිතයේ ක්ෂය වන වත්කම් වල සාධාරණ අගය වෙනස් වීම මත සමූහය තුළ ක්ෂය සම්බන්ධයෙන් ගැලපීම් කල යුතු වේ. අත්පත් කර ගන්නා දිනයට පරිපාලිතයේ වත්කම් වල පොත් අගයට වඩා සාධාරණ අගය වැඩි වීමෙන් ප්‍රත්‍යාගණන ලාභ හඳුනාගැනීමත් සිදුවූයේ නම් අදාල වත්කම පරිපාලිතයේ ගිණුම් ගත වී ඇති ක්ෂය ප්‍රමාණය ඉක්ම වූ ක්ෂය ප්‍රමාණයක් සමූහය තුළ ක්ෂය විය යුතුය. අමතරව ඇති වන ක්ෂය ඉහත දැක්වෙන්නා වූ පිරිසතයේ අත්පත් කරගත් දිනයට ජීවිත කාලය වර්ෂ 5 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කරන ලදී. මෙහි ක්ෂය පරිපාලිතයේ විකුණුම් පිරිවැය තුළ අන්තර් ගත ව ඇත.

අමතරව ඇති වන ක්ෂය ප්‍රමාණයන්ගෙන් ප්‍රවර්ථන වර්ෂයට අදාල ප්‍රමාණය ප්‍රවර්ථන වර්ෂයේ ලාභ ගණනය කිරීමේ දී අදාල කරගත යුතු අතර ප්‍රවර්ථන වර්ෂයට පෙර වර්ෂවලට අදාල ක්ෂය වටිනාකම් ගැලපිය යුතු වන්නේ පෙර වර්ෂවල ලාභ ශේෂයවත් ඒකාබද්ධ කිරීමේ දීය. මේ ආකාරයෙන් ඇතිවන්නා වූ අමතර ක්ෂය ගිණුම්ගත වීමෙන් පසුව පරිපාලිතයේ බදු පසු ලාභය වෙනස් වන බැවින් එම ලාභය පදනම් කර ගනිමින් පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ ප්‍රවර්ථන වර්ෂයේ ලාභය ගණනය කිරීම සිදු කල යුතුය.

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ ප්‍රවර්ථන වර්ෂයේ ලාභ කොටස ගණනය කිරීම

පරිපාලිතයේ බදු පසු ලාභය	XXX
(-) සාධාරණ අගය මත ඇතිවන අමතර	(XX)
ක්ෂය වටිනාකම	XXX
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් ප්‍රතිශතය	%
පාලනයට යටත් නොවන කොටස්	
හිමියන්ගේ ප්‍රවර්ථන වර්ෂයේ ලාභ කොටස	XXX

උදාහරණ

පහත දැක්වෙන ආදායම් ප්‍රකාශ සීමිත A හා B සමාගම් වලින් 2014.12.31 වන දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා පිළියෙල කොට ඇත.

	සීමිත A	සීමිත B
විකිණුම්	540,000	460,000
විකිණුම් පිරිවැය	<u>(230,000)</u>	<u>(210,000)</u>
දල ලාභය	310,000	250,000
වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම්	-	40,000
බෙදාහැරීමේ වැය	(70,000)	(60,000)
පරිපාලන වැය	(110,000)	(85,000)
මූල්‍ය වැය	<u>(30,000)</u>	<u>(5,000)</u>

බදු වලට පෙර ලාභය	100,000	140,000
බදු	(28,000)	(14,000)
බදු වලට පසු ලාභය	72,000	126,000)
ලාභාංශ	(30,000)	(40,000)
ඉ/ගෙ/රඳවාගත් ලාභය	228,000	214,000
ඉ/ඳ/රඳවාගත් ලාභය	<u>270,000</u>	<u>300,000</u>

පහත දැක්වෙන අතිරේක තොරතුරු සපයා ඇත.

- 1) අත්පත් කර ගත් දිනයට B සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ රු.50 000 ක් විය.
- 2) A සමාගම විසින් B සමාගම අත්පත් කරගැනීමෙන් පසු B සමාගම විසින් A සමාගම වෙත තොග විකිණීම ආරම්භ කළ අතර ප්‍රචුර්ථන වර්ෂය තුළ දී B සමාගම විසින් A සමාගම වෙත රු. 120 000 ක තොගයක් විකුණා ඇත. ඉන් රු. 40 000 ක තොගයක් වාර්තා කරණ දිනයට A සමාගම තුළ ඉතිරි වී තිබුණි. B සමාගම තොග විකිණීමේ දී පිරිවැය මත 1/3 ක ලාභයක් තබා ගෙන තොග ඉන්වොයිස් කරනු ලැබේ.
- 3) A හා B සමාගම් වල විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශණයන්හි නිරූපණය වන ලාභාංශ 2009 වර්ෂයේ ලාභ වලින් ප්‍රකාශ කරන ලද ලාභාංශ වේ.
- 4) අත්පත් කරගත් දිනයට පරිපාලිත සමාගමේ වත්කම් වල සාධාරණ අගයන් පිළිබඳ විස්තරයන් පහත දැක්වේ.

	අත්පත් කරගත් දිනයට ධාරණ අගය	අත්පත් කරගත් දිනයට සාධාරණ අගය
ඉඩම්	25,000	45,000
පිරියත	50,000	70,000

ඉහත දැක්වෙන වූ පිරියතයේ, අත්පත් කරගත් දින සිට ජීවිත කාලය වර්ෂ පහක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කරන ලදී. මෙහි ක්ෂය පරිපාලිතයේ විකුණුම් පිරිවැය තුළ අන්තර්ගතව ඇත.

- 5) අත්පත් කරගත් දිනය 20x7 ජනවාරි 01 වන දින වන අතර, එදින සිමිත A සමාගම විසින් සිමිත B සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙන් 75% අත්පත් කරගන්නා ලදී.
20x9.12.31 වන දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ඒකාබද්ධ විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශය පිළියෙල කරන්න.

සිමිත A සමූහ සමාගම 20x9 දෙසැම්බර් 31 වන දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශය

	A සමාගම	B සමාගම	ගැලපීම්	ඒකාබද්ධ
විකුණුම්	540,000	460,000	540,000+460,000-120,000	880,000
විකුණුම් පිරිවැය	230,000	210,000	230,000+210,000-120,000+10,000+4000	334,000
දළ ලාභය		40,000	40,000+40,000-30,000	546,000
වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම	-	40,000	30,000+40,000-30,000	40,000
බෙදාහැරීමේ වැය	70,000	60,000	70,000+60,000	(130,000)
පරිපාලන වැය	110,000	85,000	110,000+85,000	(195,000)
මූලය වැය	30,000	5,000	30,000+5,000	(35,000)
බදු වලට පෙර ලාභය				226,000
බදු	28,000	14,000	28,000+14,000	(42,000)
බදු වලට පසු ලාභය				184,000
මව් සමාගමේ කොටස් හිමියන්ට අදාළ ලාභය				156,000
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ට අදාළ ලාභය				28,000
				184,000

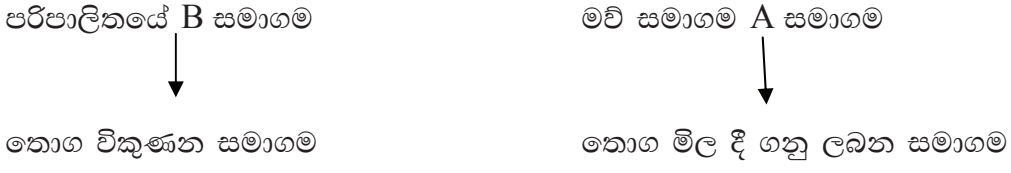
සීමිත A සමූහ සමාගම 20x9 දෙසැම්බර් 31 වන දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ස්කන්ධය වෙනස් වීමේ ප්‍රකාශය

	රඳවාගත් ලාභ	පාලනයට යටත් නොවන කො/හි
20x9.1.1 දිනට ශේෂය	270,000	
වර්ෂයේ මුළු විස්තීරණ ආදායම	156,000	28,000
20x9.12.31 දිනට ශේෂය	426,000	

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ ප්‍රවර්ධන වර්ෂයේ ලාභ ගණනය කිරීම

පරිපාලනයේ බදු පසු ලාභය	126,000
(-) උපලබ්දි නොවූ ලාභ	(10,000)
(-) සාධාරණ අගය මත ඇති වන අමතර ක්ෂය	(4000)
	112000x25%
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ අදාළ ලාභය	<u>28,000</u>

උපලබ්ධි ලාභ ගණනය කිරීම

මේ අනුව උපලබ්ධි නොවූ ලාභ ඉවත් කළ යුතු වන්නේ පරිපාලන සමාගමේ ලාභයෙනි. පිරියත වලට අදාළව හඳුනාගත් සාධාරණ අගය මත ඇතිවන්නා වූ අමතර ක්ෂය අත්පත් කරගත් දිනයේ සිට ප්‍රවර්ධන වර්ෂය දක්වා වර්ෂ තුනක් වෙනුවෙන් ගිණුම් ගත කළ යුතු වේ. ප්‍රවර්ධන වර්ෂයට අදාළව ක්ෂය ප්‍රමාණය විකුණුම් පිරිවැය තුළ අන්තර්ගත කර ඇති අතර පෙර වර්ෂ දෙක සඳහා (20x7, 20x8) අමතර ක්ෂය ප්‍රමාණය ඉදිරියට ගෙනා රඳවාගත් ලාභ ගණනය කිරීමේ දී අඩු කොට ඇත.

සාධාරණ අගය මත ඇතිවන අමතර ක්ෂය = $20,000/5 = 4,000$
(වාර්ෂික වටිනාකම)

20x9.1.1 දිනට රඳවා ගත් ඒකාබද්ධ ලාභ ශේෂය ගණනය කිරීම

	A සමාගම	B සමාගම	ඒකාබද්ධ
20x9.1.1 දිනට ශේෂය පෙර ඉපයූ ලාභ වත්කම් ක්ෂ (4000x2)	228,000	214,000 (150,000) (8,000) 56,000x75%	
20x9.12.31 දිනට ශේෂය	228,000	42,000	270,000

කීර්ති නාමයේ භානිකරණය ගිණුම් තැබීම

ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය සකස් කිරීමේ දී කීර්තිනාමය සම්බන්ධයෙන් ඇතිවන භානිකරණය සඳහා ගිණුම් තබන ආකාරය රඳා පවතිනුයේ, කීර්තිනාමය ගණනය කරන ලද ආකාරය අනුව වේ. එනම් මුළු කීර්තිනාමය ගණනය කරන ලද්දේද, නැතිනම් මව් සමාගමට අයත් කීර්තිනාමය පමණක් ගණනය කරන ලද්දේද යන්න මත පදනම් වේ.

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් සාධාරණ අගය මත ආගණනය කිරීම හා මුළු කීර්ති නාමය ගණනය කිරීම

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් ඔවුන්ගේ සාධාරණ අගයට ආගණනය කරන්නේ නම් ගණනය වනුයේ සමූහයේ මුළු කීර්ති නාමයයි. එනම් මව් සමාගමට අයත් කීර්ති නාමය හා පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ට අයත් කීර්ති නාමය යන සමස්තයයි. මෙහි දී කීර්ති නාමයේ භානිකරණයක් ඇති වන්නේ නම් එය සමස්ත කීර්ති නාමයේ ඇති වන්නා වූ භානිකරණයක් වන අතර එම භානිකරණ අලාභය මව් සමාගම සහ පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් යන දෙපාර්ශවයම සමානුපාතිකව විඳදරාගත යුතු වේ. එහි දී ඒකාබද්ධ විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශණයේ පරිපාලන වියදම් වලට සමස්ත භානිකරණ අලාභය එකතු කොට පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ ලාභ ගණනය කිරීමේ දී භානිකරණය අඩු වූ පරිපාලනයේ බදු පසු ලාභයෙන් ඔවුන්ගේ ලාභ කොටස ගණනය කල යුතු වේ.

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ ලාභ ගණනය කිරීම

පරිපාලනයේ බදු පසු ලාභය	XXXX
(-) කීර්තිනාමයේ භානිකරණ අලාභ	(-)
	XXX
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ ප්‍රතිශතය	%
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ ලාභ කොටස	<u>XXX</u>

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන් ඔවුන්ගේ ශුද්ධ වත්කම් වල පොත් අගය මත මැනීම සහ මව් සමාගමේ කීර්තිනාමය පමණක් ගණනය කිරීම

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්, අත්පත් කරගන්නා දිනයට ආගණනය කරනු ලබනුයේ, අත්පත් කරගන්නා දිනයට ඔවුන්ගේ ශුද්ධ වත්කම් වල පොත් වල අගයට නම්, ගණනය කරනුයේ මව් සමාගමට අයත් කීර්තිනාමයයි. එහිදී කීර්තිනාමය භානිකරණයට ලක්වන්නේ නම්, එය විදේශීය ගත් යුත්තේ මව් සමාගම පමණි. කීර්තිනාමයේ භානිකරණය ප්‍රවර්තනය වර්ෂයේ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශයේ ගලපන අතර, පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ ලාභ ගණනය කල යුතු වන්නේ, පරිපාලනයේ ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ බදු පසු ලාභයෙන් කීර්තිනාමයේ භානිකරණය ඉවත් කිරීමෙන් තොර ලාභයෙන් වේ.

පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ ලාභ ගණනය කිරීම

පරිපාලනයේ බදු පසු ලාභය	XXXX
	XXX
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ ප්‍රතිශතය	%
පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ ලාභ කොටස	XXX

උදාහරණ:-

පහත දැක්වෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශන සීමිත ‘A’ හා ‘B’ සමාගම් වලින් උපුටාගෙන ඇත.

20x9 දෙසැම්බර් 31 වන දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයන්

	A සමාගම රු.	B සමාගම රු.
විකුණුම්	680,000	730,000
විකුණුම් පිරිවැය	(270,000)	(310,000)
දල ලාභය	410,000	420,000
වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම්	65,000	47,000
බෙදාහැරීමේ වැය	(68,000)	(71,000)
පරිපාලන වැය	(54,000)	(53,000)
මූල්‍ය වැය	(13,000)	(11,000)
බදු වලට පෙර ලාභය	340,000	332,000
බදු	(17,000)	(19,000)
බදු වලට පසු ලාභය	323,000	313,000

20x9 දෙසැම්බර් 31 වන දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශයන් සීමිත A සහ B සමාගම්

	සීමිත A සමාගම			සීමිත B සමාගම		
	සා.කො	ර/ලාභ	පොදු ස.	සා. කො	ර/ලාභ	පොදු ස.
20x9.01.01 ශේෂය	200,000	177,000	120,000	100,000	287,000	60,000
වර්ෂයේ මුළු විස්තීරණ		323,000			313,000	
ආදායම						
අතුරු ලාභාංශ සා/කො		(80,000)			(60,000)	
පොදු සංචිතයට මාරු කලා		(50,000)	50,000		(40,000)	40,000
20x9.12.31 ශේෂය	200,000	370,000	170,000	100,000	500,000	100,000

20x9 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට සීමිත A සහ B සමාගම් සඳහා මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශන

	A සමාගම	B සමාගම
ජංගම නොවන වත්කම්		
දේපල පිරිසිදු හා උපකරණ	480,000	500,000
B සමාගමේ ආයෝජන	340,000	
ජංගම වත්කම්		
තොගය	97,000	240,000
ලැබිය යුතු වෙළඳ ණය	114,000	175,000
මුදල් හා බැංකු	69,000	85,000
මුළු වත්කම්	1,100,000	1,000,000
හිමිකම් හා වගකීම්		
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය	200,000	100,000
රඳවාගත් ලාභ	370,000	500,000
පොදු සංචිත	170,000	100,000
	740,000	700,000
ජංගම නොවන වගකීම්		
10% ණය පත්‍ර	160,000	150,000
ජංගම වගකීම්		
ගෙවිය යුතු වෙළඳ ණය	95,000	87,000
උපචිත වියදම්	38,000	34,000
බැංකු අයිරාව	67,000	29,000
මුළු හිමිකම් හා වගකීම්	1,100,000	1,000,000

පහත සඳහන් අතිරේක තොරතුරු සපයා ඇත.

- සීමිත A සමාගම විසින් සීමිත B සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙන් 80% 20x8.01.01 දින අත්පත් කර ගන්නා ලදී. එදිනට පහත දැක්වෙන ශේෂයන් උපුටා ගැනීමට හැකිවිය.

	රු.
B සමාගමේ රඳවාගත් ලාභය	150,000
පොදු සංචිතය	40,000
සටහන් නොවූ ප්‍රකාශණ හිමිකම	30,000

මෙම ප්‍රකාශණ හිමිකමෙහි අත්පත් කර ගන්නා දිනයට ජීවිත කාලය වර්ෂ 06 ක් ලෙස තක්සේරු කෙරිණ.

විභාග වෙමින් පැවතුණ සඳහා ගෙවිය යුතුව තිබුණු වන්දි සඳහා හෙලිදරව් කර තිබූ

අසම්භාව්‍ය බැරකම 15,000
 පාලනයට යටත් නොවන කොටස් හිමියන්ගේ සාධාරණ අගය රු. 105,000

2. අත්පත් කරගන්නා දිනයට සීමිත B සමාගමේ වත්කම් වල සාධාරණ අගයන්, පහත දැක්වෙන අවස්ථාවන් 2 දී හැරුණ පසු එහි පොත් අගයන්ට සමාන විය.

වත්කම	පොත් අගය (20x9.01.01 දිනට) රු.	සාධාරණ අගය (20x9.01.01 දිනට) රු.
ඉඩම්	230,000	250,000
පිරියත	60,000	80,000

මෙම පිරියතයේ ජීවිත කාලය, 20x8.01.01 දිනට වර්ෂ 5 ක් ලෙස තක්සේරු කෙරිණි. ඉහත සාධාරණ අගයන් පිළිබඳ ගැලවීම් සීමිත B සමාගමේ පොත් වල මෙතෙක් සිදුකර නොමැත.

- 20x9 වර්ෂය තුළ සීමිත B සමාගම විසින් සීමිත A සමාගමට රු. 80,000 තොගයක් විකුණූ අතර ඉන් රු. 20,000 ක තොගයක් 20x9.12.31 වන දිනය වන විට සීමිත A සමාගමේ පොත් වල ඉතිරි වී ඇත. ඊ සමාගම තොග මිල කිරීමේ දී පිරිවැය මත 33 1/3% ක ලාභයක් තබා ගනී.
- 20x9 ජනවාරි 01 වැනි දින සීමිත A සමාගම විසින් සීමිත B සමාගම වෙත රු.40,000 ක අගයකට, A සමාගමේ පොත් වල නිරූපණය වූ වාහනයක් රු. 60,000 කට B සමාගමට විකුණන ලදී. 20x9 ජනවාරි 01 දින වන විට මෙම වත්කමෙහි ජීවිත කාලය වර්ෂය 5 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කරන ලදී.
- A සමාගමෙහි ගෙවිය යුතු වෙළඳ ණය වටිනාකම තුළ B සමාගමට ගෙවිය යුතු රු. 20,000 ක වටිනාකමක් අන්තර්ගතව ඇත. මෙම B සමාගමෙහි පොත් වලට අනුකූලව A සමාගමෙන් ලැබිය යුතු වටිනාකම සමග එකඟවිය.
- මව් සමාගම විසින් පරිපාලිතයට සපයන්න වූ කළමනාකරණ උපදේශණ සේවාව සඳහා රු. 10,000 ක මුදලක් වාර්ෂිකව 'B' සමාගම විසින් A සමාගම වෙත ගෙවිය යුතුය. එය A සමාගම මුදලින් ලබා ඇති අතර, A සමාගමේ වෙනත් මෙහෙයුම්

ආදායම් තුළ අන්තර්ගත කොට ඇත. පරිපාලනයේ පරිපාලන වියදම් තුළ මෙය වියදමක් සේ ගිණුම්ගත කොට ඇත.

- 20x9.12.31 දිනට කීර්තිනාමය රු. 10,000 න් භානිකරණය වී ඇත. 20x9.12.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ඒකාබද්ධ විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශය ද, ස්කන්ධ වෙනස් වීමේ ප්‍රකාශනය ද, 20x9.12.31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයද පිළියෙල කරන්න.

ප්‍රශ්න අංක 01

සීමිත A සමාගම සීමිත B සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් වලින් 80% ක් අත්පත් කරගනිමින් 2013.01.01 දින පාලන බලතල අත්පත් කර ගන්නා ලදී. පහත දැක්වෙන මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශන 2015.12.31 දිනට සීමිත A සහ B සමාගම් වලින් උපුටා ගන්නා ලදී.

	සීමිත A	සීමිත B
වත්කම්		
ජංගම නොවන වත්කම්		
දේපල පිරිසත හා උපකරණ	560,000	430,000
සීමිත B සමාගමේ ආයෝජන	840,000	
ජංගම වත්කම්		
තොගය	130,000	180,000
ලැබිය යුතු වෙළෙඳ ණය	90,000	130,000
මුදල් හා බැංකු	280,000	160,000
මුළු වත්කම්	900,000	900,000
සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනය	600,000	300,000
රඳවාගත් ලාභ	570,000	180,000
වෙනත් සංචිත	120,000	20,000
ජංගම නොවන වගකීම්		
බැංකු ණය	230,000	150,000
ණයකර	140,000	75,000
ජංගම වගකීම්		
ගෙවිය යුතු වෙළෙඳ ණය	82,000	35,000
උපචිත වියදම්	90,000	40,000
බැංකු අයිතව	70,000	100,000
	1,900,000	900,000

අතිරේක තොරතුරු.

- 2013.01.01 දිනට සීමිත 'A' විසින් සීමිත 'B' අත්පත්කරගන්නා දිනයට සීමිත 'B' සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ සහ වෙනත් සංචිත පිළිවෙලින් රු. 130,000 ක් සහ 20,000 ක් විය.
- 2015.12.31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය පිළියෙල කරන්න.

ප්‍රශ්න අංක 02

සිමිත 'A' සමාගම සිමිත 'B' සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් වලින් 75% ක් අත්පත්කර ගනිමින් 2013.01.01 දින පාලන බලතල අත්පත් කර ගන්නා ලදී. පහත මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2015.12.31 දිනට පිළියෙල කර ඇත.

<u>වත්කම්</u>	<u>සිමිත A</u>	<u>සිමිත B</u>
<u>ජංගම නොවන වත්කම්</u>		
දේපල පිරිසත හා උපකරණ	460,000	350,000
සිමිත B සමාගමේ ආයෝජන	630,000	
<u>ජංගම වත්කම්</u>		
තොගය	420,000	110,000
ලැබිය යුතු වෙළෙඳ ණය	180,000	140,000
මුදල් හා බැංකු	210,000	200,000
<u>මුළු වත්කම්</u>	<u>1,900,000</u>	<u>800,000</u>
රු./- සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනය	500,000	200,000
රඳවාගත් ලාභ	480,000	240,000
වෙනත් සංචිත	210,000	60,000
<u>ජංගම නොවන වගකීම්</u>		
බැංකු ණය	195,000	75,000
ණයකර	230,000	40,000
<u>ජංගම වගකීම්</u>		
ගෙවිය යුතු වෙළෙඳ ණය	90,000	45,000
වෙනත් ගෙවිය යුතු ණය	50,000	30,000
බැංකු අයිරාව	145,000	110,000
	<u>1,900,000</u>	<u>800,000</u>

අතිරේක තොරතුරු

- 2013.01.01 දිනට සිමිත B සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ ශේෂය රු. 160,000 ක් විය. වෙනත් සංචිත ශේෂය 2013.01.01 පසු වෙනස් වී නොමැත
- සිමිත B සමාගමේ 2013.01.01 දිනට කොටසක වෙළෙඳපොළ මිල රු. 2/- ක් විය. 2015.12.31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය පිළියෙල කරන්න.

ප්‍රශ්න අංක 03

සීමිත 'A' සමාගම සීමිත 'B' සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් වලින් 80% ක් අත්පත්කර ගනිමින් 2013.01.01 දින සීමිත 'B' සමාගමේ පාලන බලතල අත්පත් කර ගන්නා ලදී. පහත දැක්වෙන මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශන 2015.12.31 දිනට සීමිත A සහ B සමාගමේ පොත් වලින් උපුටා ගෙන ඇත.

වත්කම්	සීමිත A	සීමිත B
<u>ජංගම නොවන වත්කම්</u>		
දේපල පිරිසත හා උපකරණ	390,000	360,000
සීමිත B සමාගමේ ආයෝජන	630,000	
<u>ජංගම වත්කම්</u>		
තොගය	65,000	75,000
ලැබිය යුතු වෙළෙඳ ණය	180,000	190,000
මුදල් හා බැංකු	225,000	185,000
	<u>1,490,000</u>	<u>810,000</u>
රු./- සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනය	300,000	250,000
රඳවාගත් ලාභ	430,000	180,000
වෙනත් සංචිත	220,000	130,000
<u>ජංගම නොවන වගකීම්</u>		
බැංකු ණය	130,000	110,000
ණයකර	75,000	65,000
<u>ජංගම වගකීම්</u>		
ගෙවිය යුතු වෙළෙඳ ණය	80,000	30,000
වෙනත් ගෙවිය යුතු ණය	40,000	25,000
බැංකු අයිරාව	215,000	20,000
	<u>1,490,000</u>	<u>810,000</u>

අතිරේක තොරතුරු

01. අත්පත් කරගත් දිනට සීමිත B සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ රු. 120,000/- සහ වෙනත් සංචිත රු. 80,000 ක් විය.
02. අත්පත් කරගත් දිනයට සීමිත B සමාගමේ කොටසක වෙළෙඳපොළ මිල රු. 2.50 ක් විය.
03. සීමිත B සමාගමේ තොගය තුළ සීමිත A සමාගමෙන් මිලදී ගත් රු.50,000 ක තොග අන්තර්ගතව ඇත. සීමිත A තොග විකිණීමේදී පිරිවැය මත 25% ක ලාභයක් තබාගනී. 2015.12.31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය පිළියෙල කරන්න.

ප්‍රශ්න අංක 04

සීමිත 'A' සමාගම සීමිත 'B' සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් වලින් 60% ක් අත්පත්කර ගනිමින් 2012.01.01 දින සීමිත 'B' සමාගමේ පාලනය අත්පත් කරගන්නා ලදී.

වත්කම්	සීමිත A	සීමිත B
<u>ජංගම නොවන වත්කම්</u>		
දේපල පිරිසක හා උපකරණ	400,000	280,000
සීමිත B සමාගමේ ආයෝජන	630,000	
<u>ජංගම වත්කම්</u>		
තොගය	150,000	130,000
ලැබිය යුතු වෙළෙඳ ණය	190,000	120,000
B සමාගම සමඟ ජංගම ගිණුම	75,000	-
මුදල් හා බැංකු	155,000	170,000
	<u>1,600,000</u>	<u>700,000</u>
රු./- බැගින් වූ සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනය	500,000	300,000
රඳවාගත් ලාභ	460,000	160,000
වෙනත් සංචිත	130,000	50,000
<u>ජංගම නොවන වගකීම්</u>		
බැංකු ණය	60,000	40,000
ණයකර	30,000	65,000
<u>ජංගම වගකීම්</u>		
ගෙවිය යුතු වෙළෙඳ ණය	180,000	33,000
උපවිත වියදම්	85,000	17,000
සීමිත A සමාගම සමඟ ජංගම ගිණුම		30,000
බැංකු අයිතව	155,000	5,000
	<u>1,600,000</u>	<u>700,000</u>

පහත දැක්වෙන අමතර තොරතුරු සපයා ඇත.

- 2012.01.01 දිනට සීමිත A සමාගම අත්පත් කර ගන්නා විට සීමිත සමාගම් රඳවාගත් ලාභ රු. 120,000 ක් සහ වෙනත් සංචිත රු. 30,000 ක් විය.
  - අත්පත් කරගත් දිනයට සීමිත B සමාගමේ කොටසක වෙළෙඳපොළ මිල රු. 1.75/- ක් විය.
  - ජංගම ගිණුම් දෙකෙහි වෙනසට හේතුව වනුයේ මාර්ගස්ථ මුදල් සහ මාර්ගස්ථ තොග වේ. මාර්ග ස්ථ මුදල් රු. 15,000 ක මුදලක් B සමාගම විසින් A සමාගමට 2015.12.30 දින ප්‍රේෂණය කර තිබූ අතර එය A සමාගමට ලැබී තිබුණේ 2016.01.05 වන දින.
- B සමාගමේ තොගය තුළ A සමාගමෙන් මිලදීගත් රු. 90,000/- ක තොගයක් අන්තර්ගතව ඇත. A සමාගමේ ලාබය පිරිවැය මත 50% කි. 2015.12.31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය පිළියෙල කරන්න.

ප්‍රශ්න අංක 05

සීමිත 'A' සමාගම 2014.01.01 දින සීමිත 'B' සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් වලින් 80% ක් අත්පත්කර ගනිමින් පාලන බලතල ලබාගන්නා ලදී. පහත දැක්වෙන මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයන් 2015.12.31 දිනට සීමිත 'A' සහ 'B' සමාගම් පොත් වලින් උපුටා ගන්නා ලදී.

<u>වත්කම්</u>	<u>සීමිත A</u>	<u>සීමිත B</u>
<u>ජංගම නොවන වත්කම්</u>		
දේපල පිරිසත හා උපකරණ	85,000	18,000
සීමිත B සමාගමේ ආයෝජන	60,000	-
<u>ජංගම වත්කම්</u>		
තොගය	65,000	23,000
B සමාගම සමඟ ජංගම ගිණුම	28,000	-
ලැබිය යුතු වෙළෙඳ ණය	41,000	36,000
මුදල් හා බැංකු	26,000	25,000
	<u>305,000</u>	<u>102,000</u>
රු./- බැගින් වූ සාමාන්‍ය කොටස්	65,000	20,000
රඳවාගත් ලාභ	70,000	25,000
වෙනත් සංචිත	35,000	10,000
<u>ජංගම නොවන වගකීම්</u>	28,000	11,000
<u>ජංගම වගකීම්</u>		
ගෙවිය යුතු වෙළෙඳ ණය	36,000	12,000
උපචිත වියදම්	13,000	6,000
A සමාගම සමඟ ජංගම ගිණුම		8,000
බැංකු අයිරාව	58,000	10,000
	<u>305,000</u>	<u>102,000</u>

පහත දැක්වෙන අමතර තොරතුරු සපයා ඇත.

01. අත්පත් කරගත් දිනට සීමිත B සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ රු. 15,000 ක් සහ වෙනත් සංචිත රු. 4,000 ක් විය.
02. පාලනය අහිමි කොටස්හිමියන් ඔවුන්ගේ ශුද්ධ වත්කම්වල පොත් වල අගයෙහි ආංශික වටිනාකම මත තක්සේරු කරයි.
03. ජංගම ගිණුම් ශේෂ වල වෙනස මාර්ගස්ථ මුදල් හා මාර්ගස්ථ තොග නිසා වේ. මාර්ගස්ථ මුදල් රු. 5,000 කි. සීමිත A සමාගම යැවූ තොගයක් සීමිත B සමාගම වෙත 2015.12.31 දිනට ලැබී නොතිබුණි.

B සමාගමේ තොගය තුළ A සමාගමෙන් මිලදී ගත් රු. 20 ක තොගයක් අන්තර්ගතව ඇත. A සමාගමේ ලාභය පිරිවැය මත 1/3 කි. 2015.12.31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය පිළියෙල කරන්න.

ප්‍රශ්න අංක 06

සීමිත 'A' සමාගම 2013.01.01 දින සීමිත 'B' සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් වලින් 80% ක් අත්පත්කර ගනිමින් පාලනය ලබාගන්නා ලදී. පහත මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයන් 2015.12.31 දිනට සීමිත 'A' සහ 'B' සමාගම්වල පොත් වලින් උපුටා ගන්නා ලදී.

<u>වත්කම්</u>	<u>සීමිත A</u>	<u>සීමිත B</u>
<u>ජංගම නොවන වත්කම්</u>		
දේපල පිරිසිදු හා උපකරණ	90,000	72,000
සීමිත B සමාගමේ ආයෝජන	90,000	-
<u>ජංගම වත්කම්</u>		
තොගය	10,000	22,000
B සමාගම සමඟ ජංගම ගිණුම	8,000	-
වෙළෙඳ හා වෙනත් ලැබිය යුතු ණය	9,000	7,000
මුදල් හා බැංකු	13,000	9,000
<u>මුළු වත්කම්</u>	<u>220,000</u>	<u>110,000</u>
සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනය	100,000	30,000
රඳවාගත් ලාභ	75,000	45,000
<u>ජංගම නොවන වගකීම්</u>	<u>12,000</u>	<u>5,000</u>
<u>ජංගම වගකීම්</u>		
ගෙවිය යුතු වෙළෙඳ ණය	14,000	19,000
උපචිත වියදම්	10,500	6,000
A සමාගම සමඟ ජංගම ගිණුම	-	-
බැංකු අයිරාව	8,500	5,000
	<u>220,000</u>	<u>110,000</u>

පහත දැක්වෙන අමතර තොරතුරු සපයා ඇත.

01. අත්පත් කරගත් දිනට සීමිත B සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ රු. 15,000 කි. එදිනට සීමිත B සමාගමේ වත්කම් සහ වගකීම් වල සාධාරණ අගයන් පහත පරිදි ඉදිරිපත් කොට ඇත.

දේපල පිරිසිදු හා උපකරණ රු. 30,000

ජංගම වත්කම් රු. 60,000

මුළු වගකීම් රු. 35,000

සාධාරණ අගයේ වැඩිවීමක් පවතී නම් එය B සමාගමේ ඉඩමකට අදාළ බව උපකල්පනය කරන්න.

02. ජංගම ගිණුම්වල ශේෂයන්ගේ වෙනස මාර්ගස්ථ මුදල් හා මාර්ගස්ථ තොග නිසා වේ. මාර්ගස්ථ මුදල් රු. 2,000 කි. B සමාගමේ තොගය තුළ සීමිත A සමාගමෙන් මිලදීගත් රු. 12,000 ක තොගයක් අන්තර්ගතව ඇත. සීමිත A සමාගමේ ලාභ ප්‍රතිශතය පිරිවැය මත 50% කි. 2015.12.31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය පිළියෙල කරන්න.

ප්‍රශ්න අංක 07

සිමිත 'A' සමාගම සිමිත 'B' සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් වලින් 80% ක් 2011.01.01 දින අත්පත්කර ගැනීමෙන් පාලන බලතල අත්පත් කරගන්නා ලදී. පහත දැක්වෙන මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශණ 2015.12.31 දිනට සිමිත 'A' සහ 'B' සමාගම්වල පොත් වලින් උපුටා ගෙන ඇත.

වත්කම්	සිමිත A	සිමිත B
ජංගම නොවන වත්කම්		
දේපල පිරිසත හා උපකරණ	240,000	200,000
B සමාගමේ ආයෝජන	220,000	-
ජංගම වත්කම්		
තොගය	75,000	60,000
ලැබිය යුතු වෙළෙඳ ණය	60,000	45,000
මුදල් හා බැංකු	15,000	5,000
මුළු වත්කම්	610,000	310,000
කොටස් ප්‍රාග්ධනය	250,000	120,000
රඳවාගත් ලාභ	150,000	50,000
වෙනත් සංචිත	30,000	40,000
ජංගම නොවන වගකීම්	45,000	35,000
ජංගම වගකීම්		
ගෙවිය යුතු වෙළෙඳ ණය	30,000	47,000
ගෙවිය යුතු වෙනත් ණය	54,000	8,000
බැංකු අයිරාව	51,000	10,000
	610,000	310,000

පහත දැක්වෙන අමතර තොරතුරු සපයා ඇත.

01. අත්පත් කරගත් දිනයට සිමිත B සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ රු. 30,000 ක්ද වෙනත් සංචිත රු. 25,000 ක්ද විය.
02. අත්පත් කරගත් දිනයට සිමිත B සමාගමේ ඉඩමක පොත් අගය රු. 60,000 ක් ද සාධාරණ අගය රු. 75,000 ක්ද විය.
03. සිමිත B සමාගමේ තොගය සිමිත A සමාගමෙන් මිලදීගත් රු. 40,000 ක තොගයක් අන්තර්ගතව ඇත. 20,000 ක තොගයක් සිමිත A සමාගමෙන් B සමාගමට 2015.12.31 දිනට මාර්ගස්ථව ඇත. සිමිත A සමාගමේ ලාභය පිරිවැයෙන් 1/3 කි.
04. 2015.12.31 දිනට අත්පත් කරගත් දිනයේ කීර්තිනාමය රු. 15,000 ක් භානිකරණය වී ඇත.
05. 2015.12.31 දිනට සිමිත B සමාගමේ පොත්වලට අනුව රු. 15,000 ක මුදලක් සිමිත A සමාගමට ගෙවීමට ඇත. 2015.12.31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය පිළියෙල කරන්න.

ප්‍රශ්න අංක 08

සීමිත 'A' සමාගම සීමිත 'B' සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙන් 90% ක් අත්පත්කර ගන්නා ලදී. පහත මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයන් 2015.12.31 වන දිනට සීමිත 'A' සහ 'B' සමාගම් පොත් වලින් උපුටා ගෙන ඇත.

වත්කම්	සීමිත A	සීමිත B
<u>ජංගම නොවන වත්කම්</u>		
දේපල පිරියත හා උපකරණ	80,000	50,000
(-) ක්ෂය වෙන් කිරීම්	(48,000)	(35,000)
ලියා හල අගය	32,000	15,000
B සමාගමේ ආයෝජන	75,000	-
<u>ජංගම වත්කම්</u>		
තොගය	4,500	3,000
වෙළෙඳ සහ වෙනත් ලැබිය යුතු ණය	10,300	8,000
සීමිත A සමාගම සමඟ ජංගම ගිණුම	-	16,000
මුදල් හා බැංකු	3,200	2,000
<u>මුළු වත්කම්</u>	<u>125,000</u>	<u>44,000</u>
සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනය	35,000	12,000
රඳවාගත් ලාභ	28,000	8,000
පොදු සංචිත	41,000	4,000
<u>ජංගම නොවන වගකීම්</u>	<u>5,000</u>	<u>7,000</u>
<u>ජංගම වගකීම්</u>		
ගෙවිය යුතු වෙළෙඳ ණය	3,200	4,000
සමාගම සමඟ ජංගම ගිණුම	4,000	-
බැංකු අයිරාව	8,800	9,000
	<u>125,000</u>	<u>44,000</u>

පහත දැක්වෙන අමතර තොරතුරු සපයා ඇත.

- අත්පත් කරගත් දිනයට සීමිත B සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ සහ පොදු සංචිත පිළිවෙලින් රු. 5,000 ක් සහ රු. 3,000 ක් විය.
- අත්පත් කරගත් දිනයට සීමිත B සමාගමේ දේපල පිරියත හා උපකරණ වල සාධාරණ අගය රු. 40,000 ක් විය. සීමිත A සහ B සමාගම් දේපල පිරියත හා උපකරණ පිරිවැය මත 10% බැගින් ක්ෂය කරනු ලැබේ.
- ජංගම ගිණුම් වල ශේෂයන්ගේ වෙනස මාර්ගස්ථ මුදල් හා මාර්ගස්ථ තොග නිසාය. සීමිත B සමාගම එවන ලද රු. 6,000 ක තොගයක් සීමිත A සමාගම වෙත 2015.12.31 දින වන විට ලැබී නොතිබුණි. සීමිත A සමාගමේ තොගය තුළ රු. 1,500 ක තොගයක් අන්තර්ගතව ඇත. සීමිත B සමාගම තොග විකිණීමේදී පිරිවැය මත 50% ක ලාභයක් තබාගනී.
- අත්පත් කර ගැනීම මත කීර්තිනාමය 30% න් 2015.12.31 වන දිනට හානිකරණය වී ඇත. 2015.12.31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය පිළියෙල කරන්න.

ප්‍රශ්න අංක 09

සීමිත 'A' සමාගම 2012.01.01 දින සීමිත 'B' සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් වලින් 80% ක් අත්පත්කර ගන්නා ලද අතර පහත දැක්වෙන මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශන 2015.12.31 දිනට සීමිත 'B' සහ ඊ සමාගම් පොත් වලින් උපුටා ගෙන ඇත.

වත්කම්	සීමිත A	සීමිත B
ජංගම නොවන වත්කම්		
දේපල පිරිසත හා උපකරණ	750,000	570,000
සමාගමේ ආයෝජන	640,000	
ජංගම වත්කම්		
තොගය	170,000	180,000
ලැබිය යුතු වෙළෙඳ ණය	230,000	210,000
A සමාගම සමඟ ජංගම ගිණුම	-	120,000
මුදල් හා බැංකු	110,000	220,000
	1,900,000	1,300,000
රු. /- බැගින් වූ සාමාන්‍ය	600,000	500,000
රඳවාගත් ලාභ	450,000	240,000
වෙනත් සංචිත	190,000	80,000
ජංගම නොවන වගකීම්		
බැංකු ණය	160,000	150,000
ණයකර	75,000	65,000
ජංගම වගකීම්		
ගෙවිය යුතු වෙළෙඳ ණය	180,000	85,000
උපචිත වියදම්	95,000	25,000
ඊ සමාගම සමඟ ජංගම ගිණුම	60,000	-
බැංකු අයිරාව	90,000	155,000
	1,900,000	1,300,000

පහත දැක්වෙන අතිරේක තොරතුරු සපයා ඇත.

01. අත්පත් කරගත් දිනයට සීමිත B සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ රු. 160,000 ක්ද පොදු සංචිත රු. 50,000 ක් ද විය.
02. අත්පත් කරගන්නා දිනයට සීමිත B සමාගමේ දේපල පිරිසත හා උපකරණ වල සාධාරණ අගය රු. 80,000 න් වැඩි විය. අත්පත් කර ගන්නා දිනයට දේපල පිරිසත හා උපකරණ වල ඉතිරි ජීවිත කාලය වසර 10 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කර තිබුණි.
03. පාලනය අහිමි කොටස්හිමියන් සාධාරණ අගය මත ආගණනය කිරීම ප්‍රතිපත්තිය වන අතර අත්පත් කරගත් දිනයට සීමිත B සමාගමේ කොටසක වෙළෙඳපොළ මිල රු. 2/- ක් විය.

04. ජංගම ගිණුම් වල ශේෂ වල වෙනස මාර්ගස්ථ මුදල් හා මාර්ගස්ථ තොග නිසා වේ. රු. 40,000 ක තොගයක් සීමිත B විසින් සීමිත A සමාගම වෙත එවා තිබුණ ද, 2015.12.31 දිනට එම තොග සීමිත A සමාගමට ලැබී නොතිබුණි. සීමිත A සමාගමේ තොගය තුළ B සමාගමෙන් මිලදී ගත් රු. 80,000 තොගයක් අන්තර්ගතව ඇත. සීමිත B තොග විකිණීමේදී පිරිවැය මත 1/3 ක ලාභයක් තබාගනී.
05. අත්පත් කර ගත් දිනයට ඇති වූ කීර්තිනාමය 2015.12.31 දින වන විට 40% න් හානිකරණය වී ඇත. 2015.12.31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය පිළියෙල කරන්න.

ප්‍රශ්න අංක 10

සීමිත 'A' සමාගම 2012.01.01 දින සීමිත 'B' සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් වලින් 80% ක් අත්පත්කර ගන්නා ලද අතර පහත දැක්වෙන මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශන 2015.12.31 දිනට සීමිත A සහ B සමාගම් පොත් වලින් උපුටා ගෙන ඇත.

වත්කම්	සීමිත A	සීමිත B
<u>ජංගම නොවන වත්කම්</u>		
දේපල පිරිසත හා උපකරණ	360,000	420,000
සීමිත B සමාගමේ ආයෝජන	530,000	
<u>ජංගම වත්කම්</u>		
තොගය	215,000	180,000
ලැබිය යුතු වෙළෙඳ ණය	318,000	240,000
A සමාගම සමඟ ජංගම ගිණුම	-	160,000
මුදල් හා බැංකු	137,000	120,000
	<u>1,560,000</u>	<u>1,120,000</u>
රු. /- බැගින් වූ සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනය	600,000	400,000
රඳවාගත් ලාභ	390,000	280,000
පොදු සංචිත	160,000	170,000
<u>ජංගම නොවන වගකීම්</u>		
බැංකු ණය	90,000	40,000
ණයකර	60,000	50,000
<u>ජංගම වගකීම්</u>		
ගෙවිය යුතු වෙළෙඳ ණය	130,000	75,000
උපචිත වියදම්	30,000	20,000
සීමිත ඊ සමාගම සමඟ ජංගම ගිණුම	50,000	-
බැංකු අයිරාව	50,000	85,000
	<u>1,560,000</u>	<u>1,120,000</u>

පහත දැක්වෙන අතිරේක තොරතුරු සපයා ඇත.

01. අත්පත් කරගත් දිනයට සීමිත B සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ සහ පොදු සංචිත පිළිවෙලින් රු. 200,000 සහ රු. 100,000 ක් විය. අත්පත් කරගත් දිනයට සීමිත ඊ සමාගමේ කොටසක වෙළෙඳපොළ මිල රු. 3/- ක් විය.
02. අත්පත් කරගන්නා දිනයට සීමිත B සමාගමේ දේපල පිරිසිදු හා උපකරණ වල සාධාරණ අගය එහි පොත් වල අගයට වඩා රු. 80,000 ක් වැඩි විය. ඉන් 40% ක් ඉඩම් වලට ද ඉතිරිය ඝෂය වන අනෙකුත් දේපල පිරිසිදු හා උපකරණ අයිතම වලටද අදාල වේ. ඝෂය වන වත්කම් වල ජීවිත කාලය අත්පත් කරගත් දිනට වර්ෂ 8 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කරන ලදී.
03. 2015.12.31 දිනට සීමිත A සමාගමේ තොගය තුළ සීමිත B සමාගමෙන් මිලදී ගත් රු. 120,000 ක තොගයක් අන්තර්ගතව ඇත. ජංගම ගිණුම් ශේෂ වල වෙනසට හේතුව වනුයේ මාර්ගස්ථ මුදල් හා මාර්ගස්ථ තොග වේ. සීමිත B සමාගම සීමිත A සමාගමට යවන ලද රු. 80,000 ක තොගයක් 2015.12.31 දිනය වන විට සීමිත A සමාගමට ලැබී නොතිබුණි.
04. 2015.01.01 දින සීමිත A සමාගම රු. 80,000 ක් වටිනා වත්කමක් රු. 120,000 ට සීමිත B සමාගමට විකුණන ලදී. එදිනට එම වත්කමෙහි ඉතිරි ජීවිත කාලය වර්ෂ 5 කි.
2015.12.31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය පිළියෙල කරන්න.

ප්‍රශ්න අංක 11

2013.01.01 දින සීමිත A සමාගම සීමිත B සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් වලින් 80% ක් අත්පත් කරගන්නා ලදී. 2015.12.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සීමිත A සහ B සමාගම් වලින් උපුටා ගන්නා ලද ආදායම් ප්‍රකාශනයන් පහත පරිදි ඉදිරිපත් කර ඇත.

	<u>සීමිත A</u>	<u>සීමිත B</u>
විකුණුම්	1,400,000	1,200,000
විකුණුම් පිරිවැය	(780,000)	(490,000)
දළ ලාභය	620,000	710,000
බෙදාහැරීමේ වැය	(110,000)	(150,000)
පරිපාලනය වැය	(180,000)	(140,000)
මූල්‍ය වැය	(90,000)	(80,000)
බදු වලට පෙර ලාභ	240,000	340,000
බදු	(48,000)	(68,000)
බදු වලට පසු ලාභ	192,000	272,000
ඉදිරියට ගෙනා රඳවාගත් ලාභ	308,000	328,000
ඉදිරියට රැගෙන ගිය රඳවාගත් ලාභ	500,000	600,000

පහත දැක්වෙන අතිරේක තොරතුරු සපයා ඇත.

01. සීමිත A සමාගම අත්පත් කර ගැනීමේදී සීමිත B සමාගමේ රඳවාගත් ලාභය රු. 168,000 ක් විය. 2015.12.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ඒකාබද්ධ ආදායම් ප්‍රකාශනය පිළියෙල කරන්න.

ප්‍රශ්න අංක 12

සීමිත A සමාගම 2012.01.01 දින සීමිත B සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් වලින් 75% ක් අත්පත් කරගන්නා ලදී. පහත ආදායම් ප්‍රකාශන 2015.12.31 වන දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා පිළියෙල කොට ඇත.

	<u>සීමිත A</u>	<u>සීමිත B</u>
විකුණුම්	1,600,000	1,500,000
විකුණුම් පිරිවැය	(940,000)	(870,000)
දළ ලාභය	660,000	630,000
බෙදාහැරීමේ වැය	(150,000)	(110,000)
පරිපාලනය වැය	(90,000)	(80,000)
මූල්‍ය වැය	(30,000)	(40,000)
බදු වලට පෙර ලාභ	390,000	400,000
බදු	(80,000)	(130,000)
බදු වලට පසු ලාභ	310,000	270,000
ඉදිරියට ගෙනා රඳවාගත් ලාභ	290,000	330,000
ඉදිරියට රැගෙන ගිය රඳවාගත් ලාභ	600,000	600,000

පහත දැක්වෙන අතිරේක තොරතුරු සපයා ඇත.

01. අත්පත් කර ගන්නා දිනයට සීමිත B සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ ශේෂය රු. 180,000 ක් විය.
02. ඒකාබද්ධ ආදායම් ප්‍රකාශනය පිළියෙල කරන්න.
03. 2015.12.31 දිනට ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ලාභ ශේෂය ගණනය කරන්න.

ප්‍රශ්න අංක 13

සීමිත A සමාගම සීමිත B සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් වලින් 80% ක් අත්පත් කරගන්නා ලදී. පහත ආදායම් ප්‍රකාශන සීමිත 'A' සහ 'B' සමාගම්වල පොත් වලින් 2015.12.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා පිළියෙල කොට ඇත.

	<u>සීමිත A</u>	<u>සීමිත B</u>
විකුණුම්	980,000	860,000
විකුණුම් පිරිවැය	(370,000)	(390,000)
දළ ලාභය	610,000	470,000
බෙදාහැරීමේ වැය	(130,000)	(120,000)
පරිපාලනය වැය	(85,000)	(75,000)
මූල්‍ය වැය	(55,000)	(45,000)
බදු වලට පෙර ලාභ	340,000	230,000
බදු	(70,000)	(65,000)
බදු වලට පසු ලාභ	270,000	165,000
ඉදිරියට ගෙනා රඳවාගත් ලාභ	230,000	435,000
ඉදිරියට රැගෙන ගිය රඳවාගත් ලාභ	500,000	600,000

පහත දැක්වෙන අතිරේක තොරතුරු සපයා ඇත.

01. අත්පත් කර ගන්නා දිනයට සීමිත B සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ රු. 245,000 ක් විය.
02. 2015 වර්ෂය තුළ සීමිත A සමාගම රු. 150,000 ක වෙළෙඳ නොග සීමිත B සමාගමට විකුණා ඇත. සීමිත A සමාගම නොග විකිණීමේදී පිරිවැය මත 50% ක ලාභ ආන්තිකයක් තබාගනී. 2015.12.31 දිනට සීමිත B සමාගම සතුව රු. 90,000 ක් වටිනා තොගයක් ඉතිරි වී ඇත.
2015.12.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ඒකාබද්ධ ආදායම් ප්‍රකාශනය පිළියෙල කරන්න.
2015.12.31 දිනට ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ලාභ ශේෂය ගණනය කරන්න.

ප්‍රශ්න අංක 14

සීමිත A සමාගම 2013.01.01 දින සීමිත B සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් වලින් 90% ක් අත්පත් කරගන්නා ලදී. පහත ආදායම් ප්‍රකාශන 2015.12.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සීමිත 'A' සහ 'B' සමාගම්වල පොත් වලින් උපුටා ගෙන ඇත.

	<u>සීමිත A</u>	<u>සීමිත B</u>
විකුණුම්	1,300,000	1,250,000
විකුණුම් පිරිවැය	(840,000)	(870,000)
දළ ලාභය	460,000	380,000
බෙදාහැරීමේ වැය	(70,000)	(90,000)
පරිපාලනය වැය	(65,000)	(45,000)
මූල්‍ය වැය	(35,000)	(55,000)
බදු වලට පෙර ලාභ	290,000	190,000
බදු	(75,000)	(60,000)
බදු වලට පසු ලාභ	215,000	130,000
ඉදිරියට ගෙනා රඳවාගත් ලාභ	485,000	370,000
ඉදිරියට රැගෙන ගිය රඳවාගත් ලාභ	700,000	500,000

පහත දැක්වෙන අමතර තොරතුරු සපයා ඇත.

01. අත්පත් කරගත් දිනයට සීමිත B සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ රු. 140,000 ක් විය.
02. 2015 වර්ෂය තුළදී රු. 350,000 ක් වටිනා වෙළෙඳ නොග සීමිත A සමාගම සීමිත B සමාගමට විකුණා ඇත. සීමිත A සමාගම නොග විකිණීමේදී පිරිවැය මත 25% ක ලාභ ආන්තිකයක් තබාගනී. 2015.12.31 දිනට සීමිත B සමාගම සතුව රු. 75,000 ක නොග ශේෂයක් පවතී.
2015.12.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ආදායම් ප්‍රකාශනය පිළියෙල කරන්න.
2015.12.31 දිනට ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ලාභ ශේෂය ගණනය කරන්න.

ප්‍රශ්න අංක 15

සීමිත A සමාගම සීමිත B සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් වලින් 75% ක් 2012.01.01 දින අත්පත් කරගන්නා ලදී. පහත ආදායම් ප්‍රකාශන 2015.12.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා පිළියෙල කොට ඇත.

	<u>සීමිත A</u>	<u>සීමිත B</u>
විකුණුම්	2,300,000	1,900,000
විකුණුම් පිරිවැය	(1,100,000)	(800,000)
දළ ලාභය	1,200,000	1,100,000
වෙනත් ආදායම්	200,000	140,000
බෙදාහැරීමේ වැය	(450,000)	(320,000)
පරිපාලනය වැය	(350,000)	(280,000)
මූල්‍ය වැය	(100,000)	(150,000)
බදු වලට පෙර ලාභ	500,000	490,000
බදු	(160,000)	(190,000)
බදු වලට පසු ලාභ	340,000	300,000
(-) ලාභාංශ	(120,000)	(80,000)
ඉදිරියට ගෙනා රඳවාගත් ලාභ	480,000	380,000
ඉදිරියට රැගෙන ගිය රඳවාගත් ලාභ	700,000	600,000

පහත දැක්වෙන අමතර තොරතුරු සපයා ඇත.

- අත්පත් කරගත් දිනයට සීමිත ඊ සමාගමේ රඳවාගත් ලාභය රු. 140,000 කි.
- වර්ෂය තුළ අතුරු ලාභාංශ ගෙවා ඇති අතර 'A' සමාගමට 'B' සමාගමෙන් ලද ලාභාංශ 'A' සමාගමේ වෙනත් ආදායම් තුළ අන්තර්ගතව ඇත.
- සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී සීමිත ඊ සමාගම රු. 450,000 ක් වටිනා භාණ්ඩ සීමිත A සමාගමට විකුණා ඇති අතර තොග විකිණීමේදී සීමිත B සමාගම පිරිවැය මත 20% ක ලාභයක් තබා ගනී. 2015.12.31 දිනට රු. 120,000 ක තොගයක් සීමිත A සමාගම තුළ ඉතිරිව ඇත.
2015.12.31 වන දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ඒකාබද්ධ ආදායම් ප්‍රකාශය පිළියෙල කරන්න.
2015.12.31 දිනට ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ලාභ ගණනය කරන්න.

ප්‍රශ්න අංක 16

සීමිත A සමාගම සීමිත B සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් වලින් 75% ක් අත්පත් කරගන්නා ලදී. පහත ආදායම් ප්‍රකාශන 2015.12.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සීමිත A සහ B සමාගම් වල පොත් වලින් උපුටා ගෙන ඇත.

	<u>සීමිත A</u>	<u>සීමිත B</u>
විකුණුම්	1,500,000	1,300,000
විකුණුම් පිරිවැය	(750,000)	(800,000)
දළ ලාභය	750,000	500,000
වෙනත් ආදායම්	150,000	80,000
බෙදාහැරීමේ වැය	(170,000)	(140,000)
පරිපාලනය වැය	(90,000)	(80,000)
මූල්‍ය වැය	(70,000)	(110,000)
බදු වලට පෙර ලාභ	570,000	250,000
බදු	(190,000)	(75,000)
බදු වලට පසු ලාභ	380,000	175,000
(-) ලාභාංශ	(120,000)	(60,000)
ඉදිරියට ගෙනා රඳවාගත් ලාභ	440,000	285,000
ඉදිරියට රැගෙන ගිය රඳවාගත් ලාභ	700,000	400,000

පහත දැක්වෙන අමතර තොරතුරු සපයා ඇත.

01. අත්පත් කරගත් දිනයට සීමිත B සමාගමේ රඳවාගත් ලාභ රු. 115,000 කි.
02. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ සීමිත B සමාගම සීමිත A සමාගමට රු. 450,000 ක් වටිනා තොග විකුණා ඇති අතර ඉන් 60% ක තොග ප්‍රමාණයක් 2015.12.31 දිනට ඉතිරිව ඇත. සීමිත B සමාගම පිරිවැය මත 50% ක ලාභයක් තබාගනී.
03. ලාභාංශ අතුරු ලාභාංශ වන අතර සීමිත A සමාගමේ වෙනත් ආදායම් තුළ B සමාගමෙන් ලද ලාභාංශ අන්තර්ගතව ඇත.

2015.12.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ආදායම් ප්‍රකාශනය පිළියෙල කරන්න.

2015.12.31 දිනට ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ලාභ ශේෂය ගණනය කරන්න.